

СЪГЛАСУВАТЕЛНА ТАБЛИЦА

на постъпилите с писма с вх. № Е-13-41-28 от 24.02.2022 г. от „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД (ЕСО ЕАД) и вх. № Е-13-32-3 от 28.06.2022 г. от „ЕВН България“ ЕАД предложения на за изменение и допълнение на Правилата за търговия с електрическа енергия (ПТЕЕ, Правилата, обн. ДВ, бр. 66 от 26.07.2013 г., посл. ред. ДВ бр. 110 от 2021 г.)

№ на разпоредба	Съществуващ текст	Предложения за изменение и допълнение	Мотиви	Мотиви на КЕВР за приемане/отхвърляне на предложенията за изменение и допълнение
Чл. 1 ЕСО ЕАД	Чл. 1. (1) Тези Правила за търговия с електрическа енергия, наричани по-нататък "правила", регламентират: 5. правилата за регистриране на координатори на балансиращи групи, търговци на електрическа енергия, доставчици на допълнителни услуги и доставчици на балансираща енергия; 9. правилата за организация на пазара на балансираща енергия; 10. правилата за организация на пазара на резерв и допълнителни услуги; (2) Търговски участници по смисъла на тези правила са: 2. търговците на електрическа енергия;	Чл. 1. (1) Тези Правила за търговия с електрическа енергия, наричани по-нататък "правила", регламентират: 5. правилата за регистриране на координатори на балансиращи групи, търговци на електрическа енергия, доставчици на допълнителни услуги и доставчици на балансиращи услуги; 9. правилата за организация на пазара на балансиращи услуги; 10. правилата за организация на пазара на допълнителни услуги; (2) Търговски участници по смисъла на тези правила са: 2. търговците на електрическа енергия без физически обекти;	Предложението за въвеждане на легална дефиниция на „балансиращи услуги“ и „доставчик на балансиращи услуги“ е с цел привеждане на действащото законодателство в съответствие с понятията, регламентирани в Регламент 2017/2195 на Комисията от 23 ноември 2017 г. за установяване на насоки за електроенергийно балансиране. Предложението по ал. 1, т. 9 е в съответствие с промените в Закон за енергетиката, обнародван в ДВ, бр. 9 от 02.02.2021 г. (ЗИД на ЗЕ, обн. ДВ, бр. 9 от 2021 г.) Предложението по ал. 2, т. 2 е с цел използване на идентични понятия в текста на ПТЕЕ.	Предложенията по ал. 1, т. 5, 9 и 10 се приемат. Предложението по ал. 2, т. 2 не се приема. В предмета на ПТЕЕ се уреждат взаимоотношенията, вкл. и с търговците на електрическа енергия, където се включват и търговците без физически обекти. В допълнение, ПТЕЕ имат широк обхват и не се ограничават до взаимоотношенията между независимия преносен оператор и търговските участници за целите на балансиращия пазар.
Чл. 2 ЕСО ЕАД	Чл. 2. (1) Електроенергийният пазар включва следните взаимосвързани	Чл. 2. (1) Електроенергийният пазар включва следните взаимосвързани	В съответствие с понятията, регламентирани в Регламент	Предложението се приема.

	елементи: 3. пазар на балансираща енергия; (2) Предмет на сделките съгласно тези правила са: 3. електрическа енергия за реализация на пазара на балансираща енергия;	елементи: 3. пазар на балансиращи услуги; (2) Предмет на сделките съгласно тези правила са: 3. електрическа енергия за реализация на пазара на балансиращи услуги;	2017/2195 на Комисията от 23 ноември 2017г. за установяване на насоки за електроенергийно балансиране.	
Чл. 4 ЕСО ЕАД	Чл. 4. (3) Независимият преносен оператор и операторите на разпределителни мрежи закупуват електрическа енергия само за покриване на технологичните разходи в мрежите за всеки отделен интервал на доставка.	Чл. 4. (3) Независимият преносен оператор и операторите на разпределителни мрежи сключват сделки за електрическа енергия за покриване на технологичните разходи в мрежите за всеки отделен интервал на доставка.	Предложението е редакционно с оглед прецизност на текста.	Предложението не се приема. Дружеството не е посочило и не става ясно коя част от разпоредбата не е прецизно формулирана.
Глава втора, Раздел IV ЕСО ЕАД	Глава втора Раздел IV Пазар на балансираща енергия	Глава втора Раздел IV Пазар на балансиращи услуги	В съответствие с понятията, регламентирани в Регламент 2017/2195 на Комисията от 23 ноември 2017 г. за установяване на насоки за електроенергийно балансиране.	Предложението се приема.
Чл. 6 ЕСО ЕАД	Чл. 6. (2) Търговските участници по ал. 1, регистрирани на пазара на балансираща енергия като доставчици на балансираща енергия, в резултат на участие в автоматично вторично регулиране и ръчно вторично регулиране, предоставят разполагаемост (диапазон) за регулиране нагоре, определен от независимия преносен оператор, и в рамките на който диапазон нямат право да сключват сделки на пазара	Чл. 6. (2) Търговските участници по ал. 1, регистрирани на пазара на балансиращи услуги, в резултат на участие в автоматичното и/или ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности, предоставят разполагаемост (диапазон) за регулиране нагоре, определен от независимия преносен оператор и в рамките на който диапазон нямат право да сключват сделки на пазара чрез двустранни договори или на борсовия	В съответствие с понятията, регламентирани в Регламент 2017/2195 на Комисията от 23 ноември 2017 г. за установяване на насоки за електроенергийно балансиране и в съответствие с Регламент 2017/1485 от 2 август 2017 г. за установяване на насоки относно експлоатацията на системата за пренос на електроенергия.	Предложението се приема.

	чрез двустранни договори или на борсовия пазар на електрическа енергия. (3) Търговските участници по ал. 1, регистрирани на пазара на балансираща енергия като доставчици на балансираща енергия в резултат на участие в автоматично вторично регулиране и ръчно вторично регулиране, са длъжни да предоставят наличните си диапазони за регулиране надолу и заплащат произведената или консумираната електрическа енергия по най-ниската цена за енергия, по която независимият преносен оператор продава за период на сетълмент. (4) Търговските участници по ал. 1, регистрирани за участие на пазара на балансираща енергия като доставчици на енергия за автоматично вторично регулиране и ръчно вторично регулиране, са задължени да предоставят на пазара на балансираща енергия под формата на предложения за регулиране нагоре цялата брутна мощност, която не са договорили на пазара чрез двустранни договори и/или на борсовия пазар на електрическа енергия. (5) Търговските участници по ал. 1, регистрирани за участие на пазара на балансираща енергия като	пазар на електрическа енергия. (3) Търговските участници по ал. 1, регистрирани на пазара на балансиращи услуги, в резултат на участие в автоматично и/или ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности, са длъжни да предоставят наличните си диапазони за регулиране надолу и заплащат произведената или консумираната електрическа енергия по най-ниската цена на предложение за балансиране надолу, активирано в този период на диспечирание от независимия преносен оператор“. (4) да отпадне от ПТЕЕ. (5) да отпадне от ПТЕЕ.		
--	---	--	--	--

	доставчици на енергия за автоматично вторично регулиране и ръчно вторично регулиране, са задължени да предоставят на пазара на балансираща енергия под формата на предложения за регулиране надолу цялата брутна мощност до техническия минимум на агрегатите.			
Чл. 7 ЕСО ЕАД	Чл. 7. (1) Пазарът на балансираща енергия се администрира от независимия преносен оператор. (2) Независимият преносен оператор е страна по сделките с балансираща енергия с доставчиците на балансираща енергия, координаторите на балансиращи групи и търговски участници, пряко отговорни за реализираните небаланси към независимия преносен оператор.	Чл. 7. (1) Пазарът на балансиращи услуги се администрира от независимия преносен оператор. (2) Независимият преносен оператор е страна по сделките с балансираща енергия с доставчиците на балансиращи услуги, координаторите на балансиращи групи и търговски участници, пряко отговорни за реализираните небаланси към независимия преносен оператор.	В съответствие с понятията, регламентирани в Регламент 2017/2195 на Комисията от 23 ноември 2017 г. за установяване на насоки за електроенергийно балансиране.	Предложението се приема.
Чл. 8 ЕСО ЕАД	Чл. 8. (1) За осигуряване на сигурно и надеждно електроснабдяване на крайните клиенти независимият преносен оператор сключва сделки за допълнителни услуги с търговски участници, които притежават диспечирани производствени и/или потребяващи обекти, регистрирани за участие в пазара на допълнителни услуги, съгласно изискванията на правилата по чл. 83, ал. 1, т. 4 от Закона за енергетиката и на тези	Чл. 8. (1) За осигуряване на сигурно и надеждно електроснабдяване на крайните клиенти, независимият преносен оператор провежда тръжни процедури за закупуване на разполагаемост за допълнителни услуги - резерв за първично регулиране на честотата и резерв за вторично (автоматично и ръчно) регулиране на честотата и обменните мощности, за обезпечаване размера им, определен в правилата по чл. 83, ал. 1, т. 4 от Закона	В съответствие със Закон за изменение и допълнение на Закона за енергетиката, обнародван в ДВ, бр. 9 от 02.02.2021 г. (ЗИД на ЗЕ, обн. ДВ, бр. 9 от 2021 г.) и в съответствие с Регламент 2017/1485 от 2 август 2017 г. за установяване на насоки относно експлоатацията на системата за пренос на електроенергия.	Предложението се приема.

	правила. (2) Участието на търговските участници в сделките по ал. 1 е в съответствие с разпоредбите на глава девета.	за енергетиката. (2) Участието на търговските участници в тръжните процедури по ал. 1 е в съответствие с тръжни правила, изготвени от независимия преносен оператор и публикувани на интернет страницата му.		
Чл. 9 ЕСО ЕАД	Чл. 9. Независимият преносен оператор сключва сделки за закупуване на разполагаемост за участие в първично регулиране на честотата, автоматично вторично регулиране и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности с търговски участници, които притежават диспечируеми производствени и/или консумиращи обекти и/или агрегирани съоръжения/обекти съгласно изискванията на Закона за енергетиката, правилата по чл. 83, ал. 1, т. 4 от Закона за енергетиката, Правилата за провеждане на търгове за закупуване на разполагаемост за участие в първично регулиране на честотата, автоматично вторично регулиране и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности от производители и потребители, публикувани на сайта на независимия преносен оператор, и на тези правила.	Да се отмени.	Предложението за редакция на чл. 8 по-горе изцяло отговаря на утвърдената в ЕСО ЕАД практика по провеждане на тръжни процедури, поради което отпада необходимостта от разпоредбата на чл. 9.	Предложението се приема.

Чл. 11 ЕСО ЕАД	Чл. 11. Договорите на пазара на електрическа енергия са: 15. договор за обмен на информация за данните от измерването;	Чл. 11. Договорите на пазара на електрическа енергия са: 15. да се отмени.	Според дружеството предложението по т. 15 е с оглед факта, че посоченият в нея договор не е необходим, тъй като изискванията за обмен на данни са регламентирани в инструкцията по чл. 88, ал. 3 от ПТЕЕ.	Предложението за отмяна на т. 15 не се приема. Съгласно чл. 25, ал. 3 от ПТЕЕ, договорът за обмен на информация за данните от измерването следва да урежда и отговорността на операторите на електроразпределителните мрежи и на независимия преносен оператор при грешки в данните от измерването, които водят до допълнителни разходи за независимия преносен оператор или операторите на електроразпределителните мрежи, както и начините и сроковете за компенсиране на тези разходи.
Чл. 15 ЕСО ЕАД	Чл. 15. (3) Договорите по свободно договорени цени се сключват между: 2. общественият доставчик в случаите, предвидени в Закона за енергетиката, от една страна, и: д) крайни клиенти, регистрирани на пазара по свободно договорени цени; е) независимия преносен оператор; ж) оператор на електроразпределителна мрежа;	Чл. 15. (3) Договорите по свободно договорени цени се сключват между: 2. общественият доставчик в случаите, предвидени в Закона за енергетиката, от една страна, и: д) да се отмени; е) да се отмени; ж) да се отмени;	Предложението е с цел привеждане на правилата в съответствие със Закона за енергетиката.	Предложението не се приема. Съгласно чл. 100, ал. 2 от ЗЕ общественият доставчик на електрическа енергия може да продава изкупена по реда на чл. 93а, ал. 1 и чл. 94 електрическа енергия по свободно договорени цени. В съответствие с чл. 100, ал. 4 от ЗЕ, крайните клиенти и мрежовите оператори имат

				право да закупят тази енергия на организиран борсов пазар на електрическа енергия, по-конкретно на пазарен сегмент „Двустранни договори“.
Чл. 17 ЕСО ЕАД	Чл. 17. (1) Предмет на договорите по чл. 11, т. 7 е предоставянето на нетна електрическа енергия от активирана разполагаемост за участие в първично регулиране на честотата, автоматично вторично регулиране на честотата и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности.	Чл. 17. (1) Предмет на договорите по чл. 11, т. 7 е предоставяне на балансираща енергия на независимия преносен оператор от активиран резерв от автоматично и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности, както и от резерв за заместване.	В съответствие с понятията, регламентирани в Регламент 2017/2195 на Комисията от 23 ноември 2017 г. за установяване на насоки за електроенергийно балансиране и в съответствие с Регламент 2017/1485 от 2 август 2017 г. за установяване на насоки относно експлоатацията на системата за пренос на електроенергия.	Предложението се приема.
Чл. 25 ЕСО ЕАД	Чл. 25. (1) Предмет на договора по чл. 11, т. 15 е предоставянето на данни от средствата за търговско измерване, валидирането и агрегирането по балансиращи групи, сроковете за представяне и формат на файловете. (2) Договорът по ал. 1 се сключва между независимия преносен оператор, от една страна, и операторите на електроразпределителните мрежи, от друга. (3) Договорът по ал. 1 включва и отговорността на операторите на	Да се отмени.	Предложението е свързано с предложението за отпадане на т. 15 от чл. 11.	Предложението не се приема във връзка с отхвърляне на предложението на дружеството за отпадане на т. 15 от чл. 11.

	електроразпределителните мрежи и на независимия преносен оператор при грешки в данните от измерването, които водят до допълнителни разходи за независимия преносен оператор или операторите на електроразпределителните мрежи, както и начините и сроковете за компенсиране на тези разходи.			
Чл. 31 ЕСО ЕАД	Чл. 31. (3) Справка за количества отчетена електрическа енергия, върху които се начислява цена за задължения към обществото, се предоставя на Фонд "Сигурност на електроенергийната система" от независимия преносен оператор за обектите със средства за търговско измерване, които имат възможност да измерват електрическа енергия за всеки период на сетълмент, независимо към коя мрежа са присъединени, в срок до 10-о число на месеца, следващ отчетния месец, както и справка за количествата консумирана електрическа енергия от обектите на крайните клиенти, снабдявани от краен снабдител. Справка за пренесените и фактурирани количества електрическа енергия по показания на средствата за търговско измерване, върху които се начислява	Чл. 31. (3) Справка за количества отчетена електрическа енергия, върху които се начислява цена за задължения към обществото, се предоставя на Фонд "Сигурност на електроенергийната система" от независимия преносен оператор за обектите със средства за търговско измерване, които имат възможност да измерват електрическа енергия за всеки период на сетълмент, независимо към коя мрежа са присъединени, в срок до 12-то число на месеца, следващ отчетния месец, както и справка за количествата консумирана електрическа енергия от обектите на крайните клиенти, снабдявани от краен снабдител. Справка за пренесените и фактурирани количества електрическа енергия по показания на средствата за търговско измерване, върху които се начислява цена за задължения към обществото, се предоставя на Фонд "Сигурност на електроенергийната	Според ЕСО ЕАД месечните процедури по сетълмент приключват към 12-то число на месеца, когато има готовност за пристъпване към фактуриране на задълженията и вземанията на търговските участници, поради което се предлага и тази промяна в срока на изготвяне на справките, с оглед привеждане на действащата нормативна уредба в съответствие с необходимото технологично време и утвърдените практики.	Предложението не се приема. Утвърдените практики следва да се приведат в съответствие с действащата нормативна уредба, а не обратното.

	цена за задължения към обществото, се предоставя на Фонд "Сигурност на електроенергийната система" от операторите на електроразпределителни мрежи за обектите, по отношение на които се прилагат стандартизирани товари профили, в срок до 10-о число на месеца, следващ отчетния месец. Информацията се предоставя обобщена по търговски участници.	система" от операторите на електроразпределителни мрежи за обектите, по отношение на които се прилагат стандартизирани товари профили, в срок до 12-то число на месеца, следващ отчетния месец. Информацията се предоставя обобщена по търговски участници.		
Чл. 56а ЕСО ЕАД	Чл. 56а. (11) Координаторите по ал. 2, 8 и 9 могат да се обединят в специална балансираща група чрез общ финансов сетълмент.	Да се отмени.	Според дружеството групите за компенсиране на технологичните разходи на електроразпределителните мрежи са в стандартни балансиращи групи, тъй като енергията се закупува по свободно договорени цени от платформите на БНЕБ ЕАД. Редакцията е с цел привеждане на текстовете в правилата в съответствие с промените в Закона за енергетиката и установената практика.	Предложението не се приема. Следва да се има предвид, че съществуват обективни причини за въвеждането на специални балансиращи групи, които не им позволяват да функционират на чисто пазарен принцип. Координаторите на такива групи не могат да избират по собствена преценка членовете им и на практика нямат възможност да моделират профила на групата с оглед по-оптимално нетиране на общия небаланс. В този смисъл, за да могат в някаква степен посочените недостатъци да бъдат компенсирани и членовете

				на тези групи да не заплащат непропорционално високи разходи за небаланс, освен съществуващата възможност по чл. 56в, ал. 5 за прехвърляне на отговорността за балансиране на координатор на стандартна балансираща група, следва да бъде запазена и възможността за обединение на мрежовите оператори в специална балансираща група чрез общ финансов сетълмент.
Чл. 56г ЕСО ЕАД	Чл. 56г. В случаите по чл.56а, ал. 4, ал. 11 и ал. 12, когато има обединение на балансиращи групи чрез общ финансов сетълмент, координаторите са длъжни да известяват отделни агрегирани графици за всяка група, позволяващи на независимия преносен оператор да извърши отделен сетълмент и да определи реализираните небаланси от съответната група.	Чл. 56г. В случаите по чл.56а, ал. 4 и ал. 12, когато има обединение на балансиращи групи чрез общ финансов сетълмент, координаторите са длъжни да известяват отделни агрегирани графици за всяка група, позволяващи на независимия преносен оператор да извърши отделен сетълмент и да определи реализираните небаланси от съответната група.	Във връзка с предложението за отмяна на чл. 56а, ал. 11.	Предложението не се приема във връзка с отхвърляне на предложението на дружеството за отмяна на чл. 56а, ал. 11.
Чл. 57 ЕСО ЕАД	Чл. 57. (3) Координаторите на специални балансиращи групи освен в случаите по чл. 56а, ал. 2, 4, 8, 9, 11 и 12 и чл. 56в, ал. 5 нямат право да прехвърлят отговорността за	Чл. 57 (3) Координаторите на специални балансиращи групи освен в случаите по чл. 56а, ал. 2, 4, 8, 9 и 12 и чл. 56в, ал. 5 нямат право да прехвърлят отговорността за балансиране на друг	Във връзка с предложението за отмяна на чл. 56а, ал. 11.	Предложението не се приема във връзка с отхвърляне на предложението на дружеството за отмяна на

	балансиране на друг координатор на балансираща група и са отговорни пред независимия преносен оператор за небалансите на всяка специална балансираща група поотделно.	координатор на балансираща група и са отговорни пред независимия преносен оператор за небалансите на всяка специална балансираща група поотделно.		чл. 56а, ал. 11.
Чл. 58 ЕСО ЕАД	Чл. 58. (1) Търговски участници имат право да се регистрират като "координатори на стандартни балансиращи групи" и/или като "координатори на комбинирани балансиращи групи", ако са изпълнили следните условия: 5. нямат просрочени задължения към Фонд "Сигурност на електроенергийната система", обществения доставчик, крайните снабдител, независимия преносен оператор, операторите на електроразпределителните мрежи и оператора на борсовия пазар на електрическа енергия; (2) Търговски участници имат право да се регистрират като "координатори на специални балансиращи групи", ако са изпълнили следните условия: 5. нямат просрочени задължения към обществения доставчик, крайните снабдител, независимия преносен оператор и операторите на електроразпределителните мрежи.	Чл. 58. (1) Търговски участници имат право да се регистрират като "координатори на стандартни балансиращи групи" и/или като "координатори на комбинирани балансиращи групи", ако са изпълнили следните условия: 5. (нова) изпълнили са изискванията за обмен на данни и са провели успешни тестове съгласно инструкцията по чл. 88, ал. 3; Съществуващите т. 5 и 6 се преномерират на т. 6 и 7. (2) Търговски участници имат право да се регистрират като "координатори на специални балансиращи групи", ако са изпълнили следните условия: 5. (нова) изпълнили са изискванията за обмен на данни и са провели успешни тестове съгласно инструкцията по чл. 88, ал. 3. Съществуващата т. 5 се преномерираща на т. 6.	Предложението цели урегулиране на отношенията между засегнатите участници относно въвеждане на единен електронен формат за обмен на информация.	Предложението се приема.
Чл. 60 ЕСО ЕАД	Чл. 60. (2) В срок до 30 дни от получаването на известието за	Чл. 60. (2) В срок до 30 дни от получаването на известието за	Предложението по ал. 2 е в съответствие с понятията,	Предложението по ал. 2 се приема.

	приемане на заявлението за регистрация по ал. 1, т. 1: 1. заявителят по чл. 58, ал. 1 следва да сключи договора по чл. 11, т. 8, в който е указан размерът на първоначалното гаранционно обезпечение, а доставчиците на балансираща енергия в балансиращата група да сключат договора по чл. 11, т. 7; (4) Със сключването на договорите по ал. 2 координаторът на балансиращата група/търговецът на електрическа енергия без физически обекти се вписва в регистъра по чл. 65 със статус "регистриран". (5) След предоставянето на гаранционно обезпечение в размера по ал. 2 координаторът на балансиращата група/търговецът на електрическа енергия без физически обекти се вписва в регистъра по чл. 65 със статус "активен".	приемане на заявлението за регистрация по ал. 1, т. 1: 1. заявителят по чл. 58, ал. 1 следва да сключи договора по чл. 11, т. 8, в който е указан размерът на първоначалното гаранционно обезпечение, а доставчиците на балансиращи услуги в балансиращата група да сключат договора по чл. 11, т. 7; (4) Със сключването на договорите и предоставяне на гаранционно обезпечение в размера по ал. 2, координаторът на балансиращата група/търговецът на електрическа енергия без физически обекти се вписва в регистъра по чл. 65 със статус "активен". (5) да се отмени.	регламентирани в Регламент 2017/2195 на Комисията от 23 ноември 2017г. за установяване на насоки за електроенергийно балансиране. Предложението по ал. 4 и 5 цели обединяване на съществуващите досега ал. 4 и ал. 5 в един текст с оглед яснота и прецизност.	Предложението в останалата си част не се приема. По същество дружеството предлага отпадане на статус „регистриран“ от регистъра на търговските участници, като не са посочени основателни мотиви за това.
Чл. 62 ЕСО ЕАД	Чл. 62. (1) Всеки обект на производител или потребител може да бъде причислен само към един координатор на балансираща група.	Чл. 62. (1) Всеки обект на производител или потребител може да бъде причислен само към един координатор на балансираща група. Производител на електрическа енергия задължително се причислява към един координатор на балансираща група с всичките си регистрирани обекти за производство и потребление.	Според ЕСО ЕАД обектите за производство и потребление на едно юридическо лице е целесъобразно да бъдат в една балансираща група, с оглед по-голям контрол и яснота при промяната на отговорността за балансиране, отговорността при известяването на графици, прекратяването на снабдяването с	Предложението не се приема. Тъй като става въпрос за самостоятелни, независими един от друг обекти, всеки производител следва да има възможност въз основа на собствена преценка да взима решения относно най-удачния начин за балансирането им.

			електрическа енергия, в установените от Закона за енергетиката случаи и възникнали спорове от съществуващите практики до момента.	
Чл. 68 ЕСО ЕАД	Чл. 68. (9) няма съществуващ текст.	Чл. 68. (9) Обектите на производители на електрическа енергия, с делегирана отговорност за балансиране към координатор на балансираща група, отстранен от електроенергийния пазар, се причисляват към специалната балансираща група на обществения доставчик или краен снабдител, според електрическата мрежа, към която са присъединени. Тези търговски участници имат право да прехвърлят отговорността за балансиране на друг координатор, считано от следващия календарен месец.	Според ЕСО ЕАД в ПТЕЕ не са разписани разпоредби в случаите, когато производители на електрическа енергия останат без координатор. Такива случаи са възможни и следва да бъдат регламентирани.	Предложението се приема по принцип. В тази връзка чл. 68, ал. 5 и чл. 103, ал. 4 се изменят така: Чл. 68. (5) Членовете на балансираща група с координатор, отстранен от електроенергийния пазар, който не им е доставчик на електрическа енергия, в т.ч. и производителите на електрическа енергия, избират друг координатор на балансираща група до 1 работен ден от датата на отстраняване. Избраният координатор подава незабавно искане до съответния мрежови оператор за регистрация на участника в балансиращата му група, като мрежовият оператор регистрира смяната в срок не по-късно от два работни дни от постъпване на искането. В случай, че смяната не е

				регистрирана в срок до три работни дни от датата на отстраняване на предходния координатор, се прилага чл. 62, ал. 3, 4 и 5. Чл. 103. (4) Смяната на доставчик и/или координатор на балансираща група влиза в сила винаги към първо число на месеца с изключение на случаите по чл. 68, ал. 4 и ал. 5, чл. 103а, 103б, 103в и 104.
Чл. 69 ЕВН България ЕАД	Чл. 69. (4) Производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници с обща инсталирана електрическа мощност 500 kW и над 500 kW и производителите на електрическа енергия от високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия с обща инсталирана електрическа мощност 500 kW и над 500 kW продават произведените от тях количества електрическа енергия по регистриран график на организиран борсов пазар чрез физическа доставка след сключване на договор с Фонд „Сигурност на електроенергийната система“.	Чл. 69. (4) Производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници с обща инсталирана електрическа мощност 500 kW и над 500 kW и производителите на електрическа енергия от високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия с обща инсталирана електрическа мощност 500 kW и над 500 kW продават произведените от тях количества електрическа енергия след сключване на договор с Фонд „Сигурност на електроенергийната система“.	„ЕВН България“ ЕАД посочва, че в момента съществува практика, утвърдена в Инструкция на ЕСО ЕАД, издадена по силата на чл. 77 на ПТЕЕ, за ежедневно изпращане на TPS графици за всеки производител (с инсталирана мощност от 500 kW до 4 MW) до ФСЕС. Според дружеството, освен че представлява огромна административна тежест за координаторите, защото се изготвят и изпращат хиляди графици на ден, това изискване възпрепятства търговията и ощетява производителите, тъй като отделните графици за	Предложението не се приема. Така съществуващата разпоредба гарантира изпълнение на задължението на Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ за изплащане на премия само за реализираната електрическа енергия на организиран борсов пазар.

			малките производители от ВИ водят до висока прогнозна грешка (номинирането на график се прави в MW и е с най-малка стойност от 0.1, съгласно изискванията на БНЕБ ЕАД). Обръща внимание, че тази практика не е в съответствие с чл. 56в от ПТЕЕ, според който производителите са непреки членове (т.е. не се известяват самостоятелни графици). Приема, че е в задълженията на ФСЕС да провери дали цялата енергия от ВИ е продадена на борсата, но за да бъде по-ефективна, проверката от ФСЕС може да се прави на агрегирано ниво (т.е. за цялата под-група на ВИ).	
Чл. 71 ЕСО ЕАД	Чл. 71. (5) Производителите на електрическа енергия от високоефективно комбинирано производство с обекти с обща инсталирана електрическа мощност, по-малка от 500 kW, изпращат почасови графици към обществения доставчик/крайния снабдител и към участници на свободния пазар в сроковете съгласно глава шеста. Балансирането се извършва съгласно сумарните графици и отчетените количества електрическа енергия, като небалансите се делегират на	Чл. 71. (5) Производителите на електрическа енергия от високоефективно комбинирано производство с обекти с обща инсталирана електрическа мощност, по-малка от 500 kW, изпращат графици за всеки сетълмент период към обществения доставчик/крайния снабдител и към участници на свободния пазар в сроковете съгласно глава шеста. Балансирането се извършва съгласно сумарните графици и отчетените количества електрическа енергия, като небалансите се делегират	Предложението е във връзка с изискването на чл. 8 от Регламент 2019/943 на Европейския парламент и съвета от 5 юни 2019 г. относно вътрешния пазар на електроенергия за въвеждане на 15 минутен период на сетълмент.	Предложението се приема.

	координатора на стандартната балансираща група.	на координатора на стандартната балансираща група.		
Чл. 77 ЕСО ЕАД	Чл. 77. (5) Доставчиците на балансираща енергия изпращат на независимия преносен оператор графици за планираното брутно производство на всеки диспечиран блок съгласно сключените договори за доставка на електрическа енергия, за покриване на технологичните разходи в мрежите по утвърден образец (PPS file) и посочен достъп до системата в срокове съгласно инструкция, публикувана от независимия преносен оператор на интернет страницата му, и съгласно процедурите, регламентирани в правилата по чл. 83, ал. 1, т. 4 от Закона за енергетиката и тези правила. (6) Доставчиците на балансираща енергия изпращат на независимия преносен оператор графици за нетно производство на всеки диспечиран блок и/или потребяващи обекти и/или агрегирани съоръжения/обекти по утвърден образец (TPS file) и посочен достъп до системата с отчитане на сключените договори за доставка на електрическа енергия в срокове съгласно инструкция, публикувана от независимия преносен оператор на интернет	Чл. 77. (5) Доставчиците на балансиращи услуги изпращат на независимия преносен оператор графици за планираното брутно производство на всеки диспечиран блок съгласно сключените договори за доставка на електрическа енергия, за покриване на технологичните разходи в мрежите по утвърден образец (PPS file) и посочен достъп до системата в срокове съгласно инструкция, публикувана от независимия преносен оператор на интернет страницата му, и съгласно процедурите, регламентирани в правилата по чл. 83, ал. 1, т. 4 от Закона за енергетиката и тези правила. (6) Доставчиците на балансиращи услуги изпращат на независимия преносен оператор графици за нетно производство на всеки диспечиран блок и/или потребяващи обекти и/или агрегирани съоръжения/обекти по утвърден образец (TPS file) и посочен достъп до системата с отчитане на сключените договори за доставка на електрическа енергия в срокове съгласно инструкция, публикувана от независимия преносен оператор на интернет страницата му, и съгласно процедурите, регламентирани в правилата по чл. 83, ал. 1, т. 4 от Закона	Предложението е в съответствие с понятията, регламентирани в Регламент 2017/2195 на Комисията от 23 ноември 2017г. за установяване на насоки за електроенергийно балансиране, Регламент 2017/1485 от 2 август 2017 г. за установяване на насоки относно експлоатацията на системата за пренос на електроенергия и с промените в Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката, обнародван в ДВ, бр. 9 от 02.02.2021 г. (ЗИД на ЗЕ, обн. ДВ, бр. 9 от 2021 г.).	Предложението се приема.

	страницата му, и съгласно процедурите, регламентирани в правилата по чл. 83, ал. 1, т. 4 от Закона за енергетиката и тези правила. Агрегаторът на група от обекти изпраща на независимия преносен оператор графици за планираното брутно производство (PPS files), за всички производствени обекти в групата, в сроковете съгласно график за изпълнение на дейностите и обмен на информация в системите за администриране на пазара за пазарен сегмент ден напред и в рамките на деня. (7) Сумата от търговските графици на доставчиците на балансираща енергия по ал. 6 от всички пазарни сегменти трябва да бъде равна на сумата от всички търговски графици (TPS files) по отделните диспечирани блокове и/или потребяващи обекти и/или агрегирани съоръжения/обекти. (8) В случай че има разминаване в търговските графици по ал. 7, на доставчика на балансираща енергия няма да бъде признато участие в автоматично вторично регулиране и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности и ще се счита, че доставчикът е в търговски небаланс, който се урежда по цените за недостиг и излишък на	за енергетиката и тези правила. Агрегаторът на група от обекти изпраща на независимия преносен оператор графици за планираното брутно производство (PPS files), за всички производствени обекти в групата, в сроковете съгласно график за изпълнение на дейностите и обмен на информация в системите за администриране на пазара за пазарен сегмент ден напред и в рамките на деня. (7) Сумата от търговските графици на доставчиците балансиращи услуги по ал. 6 от всички пазарни сегменти трябва да бъде равна на сумата от всички търговски графици (TPS files) по отделните диспечирани блокове и/или потребяващи обекти и/или агрегирани съоръжения/обекти. (8) В случай че има разминаване в търговските графици по ал. 7, на доставчика на балансиращи услуги няма да бъде признато участие в регулиране и ще се счита, че доставчикът е в търговски небаланс, който се урежда по цените за недостиг и излишък на балансиращия пазар. (10) Графиците за производство на доставчиците на балансиращи услуги по ал. 5 (брутни) и ал. 6 (нетни) трябва да са съпоставими и да отчитат прогнозните собствени нужди, както и да съответстват на условията в сключените договори по чл. 11, т. 7 от		
--	---	---	--	--

	балансиращия пазар. (10) Графиците за производство на доставчиците на балансираща енергия по ал. 5 (брутни) и ал. 6 (нетни) трябва да са съпоставими и да отчитат прогнозните собствени нужди, както и да съответстват на условията в сключените договори по чл. 11, т. 7 от тези правила и предоставената разполагаемост за регулиране. Операторът може да поиска промяна на графика или да наложи ограничение в срокове съгласно инструкция, публикувана от независимия преносен оператор на интернет страницата му, в случаите, когато графиците не са съобразени с прогнозните режими на работа и определената разполагаемост за регулиране. (11) Независимият преносен оператор изпраща до 10-о число на предходния месец на производителите и/или потребяващи обекти и/или агрегирани съоръжения/обекти по ал. 5 и 6 необходимите диапазони (за производителите брутната разполагаемост) за регулиране на всеки блок/обект и/или агрегирани съоръжения/обекти за следващия месец, като производителят и/или агрегираните производители нямат право да сключват сделки на пазара	тези правила и предоставената разполагаемост за регулиране в резултат на проведената тръжна процедура. Операторът може да поиска промяна на графика или да наложи ограничение в срокове съгласно инструкция, публикувана от независимия преносен оператор на интернет страницата му, в случаите, когато графиците не са съобразени с прогнозните режими на работа и разполагаемостта за регулиране. (11) Независимият преносен оператор изпраща до 10-о число на предходния месец на производителите и/или потребяващи обекти и/или агрегирани съоръжения/обекти по ал. 5 и ал. 6 необходимите минимални диапазони (за производителите брутната разполагаемост), които трябва задължително да предлагат през следващия календарен месец в тръжните процедури за разполагаемост за първично регулиране на честотата, автоматично и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности. Доставчикът на балансиращи услуги няма право да сключва сделки на пазара на електрическа енергия за тези диапазони до приключване на съответната тръжна процедура, както и в случай, че дадено предложение бъде класирано. Когато дадено предложение не бъде класирано		
--	--	---	--	--

	на електрическа енергия над определената брутна мощност за всеки блок/агрегирани съоръжения, освен ако страните писмено не са договорили друго. (12) Графиците за потребление на доставчици на балансираща енергия с потребителски обекти съдържат информация за планираното потребление съгласно сключените договори, процедурите, регламентирани в правилата по чл. 83, ал. 1, т. 4 от Закона за енергетиката и тези правила, и се изпращат по утвърден образец (TPS file) и посочен достъп до системата в сроковете по ал. 6. (15) Независимият преносен оператор на база графиците за производство и графиците за потребление и собствени прогнози определя необходимата разполагаемост за автоматично вторично регулиране и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности, за следващия ден, необходим за:	частично или изцяло, то за него доставчикът на балансиращи услуги може да сключи сделка на пазара на електрическа енергия или да участва в тръжна процедура за разполагаемост от друг вид резерв. (12) Графиците за потребление на доставчици на балансиращи услуги с потребителски обекти съдържат информация за планираното потребление съгласно сключените договори, процедурите, регламентирани в правилата по чл. 83, ал. 1, т. 4 от Закона за енергетиката и тези правила, и се изпращат по утвърден образец (TPS file) и посочен достъп до системата в сроковете по ал. 6. (15) Независимият преносен оператор на база графиците за производство и графиците за потребление и собствени прогнози определя количествата резерви за следващия ден, необходими за:		
Чл. 78 ЕСО ЕАД	Чл. 78. (6) Всеки ден общественият доставчик определя почасовите количества за следващия ден на "квотните централи" и на производителите по чл. 93а от Закона за енергетиката при отчитане	Чл. 78. (6) Всеки ден общественият доставчик определя количества електрическа енергия по период на сетълмент за следващия ден на "квотните централи" и на производителите по чл. 93а от Закона за	Предложението е във връзка с изискването на чл. 8 от Регламент 2019/943 на Европейския парламент и съвета от 5 юни 2019 г. относно вътрешния пазар на електроенергия за въвеждане на	Предложението се приема.

	на месечните задължения след актуализирането им. Почасовите количества задължително трябва да бъдат в рамките на производствените характеристики на техните агрегати и прогнозни режими на работа. Количествата се определят на база графици на крайните снабдителни, изпратени на обществения доставчик на същия ден.	енергетиката при отчитане на месечните задължения след актуализирането им. Количествата по периоди на сетълмент задължително трябва да бъдат в рамките на производствените характеристики на техните агрегати и прогнозни режими на работа. Количествата се определят на база графици на крайните снабдителни, изпратени на обществения доставчик на същия ден.	15 минутен период на сетълмент.	
Чл. 78 ЕВН България ЕАД	Чл. 78. (6) Всеки ден общественият доставчик определя почасовите количества за следващия ден на "квотните централи" и на производителите по чл. 93а от Закона за енергетиката при отчитане на месечните задължения след актуализирането им. Почасовите количества задължително трябва да бъдат в рамките на производствените характеристики на техните агрегати и прогнозни режими на работа. Количествата се определят на база графици на крайните снабдителни, изпратени на обществения доставчик на същия ден.	Чл. 78. (6) Всеки ден общественият доставчик определя количества за всеки период на сетълмент за следващия ден на "квотните централи" и на производителите по чл. 93а от Закона за енергетиката при отчитане на месечните задължения след актуализирането им. Количествата за всеки период на сетълмент задължително трябва да бъдат в рамките на производствените характеристики на техните агрегати и прогнозни режими на работа. Количествата се определят на база графици на крайните снабдителни, изпратени на обществения доставчик на същия ден.	Предложението е във връзка с преминаването към 15 минутен период на сетълмент.	Предложението се приема по принцип в редакцията по-горе.
Чл. 79 ЕСО ЕАД	Чл. 79. (5) Координаторите на балансиращи групи и доставчиците на балансираща енергия изпращат коригирани графици за производство, графици за	Чл. 79. (5) Координаторите на балансиращи групи и доставчиците на балансиращи услуги изпращат коригирани графици за производство, графици за потребление, графиците за	Предложението е в съответствие с понятията, регламентирани в Регламент 2017/2195 на Комисията от 23 ноември 2017г. за установяване на насоки за	Предложението се приема.

	потребление, графиците за обмен на електрическа енергия между две балансиращи групи в рамките на електроенергийната система на България съгласно изискванията на независимия преносен оператор в срокове съгласно инструкция, публикувана от независимия преносен оператор на интернет страницата.	обмен на електрическа енергия между две балансиращи групи в рамките на електроенергийната система на България съгласно изискванията на независимия преносен оператор в срокове съгласно инструкция, публикувана от независимия преносен оператор на интернет страницата.	електроенергийно балансиране.	
Чл. 81 ЕСО ЕАД	Чл. 81. (1) Независимият преносен оператор потвърждава графиците за производство и графиците за потребление на доставчиците на балансираща енергия по чл. 77, ал. 4, 5 и 9 в срокове съгласно инструкция, публикувана от независимия преносен оператор на интернет страницата. (7) Утвърдените от независимия преносен оператор графици за обмен на електрическа енергия, графици за производство и графици за потребление, включително търгуваните количества на борсов пазар на електрическа енергия, са основа за определяне на небалансите на координаторите на балансиращи групи, енергията, предоставена/закупена на/от пазара на балансираща енергия, и финансовите задължения на страните.	Чл. 81. (1) Независимият преносен оператор потвърждава графиците за производство и графиците за потребление на доставчиците на балансиращи услуги по чл. 77, ал. 4, 5 и 9 в срокове съгласно инструкция, публикувана от независимия преносен оператор на интернет страницата му. (7) Утвърдените от независимия преносен оператор графици за обмен на електрическа енергия, графици за производство и графици за потребление, включително търгуваните количества на борсов пазар на електрическа енергия, са основа за определяне на небалансите на координаторите на балансиращи групи, енергията, предоставена/закупена на/от пазара на балансиращи услуги, и финансовите задължения на страните.	Предложението е в съответствие с понятията, регламентирани в Регламент 2017/2195 на Комисията от 23 ноември 2017г. за установяване на насоки за електроенергийно балансиране.	Предложението се приема.

Чл. 85 ЕСО ЕАД	Чл. 85. (1) Сумирането и предоставянето на данни за измерените количества електрическа енергия обслужва процесите на сетълмент на количествата, търгувани на електроенергийния пазар чрез двустранни договори или на борсовия пазар на електрическа енергия, пазара на балансираща енергия, двустранните обмени със съседни контролни зони/блокове, сетълмента на небалансите, спомагателните услуги, плащанията за достъп и пренос и всички други услуги съгласно тези правила.	Чл. 85. (1) Сумирането и предоставянето на данни за измерените количества електрическа енергия обслужва процесите на сетълмент на количествата, търгувани на електроенергийния пазар чрез двустранни договори или на борсовия пазар на електрическа енергия, пазара на балансиращи услуги, двустранните обмени със съседни контролни зони/блокове, сетълмента на небалансите, спомагателните услуги, плащанията за достъп и пренос и всички други услуги съгласно тези правила.	Предложението е в съответствие с понятията, регламентирани в Регламент 2017/2195 на Комисията от 23 ноември 2017г. за установяване на насоки за електроенергийно балансиране.	Предложението се приема.
Чл. 87 ЕСО ЕАД	Чл. 87. (1) Собствениците на измервателните системи съхраняват и предоставят сумирани и почасови измерени стойности от електромерите по чл. 86, ал. 1 на количествата активна електрическа енергия, произведена/консумирана от обектите на търговски участници за всеки период на сетълмент. (3) При регистрацията на търговски участник на пазара на електрическа енергия е необходимо посочените от него обекти да включват всички места на измерване за тези обекти, включително и местата, представляващи резервно хранване към тези обекти (независимо от нивото на напрежение). Не се	Чл. 87. (1) Собствениците на измервателните системи съхраняват и предоставят сумирани и измерени стойности по периоди на сетълмент от електромерите по чл. 86, ал. 1 на количествата активна електрическа енергия, произведена/консумирана от обектите на търговски участници за всеки период на сетълмент. (3) При регистрацията на търговски участник на пазара на електрическа енергия е необходимо посочените от него обекти да включват всички места на измерване за тези обекти, включително и местата, представляващи резервно хранване към тези обекти (независимо от нивото на напрежение). Не се допуска	Предложението е във връзка с изискването на чл. 8 от Регламент 2019/943 на Европейския парламент и съвета от 5 юни 2019 г. относно вътрешния пазар на електроенергия за въвеждане на 15 минутен период на сетълмент. Предложението за ново изр. 3 в ал. 3 е във връзка с предложението по чл. 62, ал. 1.	Предложението по ал. 1 се приема. Предложението по ал. 3 не се приема във връзка с отхвърляне на предложението на дружеството за изменение на чл. 62, ал. 1.

	допуска регистриране на обект на търговски участник на пазара на електрическа енергия с част от местата на измерване за съответния обект.	регистриране на обект на търговски участник на пазара на електрическа енергия с част от местата на измерване за съответния обект. Обект с всички места на измерване се причислява към една балансираща група.		
Чл. 87 ЕВН България ЕАД	Чл. 87. (1) Собствениците на измервателните системи съхраняват и предоставят сумирани и почасови измерени стойности от електромерите по чл. 86, ал. 1 на количествата активна електрическа енергия, произведена/консумирана от обектите на търговски участници за всеки период на сетълмент.	Чл. 87. (1) Собствениците на измервателните системи съхраняват и предоставят сумирани и измерени стойности за всеки период на сетълмент от електромерите по чл. 86, ал. 1 на количествата активна електрическа енергия, произведена/консумирана от обектите на търговски участници за всеки период на сетълмент.	Предложението е във връзка с преминаването към 15 минутен период на сетълмент.	Предложението се приема по принцип в редакцията по-горе.
Чл. 88 ЕСО ЕАД	Чл. 88. (2) Обменът на данни за количествата електрическа енергия, както и на други търговски и технически данни между всички търговски участници на пазара се извършва чрез единен електронен формат за обмен на данни. (3) Независимият преносен оператор и операторите на електроразпределителни мрежи разработват инструкция, в която определят изискванията на единния електронен формат за обмен на данни.	Чл. 88. (2) Обменът на данни за количествата електрическа енергия, както и на други търговски и технически данни между мрежовите оператори и между мрежовите оператори и всички търговски участници на пазара се извършва чрез единен електронен формат за обмен на данни. (3) Независимият преносен оператор и операторите на електроразпределителни мрежи разработват инструкция, в която определят изискванията на единния електронен формат за обмен на данни, която е задължителна за търговските участници, които участват в обмена на данни. Инструкцията ведно с етапите на	Предложението цели урегулиране на отношенията между засегнатите участници относно въвеждане на единен електронен формат за обмен на информация.	Предложението се приема.

		изпълнение се публикуват на интернет страницата на независимия преносен оператор.		
Чл. 89 ЕСО ЕАД	Чл. 89. (10) Всеки собственик на измервателна система изпраща до 9-о число на месеца, следващ отчетния, измерените почасови стойности за обекти с обща инсталирана мощност по-малка от 500 kW на производители на електрическа енергия от възобновяеми източници и високоефективно комбинирано производство, обозначени с партида/идентификационен код, както следва: (11) Всеки собственик на измервателна система изпраща до 9-о число на месеца, следващ отчетния, измерените почасови стойности за обекти с обща инсталирана мощност 500 kW и над 500 kW на производители на електрическа енергия от възобновяеми източници и високоефективно комбинирано производство, обозначени с партида/идентификационен код, както следва:	Чл. 89. (10) Всеки собственик на измервателна система изпраща до 9-о число на месеца, следващ отчетния, измерените стойности по период на сетълмент за обекти с обща инсталирана мощност по-малка от 500 kW на производители на електрическа енергия от възобновяеми източници и високоефективно комбинирано производство, обозначени с партида/идентификационен код, както следва: (11) Всеки собственик на измервателна система изпраща до 9-о число на месеца, следващ отчетния, измерените стойности по период на сетълмент за обекти с обща инсталирана мощност 500 kW и над 500 kW на производители на електрическа енергия от възобновяеми източници и високоефективно комбинирано производство, обозначени с партида/идентификационен код, както следва:	Предложението е във връзка с изискването на чл. 8 от Регламент 2019/943 на Европейския парламент и съвета от 5 юни 2019 г. относно вътрешния пазар на електроенергия за въвеждане на 15 минутен период на сетълмент.	Предложението се приема.
Чл. 89 ЕВН България ЕАД	Чл. 89. (10) Всеки собственик на измервателна система изпраща до 9-о число на месеца, следващ отчетния, измерените почасови	Чл. 89. (10) Всеки собственик на измервателна система изпраща до 9-о число на месеца, следващ отчетния, измерените количества за всеки период	Предложението е във връзка с преминаването към 15 минутен период на сетълмент.	Предложението се приема по принцип в редакцията по-горе.

	стойности за обекти с обща инсталирана мощност по-малка от 500 kW на производители на електрическа енергия от възобновяеми източници и високоефективно комбинирано производство, обозначени с партида/идентификационен код, както следва: (11) Всеки собственик на измервателна система изпраща до 9-о число на месеца, следващ отчетния, измерените почасови стойности за обекти с обща инсталирана мощност 500 kW и над 500 kW на производители на електрическа енергия от възобновяеми източници и високоефективно комбинирано производство, обозначени с партида/идентификационен код, както следва:	на сетълмент за обекти с обща инсталирана мощност по-малка от 500 kW на производители на електрическа енергия от възобновяеми източници и високоефективно комбинирано производство, обозначени с партида/идентификационен код, както следва: (11) Всеки собственик на измервателна система изпраща до 9-о число на месеца, следващ отчетния, измерените количества за всеки период на сетълмент за обекти с обща инсталирана мощност 500 kW и над 500 kW на производители на електрическа енергия от възобновяеми източници и високоефективно комбинирано производство, обозначени с партида/идентификационен код, както следва:		
Чл. 98 ЕСО ЕАД	Чл. 98. (4) Резултатите от физическия и финансов сетълмент съгласно глава десета се отразяват в дневните и месечните извлечения за сетълмент на координаторите на балансиращи групи и на доставчиците на балансираща енергия.	Чл. 98. (4) Резултатите от физическия и финансов сетълмент съгласно глава десета се отразяват в дневните и месечните извлечения за сетълмент на координаторите на балансиращи групи и на доставчиците на балансиращи услуги.	Предложението е в съответствие с понятията, регламентирани в Регламент 2017/2195 на Комисията от 23 ноември 2017 г. за установяване на насоки за електроенергийно балансиране.	Предложението се приема.
Чл. 99 ЕСО ЕАД	Чл. 99. (5) При първа смяна на доставчик от регулирания пазар с доставчик на пазара по свободно	Чл. 99. (5) При първа смяна на доставчик от регулирания пазар с доставчик на пазара по свободно	Предложението е във връзка с изискването на чл. 8 от Регламент 2019/943 на Европейския	Предложението се приема.

	договорени цени и в случай че обектът е с инсталиран електромер за почасово отчитане на електрическата енергия, клиентът има право да получи информация за почасовата консумация на електрическа енергия от собствениците на средствата за търговско измерване в 5-дневен срок от датата на подаване на искането. Информация може да бъде поискана за период до две години назад преди датата, на която е отправено искането. Информацията се предоставя безплатно.	договорени цени и в случай че обектът е с инсталиран електромер за отчитане на електрическата енергия по периоди на сетълмент, клиентът има право да получи информация за консумацията на електрическа енергия по периоди на сетълмент от собствениците на средствата за търговско измерване в 5-дневен срок от датата на подаване на искането. Информация може да бъде поискана за период до две години назад преди датата, на която е отправено искането. Информацията се предоставя безплатно.	парламент и съвета от 5 юни 2019 г. относно вътрешния пазар на електроенергия за въвеждане на 15 минутен период на сетълмент.	
Чл. 103 ЕСО ЕАД	Чл. 103. (1) Процедурата се отнася за търговски участници, които са получили за съответните обекти уведомление за изпълнение на условията за предоставяне на достъп съгласно правилата по чл. 24, ал. 3 от Закона за енергетиката и желаят да ги регистрират на пазара по свободно договорени цени или да извършат последваща смяна на доставчика и/или координатора на балансираща група. Процедурата се прилага и в случаите, когато се прехвърля/прекръпява отговорността за балансиране между двама координатори на балансиращи групи.	Чл. 103. (1) Процедурата се отнася за търговски участници, които са получили за съответните обекти уведомление за изпълнение на условията за предоставяне на достъп съгласно правилата по чл. 24, ал. 3 от Закона за енергетиката и желаят да ги регистрират на пазара по свободно договорени цени или да извършат последваща смяна на доставчика и/или координатора на балансираща група. Процедурата се прилага и в случаите, когато се прехвърля/прекръпява отговорността за балансиране между двама координатори на балансиращи групи, в предвидените в правилата случаи.	Предложението е във връзка с последните изменения в чл. 56б и 56в.	Предложението не се приема. Не променя текста по същество.
Чл. 103а	Чл. 103а. (1) При първоначална	Да се отмени.	ЕСО ЕАД посочва, че в глава	Предложението не се

ЕСО ЕАД	регистрация на пазара по свободно договорени цени на производител на електрическа енергия, който е получил за съответните обекти уведомление за изпълнение на условията за предоставяне на достъп съгласно правилата по чл. 24, ал. 3 от Закона за енергетиката, избраният от производителя координатор подава искане до съответния мрежови оператор за регистрация на производителя в балансиращата му група, като следва да декларира, че е сключил с производителя договор по чл. 11, т. 4 и/или по чл. 11, т. 9, и/или по чл. 11, т. 17 и да представи информация за решение на комисията за издаване на лицензия за дейността "производство на електрическа енергия" или разрешение за започване осъществяването на лицензионна дейност в случаите, когато такива се изискват съгласно Закона за енергетиката. (2) В случай че изискванията по ал. 1 са изпълнени, съответният мрежови оператор регистрира производителя в балансиращата група на координатора в срок не по-късно от един работен ден от постъпване на искането по ал. 1.		Пета от правилата сроковете за промяна на принадлежността към балансираща група винаги са първо число на месеца, като чл. 103а е в противоречие с този принцип. В допълнение счита, че разпоредбата урежда частни случаи и то неизчерпателно, което при наличие на изричен ред за промяна на състава на балансираща група представлява ненужна промяна на процедурата и ще създаде редица технически проблеми при обмена на данни и сетълмента.	приема. Дружеството не отчита факта, че до регистрацията на производител в балансираща група, същият на практика е лишен от правото да извършва дейност, въпреки че отговаря на всички условия и нормативни изисквания за това. При производителите, които за първи път излизат на пазара, на практика не се извършва смяна на координатор, която да налага предприемането на редица действия от страна на операторите, поради което е неоправдано да се възпрепятства реалният достъп на производителите до пазара, респ. последните да търпят финансови загуби за не малък период от време, който в определени хипотези може да надхвърли 1 месец. Никакви технически проблеми при обмена на данни и сетълмента не могат да оправдаят такова напълно излишно забавяне.
Чл. 103б	Чл. 103б. (1) В случаите, когато	Да се отмени.	ЕСО ЕАД посочва, че в глава	Предложението не се

ЕСО ЕАД	комисията разреши преобразуването на лицензиант, който е и координатор на балансираща група, лицето, което ще извършва лицензионната дейност и ще упражнява правата и задълженията на координатор на балансираща група след преобразуването, подава искане/искания до съответния мрежови оператор за смяна на доставчик и за прехвърляне в неговата балансираща група на всички членове на балансиращата група на преобразувания лицензиант. (2) Искането/исканията се подава/подават незабавно след вписване на преобразуването в търговския регистър, като се прилагат решението на комисията за разрешаване на преобразуването и списък на обектите на търговските участници, които се прехвърлят в състава на балансиращата му група. (3) В случай че изискванията на ал. 2 са изпълнени, съответният мрежови оператор в срок до 3 работни дни от получаване на искането/исканията регистрира служебно смяната на доставчика/координатора считано от датата на вписване на преобразуването в търговския регистър, за което уведомява писмено приемащото дружество.		Пета от правилата сроковете за промяна на принадлежността към балансираща група винаги са първо число на месеца, като чл. 103б е в противоречие с този принцип. В допълнение счита, че разпоредбата урежда частни случаи и то неизчерпателно, което при наличие на изричен ред за промяна на състава на балансираща група представлява ненужна промяна на процедурата и ще създаде редица технически проблеми при обмена на данни и сетълмента.	приема. Предвидената разпоредба е в съответствие с промените, които настъпват по силата на чл. 262 и сл. от Търговския закон (универсално правоприемство), като с разпоредбата се регламентира действието на тези правни последици в отношенията между търговските участници на пазара на електрическа енергия.
---------	---	--	--	--

	(4) Съответният мрежови оператор и лицензиантът при необходимост актуализират договора по чл. 11, т. 8 и/или 13.			
Чл. 103в ЕСО ЕАД	Чл. 103в. (1) В случаите на прехвърляне на търговско предприятие от лицензиант, който е и координатор на балансираща група, на лице, което ще извършва лицензионната дейност и ще упражнява правата и задълженията на координатор на балансираща група след прехвърляне на търговското предприятие, правоприменикът подава искане/искания до съответния мрежови оператор за смяна на доставчик/координатор и за прехвърляне в неговата балансираща група на всички членове на балансиращата група на отчуждителя. (2) Искането/исканията се подава/подават незабавно след сключване на договора за прехвърляне на търговско предприятие съгласно изискванията на чл. 15 от Търговския закон, като се прилагат договорът за прехвърляне на търговското предприятие и списък на обектите на търговските участници, които се прехвърлят в състава на	Да се отмени.	ЕСО ЕАД посочва, че в глава Пета от правилата сроковете за промяна на принадлежността към балансираща група винаги са първо число на месеца, като чл. 103в е в противоречие с този принцип. В допълнение счита, че разпоредбата урежда частни случаи и то неизчерпателно, което при наличие на изричен ред за промяна на състава на балансираща група представлява ненужна промяна на процедурата и ще създаде редица технически проблеми при обмена на данни и сетълмента.	Предложението не се приема. Предвидената разпоредба е в съответствие с промените, които настъпват по силата на чл. 15 от Търговския закон, като с разпоредбата се регламентира действието на тези правни последици в отношенията между търговските участници на пазара на електрическа енергия.

	балансиращата му група. (3) В случай че изискванията на ал. 2 са изпълнени, съответният мрежови оператор в срок до 3 работни дни от получаване на искането/исканията регистрира служебно смяната на доставчика/координатора считано от датата на влизане в сила на договора за прехвърляне на търговско предприятие, за което уведомява писмено дружеството приобретател. (4) Съответният мрежови оператор и правопреемникът при необходимост актуализират договора по чл. 11, т. 8 и/или 13.			
Чл. 104з ЕВН България ЕАД	Чл. 104з. (2) В срока по ал. 1 собствениците на измервателни системи предоставят на координаторите на балансиращи групи данни за всеки интервал на доставка по чл. 94, ал. 4, агрегирани по стандартизиран товаров профил за всеки един обект. (3) За клиентите по този раздел данните, предоставени от собствениците на измервателни системи по ал. 1 и 2, се приемат за измерени количества активна електрическа енергия.	Чл. 104з. (2) В срока по ал. 1 собствениците на измервателни системи предоставят на координаторите на балансиращи групи данни за всеки интервал на доставка по чл. 94, ал. 4, агрегирани по стандартизиран товаров профил. (3) (нова) В срока по ал. 1 собствениците на измервателни системи предоставят на координаторите на балансиращи групи данни за количествата електрическа енергия, на база на които са формирани агрегираните по тип СТП данни по период на сетълмент. Съществуващата ал. 3 става ал. 4.	Дружеството отбелязва, че формирането на данни за СТП обекти на ниво обект не намира практическо приложение както при мрежовия оператор, така и при търговеца. Данни за потребените количества електрическа енергия по обекти се предоставят на доставчиците за целите на фактуриране на мрежови услуги. Доставчиците разполагат с възможност да изготвят при необходимост почасови данни за СТП по обекти, но така формираният почасов профил на обекта не е действителен и сам по себе си на ниво обект не намира	Предложението не се приема, по аргумент от чл. 94, ал. 3 и ал. 4, които предполагат предоставяне на данни за всеки конкретен обект.

			практическо приложение. тъй като всички обекти, за които се прилагат СТП, са непреки членове в балансиращите групи, като за целите на балансиране е необходимо само агрегиране на СТП по тип с цел балансиране и изготвяне на месечни сетълменти. Според дружеството броят на обектите на клиенти, за които се прилагат СТП, е значително по-голям от броя обекти с почасово измерване. Предвид факта, че за всяка линия в информационните системи както на мрежовите оператори, така и за търговците, се заплащат съответни лицензии, и поради факта, че в системите на търговските участници за целите на сетълмента са необходими само агрегираните данни по тип СТП, то премахването на записа е предпоставка за намаляване на оперативните разходи, свързани с изготвяне на данните при мрежовите оператори и при търговците. В допълнение отбелязва, че покупките на енергия за обекти, за които се прилагат СТП, се извършва за цялата група, а не по обект, то приложение намира само агрегирането по тип СТП. С оглед очакваната либерализация	
--	--	--	--	--

			за битови клиенти, огромните масиви от данни по обекти на първо място са излишни, а на второ, обменът им представлява сериозно техническо затруднение, дори и в контекста на въведения единен формат за обмен на данни по чл. 88 от ПТЕЕ. Допълва, че поради ролиращия метод на отчитане на обекти, за които се прилага СТП, и реда за формиране на данните по период на сетълмент за СТП обекти, е налице разминаване между количествата по период на сетълмент и за фактуриране на мрежови услуги в първия и последния месец на промяна на доставчика, което е реалната причина, поради която търговците изискват формиране на почасов профил за всеки СТП обект. Счита, че тази необходимост може да бъде преодоляна с премахване на гореспоменатите недостатъци, посредством изпращане на справка от мрежовите оператори до търговските участници за количествата, на база на които е формиран сетълментът за всеки обект, за който се прилага СТП. Намира, че така неминуемо ще се	
--	--	--	---	--

			съкратят разходите на всички пазарни участници. Посочва, че справката може да бъде предвидена и допълнена в Инструкцията по чл. 88, ал. 3 от ПТЕЕ за единен електронен формат за обмен на данни на пазара на електрическа енергия, което допълнително би автоматизирало процеса.	
Глава девета чл. 105 - чл. 154 ЕСО ЕАД	Глава девета БАЛАНСИРАЩ ПАЗАР Раздел I Основни положения Чл. 105. (1) Балансиращият пазар е централизиран и се организира от независимия преносен оператор чрез дежурния диспечер на електроенергийната система. (2) В балансиращия пазар независимият преносен оператор купува и/или продава електрическа енергия от/за търговските участници - доставчици на балансираща енергия в националния балансиращ пазар, и/или от/за регионалния балансиращ пазар, с цел да балансира отклонението от планираните/договорените графици за производство и потребление на електрическа енергия.	Глава девета БАЛАНСИРАЩ ПАЗАР Раздел I Основни положения Чл. 105. (1) Балансиращият пазар е централизиран и се организира от независимия преносен оператор. (2) Независимият преносен оператор провежда тръжни процедури за закупуване на разполагаемост за допълнителни услуги - резерв за първично регулиране на честотата и резерв за вторично (автоматично и ръчно) регулиране на честотата и обменните мощности, за обезпечаване размера им, определен в правилата по чл. 83, ал. 1, т. 4 от Закона за енергетиката, с цел сигурното функциониране на електроенергийната система. (3) В балансиращия пазар независимият	ЕСО ЕАД предлага глава девета „Балансиращ пазар“ да бъде преработена изцяло в съответствие с изискванията на Регламент 2017/2195 на Комисията от 23 ноември 2017 г. за установяване на насоки за електроенергийно балансиране, Регламент 2017/1485 от 2 август 2017 г. за установяване на насоки относно експлоатацията на системата за пренос на електроенергия и действащите и публикувани „Правила за провеждане на тръжни процедури за закупуване на разполагаемост за резерви за първично регулиране на честотата, автоматично вторично регулиране и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности.	Предложението се приема по принцип, като се предлага следната редакция: Глава девета БАЛАНСИРАЩ ПАЗАР Раздел I Основни положения Чл. 105. (1) Балансиращият пазар е централизиран и се организира от независимия преносен оператор. (2) Независимият преносен оператор провежда тръжни процедури за закупуване на разполагаемост за допълнителни услуги - резерв за първично регулиране на честотата и резерв за вторично

(3) Предложенията и сделките в балансиращия пазар се правят по отделни диспечируеми агрегати/товари. (4) Цената на електрическата енергия на националния балансиращ пазар се определя по реда на приета от комисията "Методика за определяне на цени на балансираща енергия", приложение към тези правила. (5) При определяне на цените по ал. 4 независимият преносен оператор прилага и инструкцията по чл. 6, ал. 9. (6) Балансиращият пазар не може да се използва за затваряне на открити позиции по търговски сделки в деня на договаряне. Раздел II Правила за балансиращия пазар Чл. 106. (1) Правилата за балансиращия пазар регламентират условията за продажба и покупка на балансираща енергия с цел да се гарантира сигурност и устойчивост на националната електроенергийна система и сигурна паралелна работа на ЕЕС на континентална Европа. (2) Производителите на електрическа енергия известяват графици в изпълнение на	преносен оператор купува и/или продава електрическа енергия от/на търговските участници - доставчици на балансиращи услуги с цел да балансира отклонението от планираните/договорените графици за производство и потребление на електрическа енергия. (4) Независимият преносен оператор провежда преквалификационна процедура за удостоверяване на способността на даден доставчик да предоставя съответните заявени допълнителни услуги. (5) Независимият преносен оператор поддържа регистър на доставчиците на балансиращи услуги, в който се вписват всички преминали успешно процедурата по ал. 4 със съответните технически параметри на единиците/модули, които могат да бъдат производствени, потребителски, системи за съхранение на енергия, както и агрегирани. (6) Енергията, необходима за балансиране на отклонението от планираните/договорените графици за производство и потребление на електрическа енергия по ал. 3, се осигурява чрез тръжни процедури, организирани от независимия преносен оператор. (7) Независимият преносен оператор провежда тръжни процедури за		(автоматично и ръчно) регулиране на честотата и обменните мощности, за обезпечаване размера им, определен в правилата по чл. 83, ал. 1, т. 4 от Закона за енергетиката, с цел сигурното функциониране на електроенергийната система. (3) В балансиращия пазар независимият преносен оператор купува и/или продава електрическа енергия от/на търговските участници - доставчици на балансиращи услуги с цел да балансира отклонението от планираните/договорените графици за производство и потребление на електрическа енергия. (4) Независимият преносен оператор провежда преквалификационна процедура за удостоверяване на способността на даден доставчик да предоставя съответните заявени допълнителни услуги. (5) Независимият преносен оператор поддържа
--	--	--	---

	сключените договори в рамките на работния диапазон на своите агрегати и съгласно очакваното нетно производство за съответния период. Координаторите на балансиращи групи известяват графици за количествата електрическа енергия съгласно сключените договори и реализираните от тях сделки на борсовия пазар. (3) При транзит на електрическа енергия, в случаите на наложено ограничение от съответния съседен оператор на графика за внос, се ограничава съответно кореспондиращият външен график за износ, респективно при наложено ограничение на външен график за износ се извършва съответно ограничение на графика за внос. (4) Независимият преносен оператор има право да откаже регистриране или съответно да ограничи "външен" график за износ, ако количествата по този график не са обезпечени със съответните количества енергия по "вътрешен" график или от внос. Чл. 107. На балансиращия пазар се търгува балансираща енергия, която включва: 1. отдадената енергия вследствие участие в регулиране, зададена чрез	съставяне на приоритетни списъци на предложения за електроенергия за регулиране нагоре и надолу от участие във вторично (автоматично и ръчно) регулиране на честотата и обменните мощности, както и от резерв за заместване, с цел осъществяване на общия баланс между междусистемния обмен, производството и потреблението на електрическа енергия в контролния блок/пазарната зона. (8) Класираните доставчици на разполагаемост за допълнителни услуги по ал. 2, са длъжни да подават предложения на тръжни процедури за съставяне на приоритетни списъци за активиране на балансираща енергия, като количествата са съобразени с търговските им графици, в т.ч. класираната разполагаемост за съответната допълнителна услуга. (9) Класираните доставчици на разполагаемост за допълнителни услуги по ал. 2, могат да прехвърлят задължението си по ал. 8 на друг доставчик/доставчици след съгласуване с независимия преносен оператор, но най-малко до един час преди началото на деня на доставката. (10) Независимият преносен оператор активира в реално време предложенията за балансираща енергия от приоритетните списъци по ал. 7 с цел осъществяване на общия баланс между		регистър на доставчиците на балансиращи услуги, в който се вписват всички преминали успешно процедурата по ал. 4 със съответните технически параметри на единиците/модули, които могат да бъдат производствени, потребителски, системи за съхранение на енергия, както и агрегирани. (6) Енергията, необходима за балансиране на отклонението от планираните/договорените графици за производство и потребление на електрическа енергия по ал. 3, се осигурява чрез тръжни процедури, организирани от независимия преносен оператор. (7) Независимият преносен оператор провежда тръжни процедури за съставяне на приоритетни списъци на предложения за електрическа енергия за регулиране нагоре и надолу от участие във вторично (автоматично и ръчно) регулиране на честотата и
--	---	--	--	---

турбинните регулатори на агрегатите/блоковете и/или потребяващи обекти, и/или агрегирани съоръжения/обекти или централния регулатор на електроенергийната система, интегрално за всеки период на диспечиране; 2. балансиране чрез корекция на работната точка на агрегатите/блоковете и/или потребяващи обекти, и/или агрегирани съоръжения/обекти, зададена от дежурния диспечер на независимия преносен оператор, интегрално за всеки период на диспечиране; 3. отдадена енергия вследствие на активирани агрегати/блокове и/или потребяващи обекти, и/или агрегирани съоръжения/обекти, интегрално за всеки период на диспечиране; 4. балансиране чрез промяна на състоянието (включване, изключване) на агрегатите/блоковете и/или потребяващи обекти, и/или агрегирани съоръжения/обекти, зададена от дежурния диспечер на независимия преносен оператор, интегрално за всеки период на диспечиране; 5. енергия, закупена/продадена от/на съседни енергийни системи, чрез	междусистемния обмен, производството и потреблението на електрическа енергия в контролния блок/пазарната зона. (11) Цената на активираната балансираща енергия по ал. 10 се определя окончателно с използването на метода „Pay as Clear“. (12) Предложенията по ал. 7 и сделките на балансиращия пазар се реализират по отделни единици или от агрегатори. (13) Цените на балансиращата енергия за недостиг и излишък се определят по реда на приета от КЕВР "Методика за определяне на цени на балансираща енергия", приложение към тези правила. (14) Балансиращият пазар не може да се използва за затваряне и балансиране на открити позиции, реализирани преди момента на диспечиране. (15) Независимият преносен оператор извършва ежедневно наблюдение на покупките и продажбите, реализирани на платформите на оператора на борсовия пазар, и го уведомява в деня D+1 за реализирани продажби, необезпечени със съответните покупки в деня D. (16) В случаите на ал. 15 операторът на борсовия пазар спира разплащанията с търговския участник до получаване на ново уведомление от независимия преносен оператор, че ангажиментите	обменните мощности, както и от резерв за заместване, с цел осъществяване на общия баланс между междусистемния обмен, производството и потреблението на електрическа енергия в контролния блок/пазарната зона. (8) Класираните доставчици на разполагаемост за допълнителни услуги по ал. 2, са длъжни да подават предложения на тръжни процедури за съставяне на приоритетни списъци за активиране на балансираща енергия, като количествата са съобразени с търговските им графици, в т.ч. класираната разполагаемост за съответната допълнителна услуга. (9) Класираните доставчици на разполагаемост за допълнителни услуги по ал. 2, могат да прехвърлят задължението си по ал. 8 на друг доставчик/доставчици след съгласуване с независимия преносен оператор, но най-малко до един час преди началото на
---	--	--

	Европейската платформа за процедурата по уравняване на дисбалансите; 6. произведената електрическа енергия вследствие на активирани инсталации на потребители и/или агрегирани съоръжения/обекти, интегрално за всеки период на диспечирание. Чл. 108. (1) След представянето на графичите за производство, графичите за потребление, графичите за обмен и предложенията за регулиране съгласно правилата по чл. 83, ал. 1, т. 4 от Закона за енергетиката и тези правила независимият преносен оператор оценява наличните резерви за автоматично вторично и ръчно вторично регулиране за постигане на сигурна и устойчива работа на системата. (2) Когато няма достатъчни разполагаеми резерви или балансираща енергия, независимият преносен оператор трябва да действа съгласно правилата по чл. 83, ал. 1, т. 4 от Закона за енергетиката. Чл. 109. (1) Независимият преносен оператор е отговорен за регистрирането на участниците на балансиращия пазар, за събирането,	във връзка с реализираната енергия от балансиращия пазар са изпълнени. Раздел II Роли и отговорности Чл. 106 (1) Независимият преносен оператор е отговорен за: а/ проверка за изпълнение на изискванията и регистриране на доставчици на балансиращи услуги; б/ подписване на договор с доставчици на балансиращи услуги; в/ организиране на тръжни процедури за набиране на предложения за разполагаемост за допълнителни услуги; г/ организиране на тръжни процедури за набиране на предложения за балансираща енергия; д/ класиране на предложенията за доставка на разполагаемост за допълнителни услуги за първично регулиране на честотата и за вторично (автоматично и ръчно) регулиране на честотата и обменните мощности, както и за балансираща енергия от вторично (автоматично и ръчно) регулиране на честотата и обменните мощности от резерви за заместване; е/ поддържане на регистър на доставчиците на балансиращи услуги; ж/ пресмятане и уреждане на взаимоотношенията с доставчици на		деня на доставката. (10) Независимият преносен оператор активира в реално време предложенията за балансираща енергия от приоритетните списъци по ал. 7 с цел осъществяване на общия баланс между междусистемния обмен, производството и потреблението на електрическа енергия в контролния блок/пазарната зона. (11) Цената на активираната балансираща енергия по ал. 10 се определя окончателно с използването на метода „Pay as Clear“. (12) Предложенията по ал. 7 и сделките на балансиращия пазар се реализират по отделни единици или от агрегатори. (13) Цените на балансиращата енергия за недостиг и излишък се определят по реда на приета от КЕВР "Методика за определяне на цени на балансираща енергия", приложение към тези
--	--	--	--	---

	проверката и валидирането на предложенията, за пресмятането на необходимите количества балансираща енергия за деня на доставка, както и за уреждане на взаимните задължения по сделки, касаещи балансиращия пазар. (2) Валидираните предложения се предоставят на дежурния диспечер на независимия преносен оператор, който активира изцяло или частично предложенията съобразно условията в реално време. Чл. 110. (1) Сделка на балансиращия пазар се счита сключена в момента на частичното или цялостното активиране на предложението на доставчик на балансираща енергия, извършено от дежурния диспечер на независимия преносен оператор. (2) Когато сключената сделка на балансиращия пазар може да застраши оперативната сигурност и устойчивост на националната електроенергийна система и сигурната паралелна работа на електроенергийната система на континентална Европа, дежурният диспечер има право да деактивира предложението на доставчик на балансираща енергия. Чл. 111. (1) Независимият преносен	балансиращи услуги във връзка с активираната и доставена балансираща енергия за компенсиране на енергийния недостиг или излишък в ЕЕС. (2) Доставчикът на балансиращи услуги предоставя на независимия преносен оператор своите предложения за разполагаемост за допълнителни услуги. (3) Доставчикът на балансиращи услуги, въз основа на договор за предоставяне на допълнителни услуги, предоставя на независимия преносен оператор своите предложения за балансираща енергия, съответстващи на обема, продуктите и други изисквания, определени в договора за разполагаемост за допълнителни услуги и тези правила или информация, публикувана на сайта на независимия преносен оператор. (4) Всички доставчици на балансиращи услуги имат право да представят на независимия преносен оператор предложения за балансираща енергия. Раздел III Правила за балансиращия пазар Чл. 107. (1) Правилата за балансиращия пазар регламентират условията за осигуряване на резерви за допълнителни услуги и за продажба и покупка на балансираща енергия с цел		правила. (14) Балансиращият пазар не може да се използва за затваряне и балансиране на открити позиции, реализирани преди момента на диспечирание. (15) Независимият преносен оператор извършва ежедневно наблюдение на покупките и продажбите, реализирани на платформите на оператора на борсовия пазар, и го уведомява в деня следващ деня на доставка за реализирани продажби, необезпечени със съответните покупки в деня на доставка. (16) В случаите на ал. 15 операторът на борсовия пазар спира разплащанията с търговския участник до получаване на ново уведомление от независимия преносен оператор, че ангажиментите във връзка с реализираната енергия от балансиращия пазар са изпълнени. Раздел II Роли и отговорности
--	---	--	--	--

	оператор е страна по договора с всеки участник на балансиращия пазар - доставчик на балансираща енергия, за всички сделки, сключени на балансиращия пазар. (2) Сключената сделка на балансиращия пазар установява задълженията на съответния доставчик на балансиращия пазар да доставя или купува енергия на/от независимия преносен оператор според спецификата на предложението и разпореждането, издадено от диспечера на независимия преносен оператор. (3) Сключените сделки с доставчиците на балансираща енергия, които участват в автоматично вторично и ръчно вторично регулиране, се уреждат съгласно условията на договорите с независимия преносен оператор. (4) Сделката се отнася за съответния период на диспечирание. Чл. 112. (1) Задълженията за плащане от независимия преносен оператор към търговските участници - доставчици на балансираща енергия, по сключените сделки на балансиращия пазар се основават на: 1. разпореденото от диспечера и предоставеното от доставчика количество електроенергия на	да се гарантира сигурност и устойчивост на националната електроенергийна система и сигурна паралелна работа на ЕЕС на континентална Европа. (2) Производителите на електрическа енергия известяват графици в изпълнение на сключените договори в рамките на работния диапазон на своите агрегати и съгласно очакваното нетно производство за съответния период. Координаторите на балансиращи групи известяват графици за количествата електрическа енергия съгласно сключените договори и реализираните от тях сделки на борсовия пазар. Раздел IV Предварителен подбор на доставчиците на балансиращи услуги Чл. 108. (1) Доставчикът на балансиращи услуги следва успешно да е преминал процедурата за предварителен подбор. (2) Доставчикът на балансиращи услуги трябва да има сключен договор за достъп и пренос с независимия преносен оператор. (3) Доставчикът на балансиращи услуги трябва да е монтирал средства за телекомуникация и телемеханика за нуждите на предоставяне на		Чл. 106 (1) Независимият преносен оператор е отговорен за: 1. проверка за изпълнение на изискванията и регистриране на доставчици на балансиращи услуги; 2. подписване на договор с доставчици на балансиращи услуги; 3. организиране на тръжни процедури за набиране на предложения за разполагаемост за допълнителни услуги; 4. организиране на тръжни процедури за набиране на предложения за балансираща енергия; 5. класиране на предложенията за доставка на разполагаемост за допълнителни услуги за първично регулиране на честотата и за вторично (автоматично и ръчно) регулиране на честотата и обменните мощности, както и за балансираща енергия от вторично (автоматично и ръчно) регулиране на честотата и обменните
--	--	--	--	--

балансиращия пазар; 2. цената на съответното предложение за регулиране нагоре. (2) Задълженията за плащане от участниците към независимия преносен оператор по сключените сделки на балансиращия пазар се основават на: 1. разпореденото от диспечера и реално/ефективно закупеното от доставчика количество електроенергия от балансиращия пазар; 2. цената на съответното предложение за регулиране надолу. Чл. 113. ПАВЕЦ се разглеждат като диспечирани товари, когато агрегатът е в помпен режим. Чл. 114. (1) Балансиращата енергия, търгувана на балансиращия пазар в деня на доставката, се получава физически във: 1. точката на присъединяване, където диспечираният агрегат е свързан към националната електропреносна мрежа; 2. момента след издадено диспечерско разпореждане, който момент се договаря съобразно техническите характеристики. (2) Балансиращата енергия, търгувана на балансиращия пазар в	телеинформация в реално време. (4) Доставчикът на балансиращи услуги трябва да има изградено нетно измерване на електрическа енергия на съответните единици/модули, предоставящи резерв, а когато е приложимо, и брутно измерване на електрическа енергия. Ако дадени единици/модули, предоставящи резерв, не са оборудвани със средства за търговско измерване на нетни количества електрическа енергия, позволяващи разделно отчитане на електрическа енергия от/за всяка единица/модул, се прилага взаимно одобрена методика за разделяне на нетните измерени количества като цяло по отделни единици/модули на база информацията за измерените нетни и/или брутни количества електрическа енергия за конкретна единица/модул. (5) Доставчикът на балансиращи услуги следва да е включен със статус „активен“ в регистъра на допуснатите участници, придобили право да участват в тръжни процедури. (6) Доставчикът на балансиращи услуги трябва да не е в производство по несъстоятелност или ликвидация видно от публични регистри, достъпни чрез интернет. (7) Доставчикът на балансиращи услуги трябва да представи писмено заявление до независимия преносен оператор	мощности от резерви за заместване; 6. поддържане на регистър на доставчиците на балансиращи услуги; 7. пресмятане и уреждане на взаимоотношенията с доставчици на балансиращи услуги във връзка с активираната и доставена балансираща енергия за компенсиране на енергийния недостиг или излишък в електроенергийната система. (2) Доставчикът на балансиращи услуги предоставя на независимия преносен оператор своите предложения за разполагаемост за допълнителни услуги. (3) Доставчикът на балансиращи услуги, въз основа на договор за предоставяне на допълнителни услуги, предоставя на независимия преносен оператор своите предложения за балансираща енергия, съответстващи на обема, продуктите и други
---	--	--

	деня на доставката от всеки доставчик на балансираща енергия, се определя от независимия преносен оператор за всеки период на диспечериране, при условие че е валидиран нетен график за доставка в рамките на работния диапазон на агрегатите, съответстващия брутен график, и са изпълнени изискванията на чл. 81, ал. 8 и 9. Чл. 115. (1) В сътрудничество с други оператори на преносни системи или доставчици на балансиращи услуги от други зони на регулиране независимият преносен оператор може да договори процедури за взаимно използване на предлагани услуги на балансиращия пазар или да ползва подобни механизми, действащи в другите страни. (2) Процедурите по ал. 1 трябва да са одобрени от комисията. Раздел III Доставчици на балансиращия пазар Чл. 116. (1) Търговски участници, опериращи диспечерируеми агрегати, са задължени да станат доставчици на балансиращия пазар. (2) Потребители с диспечерируеми товари и/или агрегирани	съгласно утвърден образец, към което се прилага цялата съответна техническа информация. Чл. 109. (1) Предварителен подбор на доставчици на балансиращи услуги се прилага за всички кандидати, които желаят да участват в предоставянето на разполагаемост за резерви за първично регулиране на честотата и вторично (автоматично и ръчно) регулиране на честотата и обменните мощности. (2) Всеки кандидат за доставчик на балансиращи услуги представя към заявлението по чл. 108, ал. 7 динамични параметри, представляващи съвкупност от данни и характеристики на отделните единици/модули, предоставящи резерв, свързани с възможността им за промяна на изходната мощност. (3) Доставчикът на балансиращи услуги придобива право за участие в тържни процедури само ако успешно премине предварителния подбор на независимия преносен оператор, респективно бъде включен със статус „активен“ в регистъра на допуснатите участници. Раздел V Регистър на доставчиците на балансиращи услуги Чл. 110. Независимият преносен		изисквания, определени в договора за разполагаемост за допълнителни услуги и тези правила или информация, публикувана на интернет страницата на независимия преносен оператор. (4) Всички доставчици на балансиращи услуги имат право да представят на независимия преносен оператор предложения за балансираща енергия. Раздел III Правила за балансиращия пазар Чл. 107. (1) Правилата за балансиращия пазар регламентират условията за осигуряване на резерви за допълнителни услуги и за продажба и покупка на балансираща енергия с цел да се гарантира сигурност и устойчивост на националната ЕЕС и сигурна паралелна работа на ЕЕС на континентална Европа. (2) Производителите на електрическа енергия
--	---	--	--	--

	диспечерируеми съоръжения/обекти могат да станат доставчици на балансиращия пазар. (3) Агрегатори на група от обекти, изпълнили изискванията на тези правила, могат да станат доставчици на балансиращия пазар с предоставяне на енергия от автоматично вторично и ръчно вторично регулиране. Чл. 117. Участниците на балансиращия пазар трябва да бъдат определени като доставчици на балансираща енергия от автоматично вторично и ръчно вторично регулиране в съответствие с правилата по чл. 83, ал. 1, т. 4 от Закона за енергетиката и тези правила. (2) Независимият преносен оператор публикува цените, предложени от доставчиците на балансираща енергия и агрегаторите на група от обекти, до 17,00 ч. на деня, предхождащ периода, за който ще ги прилага. Чл. 118. (1) Търговски участник, който има задължение да стане доставчик на балансиращия пазар, трябва да представи писмено заявление до независимия преносен оператор съгласно утвърден образец,	оператор създава и поддържа регистър на доставчиците на балансиращи услуги. Чл. 110а. Регистрирането на доставчик на балансиращи услуги и вписването му в регистъра по предходния член се извършва на датата, на която договорът за участие на балансиращия пазар с доставчик на балансиращи услуги влезе в сила. Чл. 110б. Регистърът съдържа следната информация: 1. наименование на доставчика; 2. тип на доставчика (агрегатор или индивидуален); 3. седалище; 4. адрес за кореспонденция; 5. наименование на единиците/модулите, предоставящи балансиращи услуги; 6. тип на модулите (производствен, потребителски, хибриден) 7. ЕИС код на всяка единица/модул, предоставяща услуги, респ. група от самостоятелни единици/модули; 8. дата на първоначална регистрация; 9. актуален статус; 10. дата на включване/изключване/актуализация на данните за съответния доставчик; 11. номер на актуален договор за участие в тръжните процедури за		известяват графици в изпълнение на сключените договори в рамките на работния диапазон на своите агрегати и съгласно очакваното нетно производство за съответния период. Координаторите на балансиращи групи известяват графици за количествата електрическа енергия съгласно сключените договори и реализираните от тях сделки на борсовия пазар. Раздел IV Предварителен подбор на доставчиците на балансиращи услуги Чл. 108. (1) Доставчикът на балансиращи услуги следва успешно да е преминал процедурата за предварителен подбор. (2) Доставчикът на балансиращи услуги трябва да има сключен договор за достъп и пренос с независимия преносен оператор. (3) Доставчикът на балансиращи услуги трябва
--	--	--	--	--

	към което се прилага цялата съответна техническа информация. (2) Процедурата за предоставяне, проверка и приемане на заявлението по ал. 1 се определя от независимия преносен оператор. Чл. 118а. (1) Агрегаторът на група от обекти преминава процедура за регистрация и предоставя писмено заявление до независимия преносен оператор съгласно утвърден образец, към което се прилага списък на всички обекти в групата и цялата съответна техническа информация. (2) Агрегатори могат да бъдат и координаторите на стандартни балансиращи групи и/или производители на електрическа енергия. (3) Всички членове в групата на агрегатора декларират, че за времето на действие на договора с агрегатора няма да променят принадлежността към тази група. (4) Независимият преносен оператор създава виртуален диспечерируем обект за групата на агрегатора. Агрегаторът е на диспечерско управление от Централното диспечерско управление, има връзка към SCADA/EMS в реално време или подава данни в Централното диспечерско управление в реално	доставка на балансиращи услуги; 12. технически характеристики на единиците/модулите, предоставящи съответните услуги; 13. вид балансираща услуга, за която е квалифициран да предоставя. Чл. 110в. (1) Всеки доставчик на балансиращи услуги има право да проверява информацията от регистъра на доставчиците на балансиращи услуги, свързана с него, и да изисква промяна на всяко забелязано несъответствие. (2) Информацията от регистъра на доставчиците на балансиращи услуги е общодостъпна. Чл. 110г. (1) Доставчик на балансиращи услуги може да се оттегли от този пазар по свое желание, заявено писмено, само в случай, когато няма да оперира диспечирания агрегат/модул/единица. (2) Заявлението по ал. 1 трябва да бъде изпратено най-малко един месец преди датата, на която регистрацията на доставчика трябва да бъде прекратена. (3) След получаване на заявление по ал. 2, независимият преносен оператор трябва да информира координатора на балансиращата група, към която принадлежи съответния доставчик. Чл. 110д. (1) Независимият преносен		да е монтирал средства за телекомуникация и телемеханика за нуждите на предоставяне на телеинформация в реално време. (4) Доставчикът на балансиращи услуги трябва да има изградено нетно измерване на електрическа енергия на съответните единици/модули, предоставящи резерв, а когато е приложимо, и брутно измерване на електрическа енергия. Ако дадени единици/модули, предоставящи резерв, не са оборудвани със средства за търговско измерване на нетни количества електрическа енергия, позволяващи разделно отчитане на електрическа енергия от/за всяка единица/модул, се прилага взаимно одобрена методика за разделяне на нетните измерени количества като цяло по отделни единици/модули на база информацията за измерените нетни и/или брутни количества
--	---	---	--	---

	време и поддържа денонощно дежурство и готовност за предоставяне на балансираща енергия, активирана от независимия преносен оператор. Раздел IV Регистър на доставчиците на балансиращия пазар Чл. 119. Независимият преносен оператор създава и поддържа регистър на доставчиците на балансиращия пазар. Чл. 120. Регистрирането на нов доставчик на балансиращия пазар и вписването му в регистъра по чл. 119 се извършва на датата, на която договорът за участие на балансиращия пазар с доставчик на балансираща енергия влезе в сила. Чл. 121. Регистърът на доставчиците на балансиращия пазар трябва да включва най-малко следната информация за всеки доставчик на балансиращия пазар: 1. пълното име и седалище и адрес на управление на участника, регистриран като доставчик на балансиращия пазар; 2. номера и датата на договора за участие на балансиращия пазар на	оператор може да прекрати регистрацията на доставчик на балансиращи услуги във всеки един от следните случаи: 1. ако от определен момент нататък доставчикът не може да удовлетвори едно или повече от необходимите условия за регистрация като доставчик на балансиращи услуги; 2. ако доставчикът на балансиращи услуги не спазва условията на договора за участие на балансиращия пазар; 3. ако доставчикът на балансиращи услуги повторно наруши правилата, прилагани на балансиращия пазар, или правилата за уреждане на взаимните задължения; 4. при други условия, определени в правилата за провеждане на тръжни процедури. (2) Регистрацията на доставчик на балансиращи услуги се счита за прекратена от момента на отнемане лицензията за производство на съответния доставчик от Комисията за енергийно и водно регулиране. Чл. 110е. (1) Прекратяването на регистрацията на доставчик на балансиращи услуги се отразява в регистъра на доставчиците на балансиращи услуги, придобили право да участват в тръжни процедури, а обоснованото решение се публикува на		електрическа енергия за конкретна единица/модул. (5) Доставчикът на балансиращи услуги следва да е включен със статус „активен“ в регистъра на допуснатите участници, придобили право да участват в тръжни процедури. (6) Доставчикът на балансиращи услуги трябва да не е в производство по несъстоятелност или ликвидация. (7) Доставчикът на балансиращи услуги трябва да представи писмено заявление до независимия преносен оператор съгласно утвърден образец, към което се прилага цялата съответна техническа информация. Чл. 109. (1) Предварителен подбор на доставчици на балансиращи услуги се прилага за всички кандидати, които желаят да участват в предоставянето на разполагаемост за резерви за първично регулиране на честотата и
--	---	--	--	---

	доставчика на балансираща енергия; 3. идентификационен номер (EIC код) на доставчика на балансиращия пазар; 4. списък с всички диспечирувани агрегати и диспечирувани товари, оперирани от съответния доставчик на балансиращия пазар; 5. тип регулиране, в което участват диспечирувемите агрегати и товари, оперирани от съответния доставчик на балансиращия пазар; Чл. 122. (1) Всеки доставчик на балансиращия пазар има право да проверява информацията от регистъра на доставчиците на балансиращия пазар, свързана с него, и да изисква промяна на всяко забелязано несъответствие. (2) Информацията от регистъра на доставчиците на балансиращия пазар е общодостъпна. Чл. 123. (1) Доставчик на балансираща енергия може да се оттегли от този пазар по свое желание, заявено писмено, само в случай, когато няма да оперира диспечирувемия агрегат. (2) Заявлението по ал. 1 трябва да бъде изпратено най-малко един месец преди датата, на която регистрацията на доставчика трябва	интернет страницата на независимия преносен оператор. (2) Участник, който е изключен от регистъра, може да подаде молба за нова регистрация в срок не по-рано от два месеца от датата на изключването му. Чл. 110ж. (1) Ако доставчик на балансиращи услуги се оттегли от този пазар при условията на чл. 110г или регистрацията му е прекратена от независимия преносен оператор в съответствие с условията на чл. 110д, за дните до прекратяване на регистрацията се прилагат условията на чл. 179. (2) Доставчикът на балансиращи услуги урежда всички свои задължения с независимия преносен оператор до датата на прекратяване на регистрацията. (3) Независимият преносен оператор информира координатора на балансиращата група за промяната в регистъра по чл. 110. Раздел VI Основни принципи при провеждане на тръжните процедури за разполагаемост от резерви за първично регулиране на честотата, автоматично и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности		вторично (автоматично и ръчно) регулиране на честотата и обменните мощности. (2) Всеки кандидат за доставчик на балансиращи услуги представя към заявлението по чл. 108, ал. 7 динамични параметри, представляващи съвкупност от данни и характеристики на отделните единици/модули, предоставящи резерв, свързани с възможността им за промяна на изходната мощност. (3) Доставчикът на балансиращи услуги придобива право за участие в тръжни процедури само ако успешно премине предварителния подбор на независимия преносен оператор, респективно бъде включен със статус „активен“ в регистъра на допуснатите участници. Раздел V Регистър на доставчиците на балансиращи услуги Чл. 110. Независимият
--	---	--	--	--

	да бъде прекратена. (3) След получаване на заявление по ал. 2 независимият преносен оператор трябва да информира координатора на балансиращата група, към която принадлежи съответният доставчик. Чл. 124. (1) Независимият преносен оператор може да прекрати регистрацията на доставчик на балансираща енергия във всеки един от следните случаи: 1. ако от определен момент нататък доставчикът не може да удовлетвори едно или повече от необходимите условия за регистрация като доставчик на балансираща енергия; 2. ако доставчикът на балансиращия пазар не спазва условията на договора за участие на балансиращия пазар; 3. ако доставчикът на балансиращия пазар повторно наруши правилата, прилагани на балансиращия пазар, или правилата за уреждане на взаимните задължения. (2) Регистрацията на доставчик на балансиращия пазар се счита за прекратена от момента на отнемане лицензията за производство на съответния доставчик от комисията. Чл. 125. (1) Ако доставчик на	Чл. 111. (1) Независимият преносен оператор провежда дневни тръжни процедури за доставка на разполагаемост от резерви за първично регулиране на честотата, автоматично и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности съгласно тръжни правила, които определят: а/ общите изисквания за доставчик на балансиращи услуги за участие в търговете; б/ стандартни и специфични продукти за търговете; в/ времената на провеждане на търговете; г/ критериите на функцията за оптимизация; д/ публикуване на резултатите. (2) Независимият преносен оператор публикува на интернет страницата си Правила за провеждане на тръжни процедури за закупуване на разполагаемост от резерви за първично регулиране на честотата, автоматично и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности. Чл. 112. (1) Независимият преносен оператор администрира електронна платформа с възможност да получава предложенията от доставчик на балансиращи услуги за разполагаемост от резерви за първично регулиране на		преносен оператор създава и поддържа регистър на доставчиците на балансиращи услуги. Чл. 110а. Регистрирането на доставчик на балансиращи услуги и вписването му в регистъра по предходния член се извършва на датата, на която договорът за участие на балансиращия пазар с доставчик на балансиращи услуги влезе в сила. Чл. 110б. Регистърът съдържа следната информация: 1. наименование на доставчика; 2. тип на доставчика (агрегатор или индивидуален); 3. седалище; 4. адрес за кореспонденция; 5. наименование на единиците/модулите, предоставящи балансиращи услуги; 6. тип на модулите (производствен, потребителски, хибриден) 7. ЕИС код на всяка
--	--	--	--	--

	балансиращия пазар се оттегли от този пазар при условията на чл. 123 или регистрацията му е прекратена от независимия преносен оператор в съответствие с условията на чл. 124, за дните до прекратяване на регистрацията се прилагат условията на чл. 179. (2) Доставчикът на балансиращия пазар урежда всички свои задължения с независимия преносен оператор до датата на прекратяване на регистрацията. (3) Независимият преносен оператор информира координатора на балансиращата група за промяната в регистъра по чл. 119. Раздел V Централизиран пазар на допълнителни услуги Чл. 126. (1) Гарантирането на достатъчно количество разполагаеми допълнителни услуги за независимия преносен оператор и за операторите на електроразпределителните мрежи се извършва чрез търгове и/или двустранни договори. (2) Балансиращата енергия вследствие от регулирането/балансирането на електроенергийната система се	честотата, автоматично и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности. (2) Независимият преносен оператор определя правилата за работата на платформата, протоколите за комуникация и други технически характеристики на платформата, като публикува тази информация на интернет страницата. (3) Независимият преносен оператор осигурява целия необходим резерв за разполагаемост от резерви за първично регулиране на честотата, автоматично и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности чрез платформата. (4) В изключителни случаи на технически проблеми, независимият преносен оператор определя служебно разполагаемост от резерви за първично регулиране на честотата, автоматично и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности в обем, определен по реда на чл. 77, ал. 11, и с цена, съответстваща на прилаганата от КЕВР ценова регулация. Независимият преносен оператор незабавно уведомява всички участници в извънредната ситуация за причините за техническия проблем. Информацията се публикува на интернет страницата на независимия преносен оператор. (5) Класирането на предложенията е		единица/модул, предоставяща услуги, респ. група от самостоятелни единици/модули; 8. дата на първоначална регистрация; 9. актуален статус; 10. дата на включване/изключване/актуализация на данните за съответния доставчик; 11. номер на актуален договор за участие в тръжните процедури за доставка на балансиращи услуги; 12. технически характеристики на единиците/модулите, предоставящи съответните услуги; 13. вид балансираща услуга, за която е квалифициран да предоставя. Чл. 110в. (1) Всеки доставчик на балансиращи услуги има право да проверява информацията от регистъра на доставчиците на балансиращи услуги, свързана с него, и да изисква промяна на всяко
--	--	---	--	--

	закупува единствено от независимия преносен оператор. (3) Разполагаемостта за допълнителни услуги задължително се предоставят от ползвателите на мрежата в съответствие с правилата по чл. 83, ал. 1, т. 4 от Закона за енергетиката, като възстановяването на разходите за тях на независимия преносен оператор се извършва чрез цената за услугата достъп до електропреносната мрежа. Останалите допълнителни услуги, включително пълноценното участие в регулирането на електроенергийната система, задължително се предоставят от ползвателите на мрежата в съответствие с правилата по чл. 83, ал. 1, т. 4 от Закона за енергетиката, като възстановяването на разходите за тях на ползвателите се извършва чрез цената на балансиращата енергия. (4) В договорите за достъп и допълнителни услуги между независимия преносен оператор и ползвателите на мрежата се уточняват обемът и цената на тези услуги. (5) (В случай че обемът и цената по посочените в ал. 4 допълнителни услуги не могат да се договорят, то страните по тези договори се	съгласно определената оптимизационна функция от независимия преносен оператор, а класираните количества разполагаемост се разплащат на принципа „Pay as Bid“. (6) Независимият преносен оператор публикува резултати за класираните предложения за разполагаемост от резерви за първично регулиране на честотата, автоматично и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности, подредени по възходящ ред на предложените им цени. (7) При постъпване на предложения с еднакви цени приоритет имат предложенията, постъпили по-рано. (8) Резултатите от тръжните процедури са публични и се публикуват на платформата. Чл. 113. Независимият преносен оператор има право да ограничи максималните стойности на предложените цени за разполагаемост от резерви за първично регулиране на честотата, автоматично и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности в съответствие с прилаганата от КЕВР ценова регулация. Чл. 114. (1) Доставчикът на балансиращи услуги е задължен да подава предложения за разполагаемост		забелязано несъответствие. (2) Информацията от регистъра на доставчиците на балансиращи услуги е общодостъпна. Чл. 110г. (1) Доставчик на балансиращи услуги може да се оттегли от този пазар по свое желание, заявено писмено, само в случай, когато няма да оперира диспечирания агрегат/модул/единица. (2) Заявлението по ал. 1 трябва да бъде изпратено най-малко един месец преди датата, на която регистрацията на доставчика трябва да бъде прекратена. (3) След получаване на заявление по ал. 2, независимият преносен оператор следва да информира координатора на балансиращата група, към която принадлежи съответния доставчик. Чл. 110д. (1) Независимият преносен оператор може да прекрати регистрацията на доставчик на балансиращи
--	---	--	--	--

	обръщат към комисията за служебното им определяне. Чл. 127. (Отм. – ДВ, бр. 72 от 2018 г., в сила от 31.08.2018 г.). Чл. 128. (1) (Отм. – ДВ, бр. 40 от 2020 г., в сила от датата, на която независимият преносен оператор започне да извършва процедурата по уравниване на дисбалансите по чл. 22 от Регламент (ЕС) 2017/2195 на Комисията от 23.11.2017 г. за установяване на насоки за електроенергийното балансиране). (2) Разходите/приходите на независимия преносен оператор от участие в Европейската платформа за процедурата по уравниване на дисбалансите се отнасят към ползвателите на мрежата чрез механизма на балансиращия пазар. (3) (Изм. – ДВ, бр. 72 от 2018 г., в сила от 31.08.2018 г., отм., бр. 40 от 2020 г., в сила от датата, на която независимият преносен оператор започне да извършва процедурата по уравниване на дисбалансите по чл. 22 от Регламент (ЕС) 2017/2195 на Комисията от 23.11.2017 г. за установяване на насоки за електроенергийното балансиране). Раздел VI	от резерви за първично регулиране на честотата, автоматично и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности с количества не по-малки от тези, определени от независимия преносен оператор по реда на чл. 77, ал. 11. (2) При неизпълнение на задължението на доставчик на балансиращи услуги по ал. 1, независимият преносен оператор има право да определи служебно на доставчика на балансиращи услуги количествата разполагаемост от резерви за първично регулиране на честотата, автоматично и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности, съответстващи на определените по реда на чл. 77, ал. 11 при нулева цена. Раздел VII Осигуряване на балансираща енергия за регулиране нагоре и надолу от активирани резерви за автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности Чл. 115. (1) Независимият преносен оператор организира търгове за балансираща енергия за регулиране нагоре и надолу от активирани резерви за автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности. (2) Предложенията за балансираща		услуги, когато: 1. доставчикът вече не отговаря на едно или повече от необходимите условия за регистрация като доставчик на балансиращи услуги, или 2. доставчикът на балансиращи услуги не спазва условията на договора за участие на балансиращия пазар, или 3. доставчикът на балансиращи услуги повторно наруши правилата, прилагани на балансиращия пазар, или правилата за уреждане на взаимните задължения, или 4. при други условия, определени в правилата за провеждане на тръжни процедури. (2) Регистрацията на доставчик на балансиращи услуги се счита за прекратена от момента на отнемане, прекратяване, спиране, изтичане на срока на лицензията за производство на електрическа енергия на съответния доставчик от Комисията за енергийно и
--	--	--	--	--

	Закупуване на разполагаемост за участие в първично регулиране на честотата, автоматично вторично регулиране на честотата и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности Чл. 129. (1) Независимият преносен оператор осигурява резерв за първично регулиране на честотата, автоматично вторично регулиране на честотата и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности от солидарното участие на група агрегати чрез сключени договори между независимия преносен оператор и регистрираните доставчици на този резерв въз основа на тръжни процедури. (2) (Отм. – ДВ, бр. 110 от 2021 г. Сравнение с предишната редакция, в сила от 24.12.2021 г.). (3) Регистрираните доставчици на резерв за първично регулиране на честотата, автоматично вторично регулиране на честотата и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности са задължени да участват на всяка една тръжна процедура, обявена от независимия преносен оператор. (4) При неизпълнение на задълженията по ал. 3 независимият	енергия за автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности могат да бъдат подавани само от регистриран доставчик на балансиращи услуги. (3) Доставчик на балансиращи услуги, участващ в тръжната процедура за доставка на разполагаемост за автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности, е длъжен да подава предложения за балансираща енергия от автоматично вторично регулиране на честотата и обменни мощности поне в рамките на класираното на тръжната процедура количество разполагаемост за автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности. (4) Доставчикът на балансиращи услуги подава отделни предложения за регулиране нагоре и регулиране надолу за доставка на разполагаемост и балансираща енергия от автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности. (5) Доставчик на балансиращи услуги, който е регистриран като доставчик на разполагаемост и балансираща енергия от автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности, има право да подава предложения за балансираща енергия за автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности извън		водно регулиране. Чл. 110е. (1) Прекратяването на регистрацията на доставчик на балансиращи услуги се отразява в регистъра на доставчиците на балансиращи услуги, придобили право да участват в тръжни процедури, а обоснованото решение се публикува на интернет страницата на независимия преносен оператор. (2) Участник, който е изключен от регистъра, може да подаде молба за нова регистрация в срок не по-рано от два месеца от датата на изключването му. Чл. 110ж. (1) Ако доставчик на балансиращи услуги се оттегли от този пазар при условията на чл. 110г или регистрацията му е прекратена от независимия преносен оператор в съответствие с условията на чл. 110д, за дните до прекратяване на регистрацията се прилагат
--	---	---	--	--

преносен оператор служебно класира съответния доставчик с цена "0" (нула) лв./MW*h. (5) Независимият преносен оператор заплаща на доставчиците на резерв за първично регулиране на честотата, автоматично вторично регулиране на честотата и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности цена, определена от тръжния процес за съответния период на доставка. (6) (За всеки регулаторен период комисията определя пределна стойност на разходите на независимия преносен оператор за закупуване на разполагаемост за допълнителни услуги. Чл. 130. Необходимостта и параметрите за първично регулиране на бъдещи производители, чиято единична инсталирана мощност на агрегат ще надвишава 10 MVA за хидроагрегати и 200 MVA за турбоагрегати, се определя от независимия преносен оператор. (Раздел VII Закупуване на вторичен резерв Чл. 131. (1) Всички регистрирани доставчици на резерв за първично	количеството разполагаемост, класирано в рамките на тръжната процедура. Чл. 116. (1) Доставчик на балансиращи услуги може да подаде предложения за една или повече единици, предоставящи резерв. Доставчик на балансиращи услуги може да не подава свързани предложения, които биха обвързали различни предложения за различни времеви периоди и чието активиране би зависило едно от друго. (2) Независимият преносен оператор определя общите характеристики на продуктите за разполагаемост за автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности Чл. 117. (1) Продуктите за балансираща енергия от автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности са различни за всяка посока и са различни за всеки продукт. (2) Цената на активираната балансираща енергия от автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности се определя окончателно с използването на метода „Pay as Clear“. (3) Независимият преносен оператор определя общи определения на продуктите за балансираща енергия от автоматично вторично регулиране на		условията на чл. 179. (2) Доставчикът на балансиращи услуги урежда всички свои задължения с независимия преносен оператор до датата на прекратяване на регистрацията. (3) Независимият преносен оператор информира координатора на балансиращата група за промяната в регистъра по чл. 110. Раздел VI Основни принципи при провеждане на тръжните процедури за разполагаемост от резерви за първично регулиране на честотата, автоматично и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности Чл. 111. (1) Независимият преносен оператор провежда дневни тръжни процедури за доставка на разполагаемост от резерви за първично регулиране на честотата, автоматично и ръчно вторично регулиране
---	--	--	--

	регулиране на честотата, автоматично вторично регулиране на честотата и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности са задължени да предлагат този резерв на тръжните процедури, организирани от независимия преносен оператор при договорени цени за разполагаемост и регулираща енергия. (2) (Отм. – ДВ, бр. 110 от 2021 г. Сравнение с предишната редакция, в сила от 24.12.2021 г.). (3) (Отм. – ДВ, бр. 110 от 2021 г. Сравнение с предишната редакция, в сила от 24.12.2021 г.). (4) Доставчиците разпределят договорения диапазон от брутната разполагаема мощност за автоматично вторично регулиране по блокове/агрегати, диспечирувани товари и/или агрегирани диспечирувани съоръжения/обекти и изпращат уведомление на независимия преносен оператор не по-късно от 12,00 ч. в деня преди доставката. (5) (Отм. – ДВ, бр. 110 от 2021 г. Сравнение с предишната редакция, в сила от 24.12.2021 г.). Чл. 132. Необходимата разполагаемост за участие в	честотата и обменните мощности Чл. 118. (1) Цялата разполагаемост за автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности, разпределена след тръжната процедура, трябва да бъде непрекъснато налична без прекъсвания за целия период на тръжната процедура, може да бъде активирана по всяко време от независимия преносен оператор и не може да бъде планирана и ангажирана за ръчно регулиране на честота и обменните мощности. (2) Доставчикът на балансиращи услуги трябва да наблюдава постоянно своята разполагаемост за автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности и да изпраща незабавно уведомления на независимия преносен оператор в случай на технически трудности, водещи до невъзможност за изпълнение на активиране на балансираща енергия. (3) В случай на технически трудности, водещи до невъзможност за изпълнение на активиране на балансираща енергия, доставчикът на балансиращи услуги трябва да предостави в едноседмичен срок подробно обяснение на инцидента и предложение за мерки за предотвратяване на повторение на инцидента.		на честотата и обменните мощности съгласно тръжни правила, които определят: 1. общите изисквания за доставчик на балансиращи услуги за участие в тръговете; 2. стандартни и специфични продукти за тръговете; 3. времената на провеждане на тръговете; 4. критериите на функцията за оптимизация; 5. публикуване на резултатите. (2) Независимият преносен оператор публикува на интернет страницата си Правила за провеждане на тръжни процедури за закупуване на разполагаемост от резерви за първично регулиране на честотата, автоматично и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности. Чл. 112. (1) Независимият преносен оператор администрира електронна платформа с възможност да получава предложенията от доставчик на балансиращи
--	--	--	--	--

	автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности в контролната зона на Република България се определя от независимия преносен оператор. Чл. 133. Доставчици, които имат сключени преки двустранни договори с независимия преносен оператор за предоставяне на разполагаемост за участие в автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности, нямат право за един и същи период на сетълмент да предоставят и предложения за регулиране нагоре и надолу за тези агрегати, които предоставят разполагаемост за участие в автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности. Раздел VII Закупуване и предложения на балансираща енергия от разполагаемост за участие в ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности Чл. 134. (1) Независимият преносен оператор закупува балансираща енергия от разполагаемост за участие в ръчно вторично	Чл. 119. Доставчикът на балансиращи услуги не може да доставя резерв за първично регулиране на честотата и резерв за ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности от едни и същи единици едновременно с резерв за автоматично регулиране на честотата и обменните мощности при условие, че диапазонът на резерва за автоматично регулиране на честотата и обменните мощности не е осигурен. Чл. 120. (1) Независимият преносен оператор уведомява доставчика на балансиращи услуги за резултатите от търга чрез платформата. (2) В случай на технически трудности, които водят до невъзможност за реализиране на активиране на балансираща енергия, доставчикът на балансиращи услуги изпраща уведомление до независимия преносен оператор не по-късно от 2 часа преди началото на периода на сетълмент. Чл. 121. (1) Доставчици на балансиращи услуги, които са класирани според тръжната процедура за разполагаемост за автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности, са длъжни да предоставят предложения за балансираща енергия на платформата поне в количеството на предоставената на тръжната процедура разполагаемост,	услуги за разполагаемост от резерви за първично регулиране на честотата, автоматично и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности. (2) Независимият преносен оператор определя правилата за работата на платформата, протоколите за комуникация и други технически характеристики на платформата, като публикува тази информация на интернет страницата. (3) Независимият преносен оператор осигурява целия необходим резерв за разполагаемост от резерви за първично регулиране на честотата, автоматично и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности чрез платформата. (4) В изключителни случаи на технически проблеми, независимият преносен оператор определя служебно разполагаемост от резерви за първично регулиране на честотата,
--	--	--	---

регулиране на честотата и обменните мощности нагоре при необходимост от възстановяване на разполагаемостта за участие в автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности. (2) Независимият преносен оператор продава балансираща енергия от разполагаемост за участие в ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности надолу при необходимост от възстановяване на разполагаемостта за участие в автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности. Чл. 135. (1) Източници на балансираща енергия са: 1. диспечируеми обекти на производители; 2. диспечируеми обекти на крайни клиенти на електрическа енергия; 3. диспечируеми агрегирани съоръжения/обекти за производство/потребление на електрическа енергия. (2) ПАВЕЦ се разглежда като диспечиран товар, когато агрегатът е в помпен режим. Чл. 136. Предложенията за балансиране декларират възможността на даден търговски участник да се отклони от графика за	но да не надвишава стойността на разполагаемостта за автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности на доставчик на балансиращи услуги, с която са вписани в регистъра на доставчиците на балансиращи услуги. (2) Всички доставчици на балансиращи услуги, които са регистрирани като доставчици от автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности, имат право да изпратят допълнителни предложения за балансираща енергия на платформата до стойността на регистрираната разполагаемост за автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности на доставчик на балансиращи услуги, с която са вписани в регистъра на доставчиците на балансиращи услуги. Чл. 122. (1) Доставчикът на балансиращи услуги изпраща предложенията за балансираща енергия на уеб-базираната платформа, администрирана от независимия преносен оператор. (2) Доставчик на балансиращи услуги има възможност да изпрати предложения за балансираща енергия, които общо не надхвърлят стойността на регистрираната разполагаемост за автоматично вторично регулиране на		автоматично и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности в обем, определен по реда на чл. 77, ал. 11, и с цена, съответстваща на средна цена, по която КЕВР е остойностила тези разходи в действащото решение за цени. Независимият преносен оператор незабавно уведомява всички участници в извънредната ситуация за причините за техническия проблем. Информацията се публикува на интернет страницата на независимия преносен оператор. (5) Класирането на предложенията е съгласно определената оптимизационна функция от независимия преносен оператор, а класираните количества разполагаемост се разплащат на принципа „Pay as Bid“. (6) Независимият преносен оператор публикува резултати за класираните предложения за разполагаемост от резерви
---	--	--	---

производство/потребление срещу съответна цена за увеличаване или намаляване на производството/потреблението, ако това бъде зададено от дежурния диспечер. Чл. 137. (1) Предложения за балансиране надолу, подавани от производители, са за намаляване на производството. (2) Активирането на предложения за регулиране надолу по ал. 1 от дежурния диспечер има за цел да намали изходната активна мощност на съответния обект спрямо обявеното в графика за производство ниво. Чл. 138. (1) Предложения за балансиране надолу, подавани от крайни клиенти, са за увеличаване на потреблението. (2) Активирането на предложения за балансиране надолу по ал. 1 от дежурния диспечер има за цел да увеличи потреблението на електрическа енергия на съответния обект спрямо заявеното в графика за потребление. Чл. 139. (1) Предложенията за балансиране нагоре, подавани от производители, са за увеличаване на	честотата и обменните мощности, на доставчик на балансиращи услуги. (3) Независимият преносен оператор подбира всички предложения за балансираща енергия от автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности чрез платформата. В изключителни случаи на технически проблеми, независимият преносен оператор може да набира предложения за балансираща енергия от автоматично вторично регулиране на честотата и обменни мощности, като използва различни средства за комуникация, напр. електронна поща. Независимият преносен оператор незабавно уведомява по електронна поща всички участници в извънредната ситуация за причините за техническия проблем и публикува тази информация на интернет страницата си. (4) Независимият преносен оператор изготвя приоритетен списък на предложенията за балансираща енергия от автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности. (5) Подреждането на източниците на балансираща енергия при съставяне на приоритетен списък за компенсиране на недостига на генераторна мощност в електроенергийната система се извършва по възходящ ред на цената на предложенията за балансираща енергия от автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности.		за първично регулиране на честотата, автоматично и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности, подредени по възходящ ред на предложените им цени. (7) При постъпване на предложения с еднакви цени приоритет имат предложенията, постъпили по-рано. (8) Резултатите от тръжните процедури са публични и се публикуват на платформата. Чл. 113. Независимият преносен оператор има право да ограничи максималните стойности на предложените цени за разполагаемост от резерви за първично регулиране на честотата, автоматично и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности в съответствие с средната цена, по която КЕВР е остойностила тези разходи в действащото решение за цени. Чл. 114. (1) Доставчикът на
--	---	--	--

	производството. (2) Активирането на предложения за балансиране нагоре по ал. 1 от дежурния диспечер има за цел да увеличи изходната активна мощност на съответния обект спрямо обявеното в графика за производство ниво. Чл. 140. (1) Предложенията за балансиране нагоре, подавани от крайни клиенти, са за намаляване на потреблението. (2) Активирането на предложения за балансиране нагоре по ал. 1 от дежурния диспечер има за цел да намали потреблението на електрическа енергия на съответния обект спрямо заявеното в графика за потребление. Чл. 140а. (1) Агрегаторите на група от обекти подават предложения за балансиране нагоре и предложения за балансиране надолу, агрегирани за цялата група от обекти. (2) Предоставената балансираща енергия от агрегатора на група от обекти се определя сумарно за цялата група. Раздел VIII Приоритетен списък на източниците на балансираща енергия	(6) Подреждането на източниците на балансираща енергия при съставяне на приоритетен списък за компенсиране на излишъка на генераторна мощност в електроенергийната система се извършва по низходящ ред на цената на предложенията за балансираща енергия от автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности. Чл. 123. (1) Независимият преносен оператор провежда търгове за доставка на балансираща енергия от автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности съгласно тръжни правила, които определят поне: а/ общи правила за доставчик на балансиращи услуги за участие в търговете; б/ дата и време на провеждане на търговете; в/ времето за отваряне на търга, времето за затваряне на търга, времето за отваряне на пазара на доброволни предложения и времето на затваряне на пазара на доброволни предложения; г/ приемане на предложенията; д/ критериите на функцията за оптимизация; е/ графика за изчисляване и публикуване на резултатите. (2) Предложените цени на доставчик на балансиращи услуги в предложенията		балансиращи услуги е задължен да подава предложения за разполагаемост от резерви за първично регулиране на честотата, автоматично и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности с количества не по-малки от тези, определени от независимия преносен оператор по реда на чл. 77, ал. 11. (2) При неизпълнение на задължението на доставчик на балансиращи услуги по ал. 1, независимият преносен оператор има право да определи служебно на доставчика на балансиращи услуги количествата разполагаемост от резерви за първично регулиране на честотата, автоматично и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности, съответстващи на определените по реда на чл. 77, ал. 11 при нулева цена. Раздел VII Осигуряване на
--	--	--	--	--

	Чл. 141. (1) Независимият преносен оператор изготвя приоритетен списък и активира източниците на балансираща енергия според този списък, отчитайки технологичните критерии, свързани със сигурността на снабдяването и устойчивата и безаварийна работа на електроенергийната система, съгласно правилата по чл. 83, ал. 1, т. 4 от Закона за енергетиката. (2) Приоритетният списък съдържа предложения за балансиране, подадени от доставчиците, регистрирани по чл. 119. (3) Поддръждането на източниците на балансираща енергия при съставяне на приоритетен списък за компенсиране на недостига на генераторна мощност в електроенергийната система се извършва по възходящ ред на цената на доставяната от тях енергия. (4) Поддръждането на източниците на балансираща енергия при съставяне на приоритетен списък за компенсиране на излишъка на генераторна мощност в електроенергийната система се извършва по низходящ ред на цената на предложената от тях енергия. (5) При постъпване на предложения с еднакви цени приоритет имат	се отнасят за всички периоди на сетълмент за датата на доставка. Чл. 124. (1) Предложенията в приоритетния списък за регулиране нагоре се активират каскадно, първо - предложенията с най-ниската цена, докато необходимият обем на балансираща енергия се активира. (2) Предложенията в приоритетния списък за регулиране надолу се активират каскадно, първо - предложенията с най-висока цена, докато необходимият обем на балансираща енергия се активира. (3) При постъпване на предложения с еднакви цени приоритет имат предложенията, постъпили по-рано. Раздел VIII Осигуряване на балансираща енергия за регулиране нагоре и надолу от активирани резерви за ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности Чл. 125. (1) Независимият преносен оператор организира търгове за балансираща енергия за регулиране нагоре и надолу от активирани резерви за ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности. (2) Предложенията за разполагаемост и балансираща енергия за ръчно вторично	балансираща енергия за регулиране нагоре и надолу от активирани резерви за автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности Чл. 115. (1) Независимият преносен оператор организира търгове за балансираща енергия за регулиране нагоре и надолу от активирани резерви за автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности. (2) Предложенията за балансираща енергия за автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности могат да бъдат подавани само от регистриран доставчик на балансиращи услуги. (3) Доставчик на балансиращи услуги, участващ в тръжната процедура за доставка на разполагаемост за автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности, е длъжен да подава предложения за
--	--	--	--

	предложенията, постъпили по-рано. Раздел IX Динамични параметри Чл. 142. Доставчиците на балансиращия пазар са длъжни да предоставят на оператора динамични параметри, представляващи съвкупност от данни и характеристики на отделните диспечерируеми обекти, свързани с възможността им за промяна на изходната мощност. Чл. 143. (1) Динамичните параметри се подават от доставчиците на балансираща енергия в обобщена форма по образец, утвърден от независимия преносен оператор. (2) При промяна на динамичните параметри доставчиците на балансираща енергия информират своевременно независимия преносен оператор. (3) Доставчиците на балансираща енергия изпращат информацията по ал. 1 на независимия преносен оператор по електронна поща, факс или чрез други одобрени средства. Чл. 144. Динамичните параметри включват най-малко следната информация:	регулиране на честотата и обменните мощности могат да бъдат подавани само от регистрирани доставчици на балансиращи услуги. (3) Доставчик на балансиращи услуги, участващ в тръжната процедура за доставка на разполагаемост за ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности, е длъжен да подава предложения за балансираща енергия от ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности поне в рамките на присъденото на търга количество разполагаемост за ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности. (4) Доставчикът на балансиращи услуги подава отделни предложения за регулиране нагоре и регулиране надолу за доставка на балансираща енергия от ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности. (5) Доставчик на балансиращи услуги, който е регистриран като доставчик на разполагаемост и балансираща енергия от ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности има право да подава допълнителни предложения за балансираща енергия за ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности извън количеството разполагаемост, класирано в резултат на тръжната процедура.	балансираща енергия от автоматично вторично регулиране на честотата и обменни мощности поне в рамките на класираното на тръжната процедура количество разполагаемост за автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности. (4) Доставчикът на балансиращи услуги подава отделни предложения за регулиране нагоре и регулиране надолу за доставка на разполагаемост и балансираща енергия от автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности. (5) Доставчик на балансиращи услуги, който е регистриран като доставчик на разполагаемост и балансираща енергия от автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности, има право да подава предложения за балансираща енергия за автоматично вторично регулиране на честотата и
--	--	--	--

1. скорост на увеличаване на мощността, MW/min; 2. скорост на намаляване на мощността, MW/min; 3. максимално възможно количество за доставка, MWh - само за ВЕЦ и ПАВЕЦ; 4. период за доставка на количеството по т. 3, в часове и минути - само за ВЕЦ и ПАВЕЦ; 5. време за активиране на предложението надолу за балансиране, min; 6. време за активиране на предложението нагоре за балансиране, min; 7. време за изпълнение на инструкцията за промяна на мощността, подадена от дежурния диспечер, от момента на получаването до момента на начало на промяната, min; 8. минимална стъпка за промяна на мощността, MW. Раздел X Форма на представяне и регистриране на предложения за балансиране Чл. 145. (1) Регистрираните доставчици на балансираща енергия подават предложения за балансиране нагоре и предложения за	Чл. 126. (1) Доставчик на балансиращи услуги може да подаде предложения за една или повече единици, предоставящи резерв. Доставчик на балансиращи услуги може да не подава свързани предложения, които биха обвързали различни предложения за различни времеви периоди и чието активиране би зависило едно от друго. (2) Независимият преносен оператор определя общите характеристики на продуктите за разполагаемост за ръчно вторично регулиране на честотата и обменни мощности. Чл. 127. (1) Продуктите за балансираща енергия от ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности са различни за всяка посока и са различни за всеки определен продукт. (2) Цената на активираната балансираща енергия от ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности се определя окончателно с използването на метода „Pay as Clear“. (3) Независимият преносен оператор определя общи определения на продуктите за балансираща енергия от ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности, Чл. 128. (1) Цялата разполагаемост за		обменните мощности извън количеството разполагаемост, класирано в рамките на тръжната процедура. Чл. 116. (1) Доставчик на балансиращи услуги може да подаде предложения за една или повече единици, предоставящи резерв. Доставчик на балансиращи услуги може да не подава свързани предложения, които биха обвързали различни предложения за различни времеви периоди и чието активиране би зависило едно от друго. (2) Независимият преносен оператор определя общите характеристики на продуктите за разполагаемост за автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности Чл. 117. (1) Продуктите за балансираща енергия от автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности са различни за всяка посока и
--	---	--	--

	балансиране надолу за отклонението от нивата на графиците за производство/потребление за всеки отделен диспечерируем обект във форма, определена от независимия преносен оператор. (2) Предложенията за намаляване на производството и за увеличаване на потреблението съдържат отклонението на активната мощност от нивото на заявената в графика за производство/потребление, периодите на диспечирание и цената на предложението. (3) Предложенията за увеличаване на производството и за намаляване на потреблението съдържат отклонението на активната мощност от нивото на заявената в графика за производство/потребление, периодите на диспечирание и цената на предложението. (4) Предложенията за балансиране нагоре и предложенията за балансиране надолу се подават от доставчици на балансираща енергия в срокове съгласно инструкцията и графика за обмен на информация по чл. 77, ал. 1 и се отнасят за отделните периоди на диспечирание в деня на доставката. Чл. 146. (1) Продължителността на дадено предложение е равна на 15	ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности, разпределена след тръжната процедура, трябва да бъде непрекъснато налична без прекъсвания за целия период на тръжната процедура и може да бъде активирана по всяко време от независимия преносен оператор. (2) Доставчикът на балансиращи услуги трябва да наблюдава постоянно своята разполагаемост за ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности и да изпраща незабавно уведомления на независимия преносен оператор в случай на технически трудности, водещи до невъзможност за изпълнение на активиране на балансираща енергия. (3) В случай на технически трудности, водещи до невъзможност за изпълнение на активиране на балансираща енергия, доставчикът на балансиращи услуги трябва да предостави в едноседмичен срок подробно обяснение на инцидента и предложение за мерки за предотвратяване на повторение на инцидента. (4) Доставчик на балансиращи услуги не може да доставя резерв за първично регулиране на честотата и резерв за автоматично регулиране на честотата и обменните мощности от едни и същи единици едновременно с резерв за ръчно регулиране на честотата и		са различни за всеки продукт. (2) Цената на активираната балансираща енергия от автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности се определя окончателно с използването на метода „Pay as Clear“. (3) Независимият преносен оператор определя общи определения на продуктите за балансираща енергия от автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности Чл. 118. (1) Цялата разполагаемост за автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности, разпределена след тръжната процедура, трябва да бъде непрекъснато налична без прекъсвания за целия период на тръжната процедура, може да бъде активирана по всяко време от независимия преносен оператор и не може да бъде планирана и ангажирана за ръчно регулиране на
--	--	--	--	---

	минути, като доставчикът е длъжен да подава предложения за най-малко шестнадесет последователни периода на диспечирание (блок). (2) Началният и крайният момент на всяко предложение съвпадат с четвърт час. Чл. 147. (1) Минималното предложение, подадено от диспечерируем обект на доставчик на балансираща енергия, трябва да е най-малко 5 MW. Стъпката на предложението, подадено от доставчик на балансираща енергия, трябва да е най-малко 1 MW. (2) Доставчикът може да подава предложения за балансиране нагоре или надолу само в рамките на работния диапазон на диспечерируемия обект. Чл. 148. (1) Доставчик на балансиращия пазар може да подаде за всеки свой диспечерируем обект по едно предложение за балансиране нагоре и по едно предложение за балансиране надолу за един блок от шестнадесет периода на диспечирание. (2) Всеки блок от шестнадесет периода на диспечирание започва на кръгъл час. (3) Цената на предложението за	обменните мощност при условие, че диапазонът на резерва за ръчно регулиране на честотата и обменните мощности не е осигурен. Чл. 129. (1) Независимият преносен оператор уведомява доставчика на балансиращи услуги за резултатите от търга чрез платформата. (2) В случай на технически трудности, които водят до невъзможност за реализиране на активиране на балансираща енергия, доставчикът на балансиращи услуги изпраща уведомление до оператора на преносната система не по-късно от 2 часа преди началото на периода на сетълмент. Чл. 130. (1) Доставчици на балансиращи услуги, които са класирани след тръжната процедура за разполагаемост за ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности, са длъжни да предоставят предложения за балансираща енергия на платформата поне в количеството на предоставената на търга разполагаемост, но да не надвишава стойността на разполагаемостта за ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности на доставчик на балансиращи услуги, с която са вписани в регистъра на доставчиците на		честота и обменните мощности. (2) Доставчикът на балансиращи услуги трябва да наблюдава постоянно своята разполагаемост за автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности и да изпраща незабавно уведомления на независимия преносен оператор в случай на технически трудности, водещи до невъзможност за изпълнение на активиране на балансираща енергия. (3) В случай на технически трудности, водещи до невъзможност за изпълнение на активиране на балансираща енергия, доставчикът на балансиращи услуги трябва да предостави в едномесечен срок подробно обяснение на инцидента и предложение за мерки за предотвратяване на повторение на инцидента. Чл. 119. Доставчикът на балансиращи услуги не
--	--	--	--	--

балансиране е в сила за целия блок. Чл. 149. (1) Регистрираните предложения за балансиране не могат да бъдат оттегляни. (2) Цените и количествата на активираните предложения се определят, както следва: 1. доставчикът продава на независимия преносен оператор произведеното по нареждане на дежурния диспечер количество електрическа енергия по най-високата цена на предложение за балансиране нагоре, активирано в този период на диспечиране; 2. доставчикът купува от независимия преносен оператор произведеното по нареждане на дежурния диспечер количество електрическа енергия по най-ниската цена на предложение за балансиране надолу, активирано в този период на диспечиране. Раздел XI Активиране на предложения за балансиране Чл. 150. (1) Дежурният диспечер активира предложения за балансиране, за да поддържа баланса на мощностите в ЕЕС. (2) Дежурният диспечер може да	балансиращи услуги. (2) Всички доставчици на балансиращи услуги, които са регистрирани като доставчици от ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности, имат право да изпратят допълнителни предложения за балансираща енергия на платформата до стойността на регистрираната разполагаемост за ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности на доставчик на балансиращи услуги, с която са вписани в регистъра на доставчиците на балансиращи услуги. Чл. 131. (1) Доставчикът на балансиращи услуги изпраща предложенията за балансираща енергия на уеб-базираната платформа, администрирана от независимия преносен оператор. (2) Доставчикът на балансиращи услуги има възможност да изпрати предложения за балансираща енергия, които общо не надхвърлят стойността на регистрираната разполагаемост за ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности, на доставчик на балансиращи услуги във всеки период от време. (3) Независимият преносен оператор подбира всички предложения за балансираща енергия от ръчно		може да доставя резерв за първично регулиране на честотата и резерв за ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности от едни и същи единици едновременно с резерв за автоматично регулиране на честотата и обменните мощности при условие, че диапазонът на резерва за автоматично регулиране на честотата и обменните мощност не е осигурен. Чл. 120. (1) Независимият преносен оператор уведомява доставчика на балансиращи услуги за резултатите от търга чрез платформата. (2) В случай на технически трудности, които водят до невъзможност за реализиране на активиране на балансираща енергия, доставчикът на балансиращи услуги изпраща уведомление до независимия преносен оператор не по-късно от 2 часа преди началото на периода на сетълмент.
---	--	--	---

	активира съвместно предложения за балансиране нагоре или надолу с цел да подготви генериращите мощности за осигуряване на допълнителен въртящ резерв или за да преодолее възникнали ограничения в системата. (3) При активирането на предложения за балансиране дежурният диспечер може да променя работната мощност на съответен обект в рамките на тези предложения. Чл. 151. (1) Предложението за балансиране се активира по телефона или чрез други средства за комуникация, одобрени от независимия преносен оператор. (2) Оперативното активиране на предложение за балансиране и последвалите инструкции в рамките на тяхната продължителност се документират в регистрационна таблица, съдържаща инструктирано отклонение от графика за производство/потребление и момента на подаване на инструкцията. (3) Регистрираните инструкции се използват в процеса на сетълмент на доставчика на балансиращия пазар по реда на глава десета.	вторично регулиране на честотата и обменните мощности чрез платформата. В изключителни случаи на технически проблеми, независимият преносен оператор може да набира предложения за балансираща енергия от ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности, като използва различни средства за комуникация, напр. електронна поща. Независимият преносен оператор незабавно уведомява по електронна поща всички участници в извънредната ситуация за причините за техническия проблем и публикува тази информация на интернет страницата си. (4) Независимият преносен оператор изготвя приоритетен списък на предложенията за балансираща енергия от ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности. (5) Подреждането на източниците на балансираща енергия при съставяне на приоритетен списък за компенсиране на недостига на генераторна мощност в електроенергийната система се извършва по възходящ ред на цената на предложенията за балансираща енергия от ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности. (6) Подреждането на източниците на балансираща енергия при съставяне на приоритетен списък за компенсиране на излишъка на генераторна мощност в електроенергийната система се		Чл. 121. (1) Доставчици на балансиращи услуги, които са класирани според тръжната процедура за разполагаемост за автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности, са длъжни да предоставят предложения за балансираща енергия на платформата поне в количеството на предоставената на тръжната процедура разполагаемост, но ненадвишаващо стойността на разполагаемостта за автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности на доставчик на балансиращи услуги, с която са вписани в регистъра на доставчиците на балансиращи услуги. (2) Всички доставчици на балансиращи услуги, които са регистрирани като доставчици от автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности, имат право да изпратят допълнителни
--	---	---	--	--

Чл. 152. Системите за управление на независимия преносен оператор активират предложение според: 1. динамичните параметри на съответния обект и конкретните условия в електроенергийната система; 2. реда на подреждане на предложението в приоритетния списък на източниците на балансираща енергия. Чл. 153. Когато доставчик на балансиращия пазар има активирано предложение за балансиране и в края на периода на диспечирание е представил предложение за балансиране за периода, следващ текущия период на диспечирание, но не е получил инструкцията от дежурния диспечер за деактивиране на предложението му, се счита, че дежурният диспечер е активирал предложението му и за следващия период. Чл. 154. Доставчици на балансиращия пазар, подаващи предложения за балансиране за съответен ден на доставка, следва да ги подадат в съответствие с инструкцията и графика за обмен на информация по чл. 77, ал. 1 при спазване на график за обмен на	извършва по низходящ ред на цената на предложенията за балансираща енергия от ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности. Чл. 132. (1) Независимият преносен оператор провежда търгове за доставка на балансираща енергия от ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности съгласно тръжни правила, които определят поне: - а/ общи правила за доставчик на балансиращи услуги за участие в търговете; - б/ дата и време на провеждане на търговете; - в/ времето за отваряне на търга, времето за затваряне на търга, времето за отваряне на пазара на допълнителни предложения и времето на затваряне на пазара на допълнителни предложения; - г/ приемане на предложенията; - д/ критериите на функцията за оптимизация; - е/ графика за изчисляване и публикуване на резултатите. (2) Предложените цени на доставчик на балансиращи услуги в предложенията се отнасят за всички периоди на сесия за датата на доставка. Чл. 133. (1) Предложенията в приоритетния списък за регулиране нагоре се активират каскадно, първо -		предложения за балансираща енергия на платформата до стойността на регистрираната разполагаемост за автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности на доставчик на балансиращи услуги, с която са вписани в регистъра на доставчиците на балансиращи услуги. Чл. 122. (1) Доставчикът на балансиращи услуги изпраща предложенията за балансираща енергия на уеб-базираната платформа, администрирана от независимия преносен оператор. (2) Доставчик на балансиращи услуги има възможност да изпрати предложения за балансираща енергия, които общо не надхвърлят стойността на регистрираната разполагаемост за автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности, на доставчик на балансиращи
--	--	--	---

	информация, разработен и публикуван от независимия преносен оператор.	предложенията с най-ниската цена, докато необходимият обем на балансираща енергия се активира. (2) Предложенията в приоритетния списък за регулиране надолу се активират каскадно, първо - предложенията с най-висока цена, докато необходимият обем на балансираща енергия се активира. (3) При постъпване на предложения с еднакви цени приоритет имат предложенията, постъпили по-рано. Чл. 134. При активиране на предложения за ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности от приоритетните списъци се генерира допълнителен график към търговските графици и спрямо агрегирания график се определят небалансите на съответния доставчик на балансиращи услуги. Раздел VIIa Осигуряване на балансираща енергия от резерв за заместване Чл. 135. (1) Източници на балансираща енергия от резерв за заместване са: 1. диспечерируеми обекти на производители, които не участват в предоставянето на енергия от първичен и вторичен резерв; 2. диспечерируеми обекти на крайни		услуги. (3) Независимият преносен оператор подбира всички предложения за балансираща енергия от автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности чрез платформата. В изключителни случаи на технически проблеми, независимият преносен оператор може да набира предложения за балансираща енергия от автоматично вторично регулиране на честотата и обменни мощности, като използва различни средства за комуникация, напр. електронна поща. Независимият преносен оператор незабавно уведомява по електронна поща всички участници в извънредната ситуация за причините за техническия проблем и публикува тази информация на интернет страницата си. (4) Независимият преносен оператор изготвя приоритетен списък на предложенията за
--	--	---	--	--

		клиенти на електрическа енергия. (2) ПАВЕЦ се разглеждат като диспечирани товар, когато агрегатът е в помпен режим. Чл. 136. Предложенията за балансиране от резерв за заместване декларират възможността на даден търговски участник да се отклони от графика за производство/потребление срещу съответна цена за увеличаване или намаляване на производството/потреблението, ако това бъде зададено от системите за управление на независимия преносен оператор. Чл. 137. (1) Предложения за балансиране надолу, подавани от производители, са за намаляване на производството. (2) Активирането на предложения за регулиране надолу по ал. 1 от системите за управление на независимия преносен оператор има за цел да намали изходната активна мощност на съответния обект спрямо обявеното в графика за производство ниво. Чл. 138. (1) Предложения за балансиране надолу, подавани от крайни клиенти, са за увеличаване на потреблението.	балансираща енергия от автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности. (5) Подреждането на източниците на балансираща енергия при съставяне на приоритетен списък за компенсиране на недостига на генераторна мощност в електроенергийната система се извършва по възходящ ред на цената на предложенията за балансираща енергия от автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности. (6) Подреждането на източниците на балансираща енергия при съставяне на приоритетен списък за компенсиране на излишъка на генераторна мощност в електроенергийната система се извършва по низходящ ред на цената на предложенията за балансираща енергия от автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности.
--	--	---	---

		(2) Активирането на предложения за балансиране надолу по ал. 1 от системите за управление на независимия преносен оператор има за цел да увеличи потреблението на електрическа енергия на съответния обект спрямо заявеното в графика за потребление. Чл. 139. (1) Предложенията за балансиране нагоре, подавани от производители, са за увеличаване на производството. (2) Активирането на предложения за балансиране нагоре по ал. 1 от системите за управление на независимия преносен оператор има за цел да увеличи изходната активна мощност на съответния обект спрямо обявеното в графика за производство ниво. Чл. 140. (1) Предложенията за балансиране нагоре, подавани от крайни клиенти, са за намаляване на потреблението. (2) Активирането на предложения за балансиране нагоре по ал. 1 от системите за управление на независимия преносен оператор има за цел да намали потреблението на електрическа енергия на съответния обект спрямо заявеното в графика за потребление.		Чл. 123. (1) Независимият преносен оператор провежда търгове за доставка на балансираща енергия от автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности съгласно тръжни правила, които определят поне: 1. общи правила за доставчик на балансиращи услуги за участие в търговете; 2. дата и време на провеждане на търговете; 3. времето за отваряне на търга, времето за затваряне на търга, времето за отваряне на пазара на доброволни предложения и времето на затваряне на пазара на доброволни предложения; 4. приемане на предложенията; 5. критериите на функцията за оптимизация; 6. графика за изчисляване и публикуване на резултатите. (2) Предложените цени на доставчик на балансиращи
--	--	--	--	--

		Чл. 140а. (1) Агрегаторите на група от обекти подават предложения за балансиране нагоре и предложения за балансиране надолу, агрегирани за цялата група от обекти. (2) Предоставената балансираща енергия от агрегатора на група от обекти се определя сумарно за цялата група. Раздел IX Приоритетен списък на източниците на балансираща енергия от резерв за заместване Чл. 141. (1) Независимият преносен оператор изготвя приоритетен списък и активира източниците на балансираща енергия от резерв за заместване според този списък, отчитайки технологичните критерии, свързани със сигурността на снабдяването и устойчивата и безаварийна работа на електроенергийната система, съгласно правилата по чл. 83, ал. 1, т. 4 от Закона за енергетиката. (2) Приоритетният списък съдържа предложения за балансиране, подадени от доставчиците, регистрирани по чл. 110. (3) Подреждането на източниците на балансираща енергия при съставяне на приоритетен списък за компенсиране на	услуги в предложенията се отнасят за всички периоди на сетълмент за датата на доставка. Чл. 124. (1) Предложенията в приоритетния списък за регулиране нагоре се активират каскадно, като първо се активират предложенията с най-ниската цена, докато необходимият обем на балансираща енергия се активира. (2) Предложенията в приоритетния списък за регулиране надолу се активират каскадно, като първо се активират предложенията с най-висока цена, докато необходимият обем на балансираща енергия се активира. (3) При постъпване на предложения с еднакви цени приоритет имат предложенията, постъпили по-рано. Чл.124а. При активиране на предложения за автоматично вторично
--	--	---	---

		недостига на генераторна мощност в електроенергийната система се извършва по възходящ ред на цената на доставяната от тях енергия. (4) Подреждането на източниците на балансираща енергия при съставяне на приоритетен списък за компенсиране на излишъка на генераторна мощност в електроенергийната система се извършва по низходящ ред на цената на предложената от тях енергия. (5) При постъпване на предложения с еднакви цени приоритет имат предложенията, постъпили по-рано. Раздел X Динамични параметри Чл. 142. Доставчиците на балансиращи услуги са длъжни да предоставят на оператора динамични параметри, представляващи съвкупност от данни и характеристики на отделните диспечерируеми обекти, свързани с възможността им за промяна на изходната мощност. Чл. 143. (1) Динамичните параметри се подават от доставчиците на балансираща енергия в обобщена форма по образец, утвърден от независимия преносен оператор. (2) При промяна на динамичните параметри доставчиците на	регулиране на честотата и обменни мощности от приоритетните списъци, се генерира допълнителен график към търговските графици и спрямо агрегирания график се определят небалансите на съответния Доставчик на балансиращи услуги. Раздел VIII Осигуряване на балансираща енергия за регулиране нагоре и надолу от активирани резерви за ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности Чл. 125. (1) Независимият преносен оператор организира търгове за балансираща енергия за регулиране нагоре и надолу от активирани резерви за ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности. (2) Предложенията за разполагаемост и балансираща енергия за ръчно вторично регулиране на честотата и обменните
--	--	--	--

		балансиращи услуги информират своевременно независимия преносен оператор. (3) Доставчиците на балансиращи услуги изпращат информацията по ал. 1 на независимия преносен оператор по електронна поща, факс или чрез други одобрени средства. Чл. 144. Динамичните параметри включват най-малко следната информация: 1. скорост на увеличаване на мощността, MW/min; 2. скорост на намаляване на мощността, MW/min; 3. максимално възможно количество за доставка, MWh - само за ВЕЦ и ПАВЕЦ; 4. период за доставка на количеството по т. 3, в часове и минути - само за ВЕЦ и ПАВЕЦ; 5. време за активиране на предложението надолу за балансиране, min; 6. време за активиране на предложението нагоре за балансиране, min; 7. време за изпълнение на инструкция за промяна на мощността, подадена от дежурния диспечер, от момента на получаването до момента на начало на промяната, min; 8. минимална стъпка за промяна на		мощности могат да бъдат подавани само от регистрирани доставчици на балансиращи услуги. (3) Доставчик на балансиращи услуги, участващ в тържната процедура за доставка на разполагаемост за ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности, е длъжен да подава предложения за балансираща енергия от ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности поне в рамките на определеното на търга количество разполагаемост за ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности. (4) Доставчикът на балансиращи услуги подава отделни предложения за регулиране нагоре и регулиране надолу за доставка на балансираща енергия от ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности. (5) Доставчик на балансиращи услуги, който е регистриран като
--	--	---	--	--

		мощността, MW. Раздел XI Форма на представяне и регистриране на предложения за балансиране от резерв за заместване Чл. 145. (1) Регистрираните доставчици на балансиращи услуги от резерв за заместване, подават предложения за балансиране нагоре и предложения за балансиране надолу за отклонението от нивата на графиците за производство/потребление за всеки отделен диспечерируем обект във форма, определена от независимия преносен оператор. (2) Предложенията за намаляване на производството и за увеличаване на потреблението съдържат отклонението на активната мощност от нивото на заявената в графика за производство/потребление, периодите на диспечирание и цената на предложението. (3) Предложенията за увеличаване на производството и за намаляване на потреблението съдържат отклонението на активната мощност от нивото на заявената в графика за производство/потребление, периодите на диспечирание и цената на предложението. (4) Предложенията за балансиране		доставчик на разполагаемост и балансираща енергия от ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности има право да подава допълнителни предложения за балансираща енергия за ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности извън количеството разполагаемост, класирано в резултат на тръжната процедура. Чл. 126. (1) Доставчик на балансиращи услуги може да подаде предложения за една или повече единици, предоставящи резерв. Доставчик на балансиращи услуги може да не подава свързани предложения, които биха обвързали различни предложения за различни времеви периоди и чието активиране би зависило едно от друго. (2) Независимият преносен оператор определя общите характеристики на продуктите за
--	--	--	--	---

		нагоре и предложенията за балансиране надолу се подават от доставчиците на балансиращи услуги в срокове съгласно инструкцията и графика за обмен на информация по чл. 77, ал. 1 и се отнасят за отделните периоди на диспечиране в деня на доставката. Чл. 146. (1) Продължителността на дадено предложение е равна на 15 минути, като доставчикът е длъжен да подава предложения за най-малко шестнадесет последователни периода на диспечиране (блок). (2) Началният и крайният момент на всяко предложение съвпадат с четвърт час. Чл. 147. (1) Минималното предложение, подадено от диспечирuem обект на доставчик на балансираща енергия от резерви за заместване и, трябва да е най-малко 5 MW. Стъпката на предложението, подадено от доставчик на балансираща енергия от резерви за заместване трябва да е най-малко 1.MW. (2) Доставчикът може да подава предложения за балансиране нагоре или надолу само в рамките на работния диапазон на диспечирuemия обект. Чл. 148. (1) Доставчик на балансиращи услуги може да подаде за всеки свой		разполагаемост за ръчно вторично регулиране на честотата и обменни мощности. Чл. 127. (1) Продуктите за балансираща енергия от ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности са различни за всяка посока на регулиране и за всеки определен продукт. (2) Цената на активираната балансираща енергия от ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности се определя окончателно с използването на метода „Pay as Clear“. (3) Независимият преносен оператор определя общи определения на продуктите за балансираща енергия от ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности, Чл. 128. (1) Цялата разполагаемост за ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности, разпределена след тръжната процедура,
--	--	--	--	---

		диспечерируем обект по едно предложение за балансиране нагоре и по едно предложение за балансиране надолу за един блок от шестнадесет периода на диспечериране. (2) Всеки блок от шестнадесет периода на диспечериране започва на кръгъл час. (3) Цената на предложението за балансиране е в сила за целия блок. Чл. 149. (1) Регистрираните предложения за балансиране не могат да бъдат оттегляни. (2) Цените и количествата на активираните предложения се определят, както следва: 1. доставчикът продава на независимия преносен оператор произведеното по нареждане от системите за управление на независимия преносен оператор количество електрическа енергия по най-високата цена на предложение за балансиране нагоре, активирано в този период на диспечериране; 2. доставчикът купува от независимия преносен оператор непроизведеното по нареждане от системите за управление на независимия преносен оператор количество електрическа енергия по най-ниската цена на предложение за балансиране надолу, активирано в този период на диспечериране. Раздел XII		трябва да бъде непрекъснато налична без прекъсвания за целия период на тръжната процедура и може да бъде активирана по всяко време от независимия преносен оператор. (2) Доставчикът на балансиращи услуги трябва да наблюдава постоянно своята разполагаемост за ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности и да изпраща незабавно уведомления на независимия преносен оператор в случай на технически трудности, водещи до невъзможност за изпълнение на активиране на балансираща енергия. (3) В случай на технически трудности, водещи до невъзможност за изпълнение на активиране на балансираща енергия, доставчикът на балансиращи услуги трябва да предостави в едномесечен срок подробно обяснение на инцидента и предложение за мерки за
--	--	---	--	--

		Активиране на предложения за балансиране от резерв за заместване Чл. 150. (1) Системите за управление на независимия преносен оператор активират предложения за балансиране, за да поддържат необходимия резерв за вторично регулиране и/или баланса на мощностите в ЕЕС. (2) Системите за управление на независимия преносен оператор могат да активират съвместно предложения за балансиране нагоре или надолу с цел да подготвят генериращите мощности за осигуряване на допълнителен въртящ резерв или за да се преодолеят възникнали ограничения в системата. (3) При активирането на предложения за балансиране системите за управление на независимия преносен оператор могат да променят работната мощност на съответен обект в рамките на тези предложения. Чл. 151. (1) Предложението за балансиране се активира по телефона или чрез други средства за комуникация, одобрени от независимия преносен оператор. (2) Оперативното активиране на предложение за балансиране и последвалите инструкции в рамките на тяхната продължителност се документират в регистрационна	предотвратяване на повторение на инцидента. (4) Доставчик на балансиращи услуги не може да доставя резерв за първично регулиране на честотата и резерв за автоматично регулиране на честотата и обменните мощности от едни и същи единици едновременно с резерв за ръчно регулиране на честотата и обменните мощност при условие, че диапазонът на резерва за ръчно регулиране на честотата и обменните мощности не е осигурен. Чл. 129. (1) Независимият преносен оператор уведомява доставчика на балансиращи услуги за резултатите от търга чрез платформата. (2) В случай на технически трудности, които водят до невъзможност за реализиране на активиране на балансираща енергия, доставчикът на балансиращи услуги изпраща уведомление до оператора на преносната
--	--	---	--

		таблица, съдържаща инструктирано отклонение от графика за производство/потребление и момента на подаване на инструкцията. (3) Регистрираните инструкции се използват в процеса на сетълмент на доставчика на балансиращи услуги от резерв за заместване по реда на глава десета. Чл. 152. Системите за управление на независимия преносен оператор активират предложение според: 1. динамичните параметри на съответния обект и конкретните условия в електроенергийната система; 2. реда на подреждане на предложението в приоритетния списък на източниците на балансираща енергия. Чл. 153. Когато доставчик на балансиращи услуги има активирано предложение за балансиране и в края на периода на диспечиране е представил предложение за балансиране за периода, следващ текущия период на диспечиране, но не е получил инструкция от системите за управление на независимия преносен оператор за деактивиране на предложението му, се счита, че системите за управление на независимия преносен оператор са активирали предложението му и за		система не по-късно от 2 часа преди началото на периода на сетълмент. Чл. 130. (1) Доставчици на балансиращи услуги, които са класирани след тръжната процедура за разполагаемост за ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности, са длъжни да предоставят предложения за балансираща енергия на платформата поне в количеството на предоставената на търга разполагаемост, но ненадвишаваща стойността на разполагаемостта за ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности на доставчик на балансиращи услуги, с която са вписани в регистъра на доставчиците на балансиращи услуги. (2) Всички доставчици на балансиращи услуги, които са регистрирани като доставчици от ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности, имат право да
--	--	--	--	--

		следващия период. Чл. 154. Доставчиците на балансиращи услуги, подаващи предложения за балансиране за съответен ден на доставка, следва да ги подадат в съответствие с инструкцията и графика за обмен на информация по чл. 77, ал. 1 при спазване на график за обмен на информация, разработен и публикуван от независимия преносен оператор.	изпратят допълнителни предложения за балансираща енергия на платформата до стойността на регистрираната разполагаемост за ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности на доставчик на балансиращи услуги, с която са вписани в регистъра на доставчиците на балансиращи услуги. Чл. 131. (1) Доставчикът на балансиращи услуги изпраща предложенията за балансираща енергия на уеб-базираната платформа, администрирана от независимия преносен оператор. (2) Доставчикът на балансиращи услуги има възможност да изпрати предложения за балансираща енергия, които общо не надхвърлят стойността на регистрираната разполагаемост за ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности на доставчик на
--	--	--	--

				балансиращи услуги във всеки период от време. (3) Независимият преносен оператор набира всички предложения за балансираща енергия от ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности чрез платформата. В изключителни случаи на технически проблеми, независимият преносен оператор може да набира предложения за балансираща енергия от ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности, като използва различни средства за комуникация, напр. електронна поща. Независимият преносен оператор незабавно уведомява по електронна поща всички участници в извънредната ситуация за причините за техническия проблем и публикува тази информация на интернет страницата си. (4) Независимият преносен оператор изготвя приоритетен списък на
--	--	--	--	--

				предложенията за балансираща енергия от ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности. (5) Подреждането на източниците на балансираща енергия при съставяне на приоритетен списък за компенсиране на недостига на генераторна мощност в електроенергийната система се извършва по възходящ ред на цената на предложенията за балансираща енергия от ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности. (6) Подреждането на източниците на балансираща енергия при съставяне на приоритетен списък за компенсиране на излишъка на генераторна мощност в електроенергийната система се извършва по низходящ ред на цената на предложенията за балансираща енергия от ръчно вторично регулиране на честотата и обменните
--	--	--	--	--

				мощности. Чл. 132. (1) Независимият оператор преносен оператор провежда търгове за доставка на балансираща енергия от ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности съгласно тръжни правила, които определят поне: 1. общи правила за доставчик на балансиращи услуги за участие в търговете; 2. дата и време на провеждане на търговете; 3. времето за отваряне на търга, времето за затваряне на търга, времето за отваряне на пазара на допълнителни предложения и времето на затваряне на пазара на допълнителни предложения; 4. приемане на предложенията; 5. критериите на функцията за оптимизация; 6. графика за изчисляване и публикуване на резултатите. (2) Предложените цени на доставчик на балансиращи
--	--	--	--	--

				услуги в предложенията, се отнасят за всички периоди на сетълмент за датата на доставка. Чл. 133. (1) Предложенията в приоритетния списък за регулиране нагоре се активират каскадно, като първо се активират предложенията с най-ниската цена, докато необходимият обем на балансираща енергия се активира. (2) Предложенията в приоритетния списък за регулиране надолу се активират каскадно, като първо се активират предложенията с най-висока цена, докато необходимият обем на балансираща енергия се активира. (3) При постъпване на предложения с еднакви цени приоритет имат предложенията, постъпили по-рано. Чл. 134. При активиране на предложения за ръчно вторично регулиране на
--	--	--	--	--

				честотата и обменните мощности от приоритетните списъци се генерира допълнителен график към търговските графици и спрямо агрегирания график се определят небалансите на съответния доставчик на балансиращи услуги. Раздел VIIa Осигуряване на балансираща енергия от резерв за заместване Чл. 135. (1) Източници на балансираща енергия от резерв за заместване са: 1. диспечируеми обекти на производители; 2. диспечируеми обекти на крайни клиенти на електрическа енергия. (2) ПАВЕЦ се разглеждат като диспечиран товар, когато агрегатът е в помпен режим. Чл. 136. Предложенията за балансиране от резерв за заместване декларират възможността на даден търговски участник да се
--	--	--	--	--

				отклони от графика за производство/потребление срещу съответна цена за увеличаване или намаляване на производството/потреблението, ако това бъде зададено от системите за управление на независимия преносен оператор. Чл. 137. (1) Предложения за балансиране надолу, подавани от производители, са за намаляване на производството. (2) Активирането на предложения за регулиране надолу по ал. 1 от системите за управление на независимия преносен оператор има за цел да намали изходната активна мощност на съответния обект спрямо обявеното в графика за производство ниво. Чл. 138. (1) Предложения за балансиране надолу, подавани от крайни клиенти, са за увеличаване на потреблението. (2) Активирането на
--	--	--	--	--

				предложения за балансиране надолу по ал. 1 от системите за управление на независимия преносен оператор има за цел да увеличи потреблението на електрическа енергия на съответния обект спрямо заявеното в графика за потребление. Чл. 139. (1) Предложенията за балансиране нагоре, подавани от производители, са за увеличаване на производството. (2) Активирането на предложения за балансиране нагоре по ал. 1 от системите за управление на независимия преносен оператор има за цел да увеличи изходната активна мощност на съответния обект спрямо обявеното в графика за производство ниво. Чл. 140. (1) Предложенията за балансиране нагоре, подавани от крайни клиенти, са за намаляване на потреблението. (2) Активирането на
--	--	--	--	---

				предложения за балансиране нагоре по ал. 1 от системите за управление на независимия преносен оператор има за цел да намали потреблението на електрическа енергия на съответния обект спрямо заявеното в графика за потребление. Чл. 140а. (1) Агрегаторите на група от обекти подават предложения за балансиране нагоре и предложения за балансиране надолу, агрегирани за цялата група от обекти. (2) Предоставената балансираща енергия от агрегатора на група от обекти се определя сумарно за цялата група. Раздел IX Приоритетен списък на източниците на балансираща енергия от резерв за заместване Чл. 141. (1) Независимият преносен оператор изготвя приоритетен списък и
--	--	--	--	--

				активира източниците на балансираща енергия от резерв за заместване според този списък, отчитайки технологичните критерии, свързани със сигурността на снабдяването и устойчивата и безаварийна работа на електроенергийната система, съгласно правилата по чл. 83, ал. 1, т. 4 от Закона за енергетиката. (2) Приоритетният списък съдържа предложения за балансиране, подадени от доставчиците, регистрирани по чл. 110. (3) Подредането на източниците на балансираща енергия при съставяне на приоритетен списък за компенсиране на недостига на генераторна мощност в електроенергийната система се извършва по възходящ ред на цената на доставяната от тях енергия. (4) Подредането на източниците на балансираща енергия при съставяне на приоритетен списък за компенсиране на
--	--	--	--	---

				излишъка на генераторна мощност в електроенергийната система се извършва по низходящ ред на цената на предложената от тях енергия. (5) При постъпване на предложения с еднакви цени приоритет имат предложенията, постъпили по-рано. Раздел X Динамични параметри Чл. 142. Доставчиците на балансиращи услуги са длъжни да предоставят на оператора динамични параметри, представляващи съвкупност от данни и характеристики на отделните диспечирuеми обекти, свързани с възможността им за промяна на изходната мощност. Чл. 143. (1) Динамичните параметри се предоставят от доставчиците на балансираща енергия в обобщена форма по
--	--	--	--	---

				образец, утвърден от независимия преносен оператор. (2) При промяна на динамичните параметри доставчиците на балансиращи услуги информират своевременно независимия преносен оператор. (3) Доставчиците на балансиращи услуги изпращат информацията по ал. 1 на независимия преносен оператор по електронна поща, факс или чрез друг одобрен канал за комуникация. Чл. 144. Динамичните параметри включват най-малко следната информация: 1. скорост на увеличаване на мощността, MW/min; 2. скорост на намаляване на мощността, MW/min; 3. максимално възможно количество за доставка, MWh - само за ВЕЦ и ПАВЕЦ; 4. период за доставка на количеството по т. 3, в часове и минути - само за
--	--	--	--	--

				ВЕЦ и ПАВЕЦ; 5. време за активиране на предложението надолу за балансиране, min; 6. време за активиране на предложението нагоре за балансиране, min; 7. време за изпълнение на инструкция за промяна на мощността, подадена от дежурния диспечер, от момента на получаването до момента на начало на промяната, min; 8. минимална стъпка за промяна на мощността, MW. Раздел XI Форма на представяне и регистриране на предложения за балансиране от резерв за заместване Чл. 145. (1) Регистрираните доставчици на балансиращи услуги от резерв за заместване, подават предложения за балансиране нагоре и предложения за балансиране надолу за отклонението от нивата на
--	--	--	--	--

				графиците за производство/потребление за всеки отделен диспечерируем обект във форма, определена от независимия преносен оператор. (2) Предложенията за намаляване на производството и за увеличаване на потреблението съдържат отклонението на активната мощност от нивото на заявената в графика за производство/потребление, периодите на диспечирание и цената на предложението. (3) Предложенията за увеличаване на производството и за намаляване на потреблението съдържат отклонението на активната мощност от нивото на заявената в графика за производство/потребление, периодите на диспечирание и цената на предложението. (4) Предложенията за балансиране нагоре и предложенията за балансиране надолу се подават от доставчиците на
--	--	--	--	--

				балансиращи услуги в срокове съгласно инструкцията и графика за обмен на информация по чл. 77, ал. 1 и се отнасят за отделните периоди на диспечиране в деня на доставката. Чл. 146. (1) Продължителността на дадено предложение е равна на 15 минути, като доставчикът е длъжен да подава предложения за най-малко шестнадесет последователни периода на диспечиране (блок). (2) Началният и крайният момент на всяко предложение съвпадат с четвърт час. Чл. 147. (1) Минималното предложение, подадено от диспечируем обект на доставчик на балансираща енергия от резерви за заместване и, трябва да е най-малко 5 MW. Стъпката на предложението, подадено от доставчик на балансираща енергия от резерви за заместване
--	--	--	--	---

				трябва да е най-малко 1 MW. (2) Доставчикът може да подава предложения за балансиране нагоре или надолу само в рамките на работния диапазон на диспечерируемия обект. Чл. 148. (1) Доставчик на балансиращи услуги може да подаде за всеки свой диспечерируем обект по едно предложение за балансиране нагоре и по едно предложение за балансиране надолу за един блок от шестнадесет периода на диспечериране. (2) Всеки блок от шестнадесет периода на диспечериране започва на кръгъл час. (3) Цената на предложението за балансиране е в сила за целия блок. Чл. 149. (1) Регистрираните предложения за балансиране не могат да бъдат оттегляни. (2) Цените и количествата на активираните
--	--	--	--	---

				предложения се определят, както следва: 1. доставчикът продава на независимия преносен оператор произведеното по нареждане от системите за управление на независимия преносен оператор количество електрическа енергия по най-високата цена на предложение за балансиране нагоре, активирано в този период на диспечиране; 2. доставчикът купува от независимия преносен оператор произведеното по нареждане от системите за управление на независимия преносен оператор количество електрическа енергия по най-ниската цена на предложение за балансиране надолу, активирано в този период на диспечиране. Раздел XII Активиране на предложения за балансиране от резерв за заместване
--	--	--	--	--

			Чл. 150. (1) Системите за управление на независимия преносен оператор активират предложения за балансиране, за да поддържат необходимия резерв за вторично регулиране и/или баланса на мощностите в ЕЕС. (2) Системите за управление на независимия преносен оператор могат да активират съвместно предложения за балансиране нагоре или надолу с цел да подготвят генериращите мощности за осигуряване на допълнителен въртящ резерв или за да се преодолеят възникнали ограничения в системата. (3) При активирането на предложения за балансиране системите за управление на независимия преносен оператор могат да променят работната мощност на съответен обект в рамките на тези предложения. Чл. 151. (1) Предложението за балансиране се активира
--	--	--	---

				по телефона или чрез други средства за комуникация, одобрени от независимия преносен оператор. (2) Оперативното активиране на предложение за балансиране и последвалите инструкции в рамките на тяхната продължителност се документират в регистрационна таблица, съдържаща инструктирано отклонение от графика за производство/потребление и момента на подаване на инструкцията. (3) Регистрираните инструкции се използват в процеса на сетълмент на доставчика на балансиращи услуги от резерв за заместване по реда на глава десета. Чл. 152. (1) Системите за управление на независимия преносен оператор активират предложение според реда на подреждане на предложението в приоритетния списък на източниците на балансираща енергия.
--	--	--	--	---

				(2) По изключение, може да реда по ал. 1 да не бъде спазен в зависимост от конкретните условия в електроенергийната система и динамичните параметри на съответния обект. (3) Независимият преносен оператор предоставя месечен доклад на Комисията, като приложение към информацията по чл. 194б относно причините за активиране на балансираща енергия по реда на ал. 2 през предходния месец. Чл. 153. Когато доставчик на балансиращи услуги има активирано предложение за балансиране и в края на периода на диспечиране е представил предложение за балансиране за периода, следващ текущия период на диспечиране, но не е получил инструкция от системите за управление на независимия преносен оператор за деактивиране на предложението му, се счита, че системите за
--	--	--	--	--

				управление на независимия преносен оператор са активирали предложението му и за следващия период. Чл. 154. Доставчиците на балансиращи услуги, подаващи предложения за балансиране за съответен ден на доставка, следва да ги подадат в съответствие с инструкцията и графика за обмен на информация по чл. 77, ал. 1 при спазване на график за обмен на информация, разработен и публикуван от независимия преносен оператор.
Чл. 155 ЕСО ЕАД	Чл. 155. (1) Правилата за изчисляване на небалансите определят механизма на изчисляване на отклоненията между регистрирания график, измерените стойности на производители и потребители и физическите обмени между съответните мрежи или координатори на балансиращи групи. (2) Независимият преносен оператор прилага еднакви принципи при определяне на небалансите и цените на балансиращата енергия към координаторите на стандартни и	Чл. 155. (1) Правилата за изчисляване на небалансите определят механизма на изчисляване на отклоненията между регистрирания график и измерените стойности на производители, потребители, физическите обмени между съответните мрежи отнесени към координатори на балансиращи групи и търговски участници, отговарящи за небалансите на своите обекти. (2) Независимият преносен оператор прилага еднакви принципи при определяне на небалансите и цените на балансиращата енергия към всички	Предложението е във връзка с изискванията на Регламент 2017/1485 от 2 август 2017 г. за установяване на насоки относно експлоатацията на системата за пренос на електроенергия.	Предложението се приема.

	специални балансиращи групи. (5) Небалансите се определят на база агрегирани измерени стойности за производство, потребление и физически обмени, отнесени към координатор на балансираща група. (6) Производителите и потребителите с диспечерируеми обекти са отговорни за реализирания "небаланс спрямо диспечерска инструкция" и осигуряването на съответствие с договорените количества и диспечерските инструкции, получени от дежурния диспечер. Диспечерските инструкции имат приоритет пред договорените количества. (7) Доставчиците на балансираща енергия доставят или купуват цялата енергия на/от независимия преносен оператор според разпорежданията, издадени от диспечера на независимия преносен оператор.	търговски участници. (5) Небалансите се определят на база агрегирани измерени стойности за производство, потребление и физически обмени, отнесени към координатор на балансираща група или търговски участник, отговарящ за небалансите на своите обекти. (6) Производителите и потребителите с диспечерируеми обекти са отговорни за реализирания "небаланс спрямо диспечерски график" и осигуряването на съответствие с договорените количества и диспечерските инструкции, получени от системите на независимия преносен оператор. Диспечерските графици имат приоритет пред договорените количества. (7) Доставчиците на балансиращи услуги доставят или купуват цялата енергия на/от независимия преносен оператор по графици за доставка на балансираща енергия според разпорежданията, издадени от системите на независимия преносен оператор.		
Чл. 156 ЕСО ЕАД	Чл. 156. Небалансите са: 2. небаланс спрямо диспечерска инструкция, определен за всеки производствен диспечерируем блок (централа) или диспечерируем потребяващ обект, определен като разлика между планираното	Чл. 156. Небалансите са: 2. небаланс на търговец на електрическа енергия без физически обекти, определен на база нетни договорени позиции; 3. небаланс спрямо диспечерски график, определен за всеки	Предложението е във връзка с изискванията на Регламент 2017/1485 от 2 август 2017 г. за установяване на насоки относно експлоатацията на системата за пренос на електроенергия.	Предложението се приема.

	производство съгласно нетната договорена позиция, разпоредената диспечерска инструкция и реалното производство съгласно нетната измерена позиция; когато блок на производителя участва в първично регулиране на честотата, автоматично вторично регулиране на честотата и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности или изпълнява диспечерско разпореждане за намаляване на изходната мощност под необходимата за покриване на количествата съгласно регистрираните му графици, се приема, че съответният производител няма небаланс; 3. когато блок на производителя участва в първично регулиране на честотата, автоматично вторично регулиране на честотата и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности или изпълнява диспечерско разпореждане за намаляване на изходната мощност под необходимата за покриване на количествата съгласно регистрираните му графици, се приема, че съответният производител няма небаланс;	производствен диспечериран блок (централа) или диспечериран потребяващ обект или агрегатор, определен като разлика между планираното производство/потребление съгласно нетната договорена позиция, разпоредения диспечерски график и реалното производство/потребление съгласно нетната измерена позиция;		
Чл. 157 ЕО ЕАД	Чл. 157. За пресмятане на небалансите независимият преносен	Чл. 157. За пресмятане на небалансите независимият преносен оператор	Предложението е във връзка с изискванията на Регламент	Предложението се приема.

	оператор определя: 1. нетната договорена позиция на всеки координатор на балансираща група като сума на всички договорени доставки/покупки със/от други координатори на балансиращи групи, включително сделките, сключени на борсовия пазар и на пазара на балансираща енергия и допълнителни услуги; 2. нетната измерена позиция на всеки координатор на балансираща група като сума на всички измерени утвърдени стойности в местата на измерване и в местата на обмен на енергия; 3. непланираните обмени.	определя: 1. нетната договорена позиция на всеки координатор на балансираща група като сума на всички договорени доставки/покупки със/от други търговски участници, включително сделките, сключени на борсовия пазар и на пазара на балансираща енергия и допълнителни услуги; 2. нетната договорена позиция на търговец на електрическа енергия без физически обекти като сума на всички договорени покупки/продажби от/към други търговски участници, включително сделките, сключени на борсовия пазар; 3. нетната измерена позиция на всеки координатор на балансираща група като сума на всички измерени утвърдени стойности в местата на измерване и в местата на обмен на енергия; 4. непланираните обмени.	2017/1485 от 2 август 2017 г. за установяване на насоки относно експлоатацията на системата за пренос на електроенергия.	
Чл. 158 ЕСО ЕАД	Чл. 158. (3) Нетната договорена позиция $НДП_{jb}$ от координатор на балансираща група b за всеки период на сетълмент s се определя по следната формула: $НДП_{jb} = (\sum КЕД_{зак(jb)} - \sum КЕД_{пр(jb)}) + (\sum ДЕВ_{jb} - \sum ДЕИ_{jb}) + (\sum КЕОП_{зак(jb)} - \sum КЕОП_{пр(jb)}) + КЕРП_{jb} - КЕРЗ_{jb},$	Чл. 158. (3) Нетната договорена позиция $НДП_{sb}$ от координатор на балансираща група b за всеки период на сетълмент s се определя по следната формула: $НДП_{sb} = (\sum КЕД_{зак(sb)} - \sum КЕД_{пр(sb)}) + (\sum ДЕВ_{sb} - \sum ДЕИ_{sb}) + (\sum КЕОП_{зак(sb)} - \sum КЕОП_{пр(sb)}) + КЕАП_{sb} - КЕАЗ_{sb}$ където:	Предложението е във връзка с изискванията на Регламент 2017/1485 от 2 август 2017 г. за установяване на насоки относно експлоатацията на системата за пренос на електроенергия.	Предложението се приема.

	където: КЕД_{зак(sb)}, респективно КЕД_{пр(sb)}, е договорената енергия за покупка, съответно продажба, от/на друг координатор на балансираща група за период на сетълмент s; ДЕВ_{sb}, респективно ДЕИ_{sb}, е договорената енергия за внос, съответно за износ, по външен график за период на сетълмент s; КЕОП_{зак(sb)}, респективно КЕОП_{пр(sb)}, е количеството енергия, определено за покупка, респективно за продажба, на борсовия пазар за период на сетълмент s; КЕРП_{sb} е количеството енергия от разпоредени предложения за балансиране нагоре за период на сетълмент s на участници на балансиращия пазар в съответната балансираща група; КЕРЗ_{sb} е количеството енергия от разпоредени предложения за балансиране надолу за период на сетълмент s на участници на балансиращия пазар в съответната балансираща група.	КЕД_{зак(sb)}, респективно КЕД_{пр(sb)}, е договорената енергия за покупка, съответно продажба, от/на друг координатор на балансираща група за период на сетълмент s; ДЕВ_{sb}, респективно ДЕИ_{sb}, е договорената енергия за внос, съответно за износ, по външен график за период на сетълмент s; КЕОП_{зак(sb)}, респективно КЕОП_{пр(sb)}, е количеството енергия за покупка, респективно за продажба, на борсовия пазар за период на сетълмент s; КЕАП_{sb} е количеството енергия от активирани предложения за регулиране нагоре на ДБУ за период на сетълмент s в съответната балансираща група; КЕАЗ_{sb} е количеството енергия от активирани предложения за регулиране надолу на ДБУ за период на сетълмент s в съответната балансираща група.		
Чл. 159 ЕСО ЕАД	Чл. 159. (1) Нетната договорена позиция се определя за всеки координатор на балансираща група за всеки отделен период на	Чл. 159. (1) Нетната договорена позиция се определя за всеки координатор на балансираща група или търговски участник, който отговаря	Предложението е редакционно с оглед по-голяма прецизност.	Предложението се приема.

	сетълмент s и е последното валидирано и регистрирано от електроенергийния системен оператор количество за съответния период на сетълмент s, определено съгласно чл. 158, ал. 3.	самостоятелно за своите небаланси, за всеки отделен период на сетълмент s и е последното валидирано и регистрирано от електроенергийния системен оператор количество за съответния период на сетълмент s, определено съгласно чл. 158, ал. 3.		
Чл. 167 ЕСО ЕАД	Чл. 167. (1) Непланираните обмени (Еобмен) са отклоненията от регистрираните от независимия преносен оператор количества за внос и износ съгласно външните графици и реалните физически обмени за всеки интервал на диспечирание и се определят по формулата: $E_{\text{обмен}(s)} = (\sum \text{Изн}_{\text{план}(s)} - \sum \text{Изн}_{\text{реал}(s)}) - (\sum \text{Вн}_{\text{реал}(s)} - \sum \text{Вн}_{\text{план}(s)})$ където: $\sum \text{Изн}_{\text{план}(s)}$, респективно $\sum \text{Вн}_{\text{план}(s)}$, са планираният износ, съответно внос; $\sum \text{Изн}_{\text{реал}(s)}$, респективно $\sum \text{Вн}_{\text{реал}(s)}$, са реализираният износ, съответно внос.	Чл. 167. (1) Непланираните обмени (Еобмен) са отклоненията от регистрираните от независимия преносен оператор количества за внос и износ съгласно външните графици и реалните физически обмени за всеки интервал на диспечирание и се определят по формулата: $E_{\text{обмен}(s)} = (\sum \text{Изн}_{\text{план}(s)} - \sum \text{Изн}_{\text{реал}(s)}) - (\sum \text{Вн}_{\text{реал}(s)} - \sum \text{Вн}_{\text{план}(s)})$ където: $\sum \text{Изн}_{\text{план}(s)}$ респективно $\sum \text{Вн}_{\text{план}(s)}$, са планираният износ, съответно внос; $\sum \text{Изн}_{\text{реал}(s)}$, респективно $\sum \text{Вн}_{\text{реал}(s)}$, са реализираният износ, съответно внос.	Предложението е във връзка с изискванията на Регламент 2017/1485 от 2 август 2017 г. за установяване на насоки относно експлоатацията на системата за пренос на електроенергия.	Предложението се приема.
Чл. 168 ЕСО ЕАД	Чл. 168. Правилата за сетълмент определят принципите за изчисление на задълженията по следните сделки: 3. сделки за продажба и покупка на балансираща енергия с координаторите на балансиращи групи с цел компенсиране на	Чл. 168. Правилата за сетълмент определят принципите за изчисление на задълженията по следните сделки: 3. сделки за продажба и покупка на балансираща енергия с координаторите на балансиращи групи или участници, които отговарят самостоятелно за	Предложението е редакционно с оглед по-голяма прецизност.	Предложението се приема.

	реализираните небаланси;	своите небаланси, с цел компенсиране на реализираните небаланси;		
Чл. 169 ЕСО ЕАД	Чл. 169. За осигуряване на открит и недискриминационен процес на сетълмент, независимият преносен оператор: 1. създава и поддържа енергийни сметки за всеки координатор на балансираща група и всеки доставчик на балансираща енергия;	Чл. 169. За осигуряване на открит и недискриминационен процес на сетълмент, независимият преносен оператор: 1. създава и поддържа енергийни сметки за всеки координатор на балансираща група и всеки доставчик на балансиращи услуги;	Предложението е в съответствие с понятията, регламентирани в Регламент 2017/2195 на Комисията от 23 ноември 2017 г. за установяване на насоки за електроенергийно балансиране.	Предложението се приема.
Чл. 170 ЕСО ЕАД	Чл. 170. (1) Енергийните сметки са: 1. енергийна сметка за всеки доставчик на балансираща енергия;	Чл. 170. (1) Енергийните сметки са: 1. енергийна сметка за всеки доставчик на балансиращи услуги;	Предложението е в съответствие с понятията, регламентирани в Регламент 2017/2195 на Комисията от 23 ноември 2017 г. за установяване на насоки за електроенергийно балансиране.	Предложението се приема.
Чл. 171 ЕСО ЕАД	Чл. 171. (4) Комисията може да дава задължителни указания за процедурата по ал. 2.	Чл. 171. (4) Комисията може да дава задължителни указания за изменение и допълнение на процедурата по ал. 2.	Предложението цели прецизиране на текста и привеждането му в съответствие с действащата норма на чл. 184 от ПТЕЕ.	Предложението се приема.
Чл. 174 ЕСО ЕАД	Чл. 174. (3) Количеството енергия от измерен небаланс (КЕИН) се определя по следната формула: $\text{КЕИН}_{sb} = \sum \text{КЕД}_{sb} + \sum \text{КЕИ}_{sb}$ където: КЕД _{sb} е количеството енергия според регистрираните нетни	Чл. 174. (3) Количеството енергия от измерен небаланс (КЕИН) се определя по следната формула: $\text{КЕИН}_{sb} = \sum \text{КЕД}_{sb} + \sum \text{КЕАН}_{sb} + \text{КЕИ}_{sb}$ където: КЕД _{sb} е количеството енергия според регистрираните нетни графици за обмен	Предложението е в съответствие с понятията, регламентирани в Регламент 2017/2195 на Комисията от 23 ноември 2017 г. за установяване на насоки за електроенергийно балансиране и Регламент 2017/1485 от 2 август 2017 г. за установяване на насоки относно експлоатацията на системата за пренос на	Предложението се приема.

	графици за обмен на координатор на балансираща група b за интервал на сетълмент s, заявени по реда на глава шеста; КЕИ_{sb} - измереното количество енергия на всички обекти в балансираща група b. (4) Количество енергия от активиран небаланс (КЕАН) се определя по формулата: $КЕАН_{sb} = \sum KEACP_{sb} + \sum KEABP_{sb}^{+} + \sum KEABP_{sb}^{-} + \sum КЕРП_{sb}^{+} + \sum КЕРЗ_{sb}^{+}$ където: $\sum KEACP_{sb}$ е сумарното количество енергия, с което обектите на балансираща група b действително са увеличили производството и/или намалили потреблението си за интервал на сетълмент s вследствие на активирани предложения от предоставена разполагаемост за ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности; $\sum KEABP_{sb}^{+}$ е сумарното количество енергия, с което обектите на балансираща група b действително са увеличили производството си за интервал на сетълмент s вследствие на активирано автоматично вторично регулиране и ръчно вторично	на координатор на балансираща група b за интервал на сетълмент s, заявени по реда на глава шеста; КЕАН_{sb} е количеството енергия от активирани предложения за регулиране нагоре и надолу по график за доставка според диспечерски инструкции за период на сетълмент s; КЕИ_{sb} - измереното количество енергия на всички обекти в балансираща група b. (4) Количество енергия от активирани предложения за регулиране нагоре и надолу по график за доставка според диспечерски инструкции (КЕАН) се определя по формулата: $КЕАН_{sb} = \sum KEABP_{sb}^{+} + \sum KEABP_{sb}^{-} + \sum КЕРВР_{sb}^{+} + \sum КЕРВР_{sb}^{-} + \sum КЕРЗЗ_{sb}^{+} + \sum КЕРЗЗ_{sb}^{-}$ където: $\sum KEABP_{sb}^{+}$ е сумарното количество енергия, с което обектите на балансираща група b са увеличили производството и/или намалили потреблението си за интервал на сетълмент s вследствие на активирана енергия от автоматично вторично регулиране на честотата и обменни мощности нагоре; $\sum KEABP_{sb}^{-}$ е сумарното количество енергия, с което обектите на	електроенергия.	
--	--	---	-----------------	--

	регулиране нагоре; $\sum KEABP-sb$ е сумарното количество енергия, с което обектите на балансираща група b действително са намалили производството за интервал на сетълмент s вследствие на активирано автоматично вторично регулиране и ръчно вторично регулиране надолу; $\sum KEP\Pi+sb$ е сумарното количество енергия от разпоредено предложение нагоре, с което обектите на балансираща група b са увеличили производството си или са намалили потреблението си за интервал на сетълмент s вследствие на активирани предложения за балансиране нагоре; $\sum KEA3-sb$ е сумарното количество енергия от разпоредено предложение надолу, с което обектите на балансираща група b са намалили производството или са увеличили потреблението си за интервал на сетълмент s вследствие на активирани предложения за балансиране надолу. (7) Нетната стойност на дневния сетълмент (НСДСb) на координатора на балансираща група b се определя по формулата:	балансираща група b са намалили производството и/или увеличили потреблението си за интервал на сетълмент s вследствие на активирана енергия от автоматично вторично регулиране на честотата и обменни мощности надолу; $\sum KEPBP_{sb}^{+}$ е сумарното количество енергия, с което обектите на балансираща група b са увеличили производството и/или намалили потреблението си за интервал на сетълмент s вследствие на активирана енергия от ръчно вторично регулиране на честотата и обменни мощности нагоре; $\sum KEPBP_{sb}^{-}$ е сумарното количество енергия, с което обектите на балансираща група b са намалили производството и/или увеличили потреблението си за интервал на сетълмент s вследствие на активирана енергия от ръчно вторично регулиране на честотата и обменни мощности надолу; $\sum KEP33_{sb}^{+}$ е сумарното количество енергия, с което обектите на балансираща група b са увеличили производството и/или намалили потреблението си за интервал на сетълмент s вследствие на активирана енергия от резерв за заместване. $\sum KEP33_{sb}^{-}$ е сумарното количество енергия, с което обектите на		
--	--	--	--	--

		балансираща група b са намалили производството и/или увеличили потреблението си за интервал на сетълмент s вследствие на активирана енергия от резерв за заместване. (7) Нетната стойност на дневния сетълмент (НСДСb) на търговски участник група b се определя по формулата:		
Чл. 174 ЕВН България ЕАД	Чл. 174. (7) Нетната стойност на дневния сетълмент (НСДСb) на координатора на балансираща група b се определя по формулата: $НСДС_b = КЕНН_{sb}^+ ЦЕИ_s - КЕНН_{sb}^- ЦЕН_s$	Чл. 174. (7) Нетната стойност на дневния сетълмент (НСДСb) на координатора на балансираща група b се определя по формулата: $НСДС_b = КЕНН_{sb} + /- /0 * ЦН_s$	Във връзка с предложенията на дружеството по-долу за изменение на Методиката по чл. 105, ал. 4,	Предложението не се приема, във връзка с приетата по-горе редакция на разпоредбата.
Чл. 175 ЕСО ЕАД	Чл. 175. (1) Независимият преносен оператор изготвя отделно за всеки календарен ден за всеки доставчик на балансираща енергия дневно извлечение за сетълмент за всеки период на сетълмент и определя нетната стойност на дневния сетълмент. (2) Нетната стойност на дневния сетълмент на доставчик на балансираща енергия (НСДСВРСРk) се определя по формулата: $НСДСВРСР_k = \sum_{i=1}^n KEACP_{ik} ЦСР + \left(\sum_{i=1}^p KEABP_{ik}^+ + \sum_{i=1}^p KEABP_{ik}^- \right) ЦЕВР$	Чл. 175. (1) Независимият преносен оператор изготвя отделно за всеки календарен ден за всеки доставчик на балансиращи услуги справки за предоставена енергия от участие в регулирането за всеки период на сетълмент и определя нетната стойност на дневния сетълмент. (2) Нетната стойност на дневния сетълмент на доставчик на балансиращи услуги (НСДСДБУb) се определя по формулата: $НСДСДБУ_b = (\sum_{k=1}^n KEABP_{sb}^+ + \sum_{k=1}^n KERBP_{sb}^+ + KER33_{sb}^+) ЦЕМ_s^+ + (\sum_{k=1}^n KEABP_{sb}^- + \sum_{k=1}^n KERBP_{sb}^- + KER33_{sb}^-) ЦЕМ_s^-$	Предложението е в съответствие с понятията, регламентирани в Регламент 2017/2195 на Комисията от 23 ноември 2017 г. за установяване на насоки за електроенергийно балансиране и Регламент 2017/1485 от 2 август 2017 г. за установяване на насоки относно експлоатацията на системата за пренос на електроенергия.	Предложението се приема.

		където: $ЦЕМ_s^+$ е най-високата цена за енергия, която независимият преносен оператор закупува за период на сетълмент s , лв./MWh; $ЦЕМ_s^-$ е най-евтината цена за енергия, която независимият преносен оператор продава за период на сетълмент s , лв./MWh		
Чл. 176 ЕСО ЕАД	Чл. 176. (1) Независимият преносен оператор изготвя отделно за всеки календарен ден за всеки доставчик на балансираща енергия дневно извлечение за сетълмент за всеки период на сетълмент и определя нетната стойност на дневния сетълмент. (2) Нетната стойност на дневния сетълмент на доставчик на балансираща енергия (НСДСТР_k) се определя по формулата: $НСДСТР_k = \sum_{i=1}^m КЕРП_{iH}^+ ЦЕП + \sum_{i=1}^m КЕРЗ_{iH}^- ЦЕЗ$	Да се отмени.	Предложението е в съответствие с понятията, регламентирани в Регламент 2017/2195 на Комисията от 23 ноември 2017 г. за установяване на насоки за електроенергийно балансиране и Регламент 2017/1485 от 2 август 2017 г. за установяване на насоки относно експлоатацията на системата за пренос на електроенергия.	Предложението се приема.
Чл. 177 ЕСО ЕАД	Чл. 177. (1) Независимият преносен оператор изготвя отделно за всеки координатор на балансираща група месечно извлечение за сетълмент на небаланси до 10-ия ден на месеца, следващ отчетния, което включва	Чл. 177. (1) Независимият преносен оператор изготвя отделно за всеки координатор на балансираща група месечно извлечение за сетълмент на небаланси до 12-то число на месеца, следващ отчетния, което включва	Дружеството предлага срокът да се промени на 12-то число с оглед увеличаването на обема от данни, които се обработват при сетълмента, и промяната, предложена в чл. 31, ал. 3.	Предложението не се приема, предвид отхвърлянето на предложената редакция на чл. 31, ал. 3.

	агрегираните стойности от дневния сетълмент за периода. Месечното извлечение съдържа минимум следната информация: 1. дата на изготвяне, период, идентификационен номер на координатора на балансиращата група; 4. нетен месечен небаланс; 5. обща стойност на задълженията на координатор на балансираща група; 6. обща стойност на вземанията на координатор на балансираща група. (6) Координаторите на балансиращи групи имат право да оспорят данните в извлеченията в рамките на два месеца от получаването им.	агрегираните стойности от дневния сетълмент за периода. Месечното извлечение съдържа минимум следната информация: 1. дата на изготвяне, период, идентификационен номер на търговския участник; 4. да се отмени; 5. обща стойност на задълженията на търговски участник; 6. обща стойност на вземанията на търговски участник. (6) Търговските участници имат право да оспорят данните в извлеченията в рамките на два месеца от получаването им.		
Чл. 178 ЕСО ЕАД	Чл. 178. (2) Всички фактури се издават с дата последния ден на календарния месец, за който се отнасят, и се предоставят на търговските участници до 10-о число на месеца, следващ отчетния.	Чл. 178. (2) Всички фактури се издават с дата последния ден на календарния месец, за който се отнасят, и се предоставят на търговските участници до 12-то число на месеца, следващ отчетния.	Дружеството предлага срокът да се промени на 12-то число с оглед увеличаването на обема от данни, които се обработват при сетълмента, и промяната, предложена в чл. 31, ал. 3.	Предложението не се приема, предвид отхвърлянето на предложената редакция на чл. 31, ал. 3.
Глава десета Раздел VI ЕСО ЕАД	Глава десета Раздел VI Правила за сетълмент на небалансите на доставчиците на балансираща енергия и допълнителни услуги	Глава десета Раздел VI Правила за сетълмент на небалансите на доставчиците на балансиращи услуги и допълнителни услуги	Предложението е в съответствие с понятията, регламентирани в Регламент 2017/2195 на Комисията от 23 ноември 2017 г. за установяване на насоки за електроенергийно балансиране.	Предложението се приема.
Чл. 179 ЕСО ЕАД	Чл. 179. (1) Независимият преносен оператор извършва изчисления за всеки доставчик на балансираща	Чл. 179. (1) Независимият преносен оператор извършва изчисления за всеки доставчик на балансиращи услуги и	Предложението е в съответствие с понятията, регламентирани в Регламент 2017/2195 на	Предложението за изменение на ал. 1, 4 и 5 се приема.

	енергия и допълнителни услуги за количеството балансираща енергия, реално предоставено за всеки интервал на диспечирание, след получаване на потвърдените измерени нетни стойности на диспечиранияте производствени и потребяващи обекти. (2) Реално предоставената/закупената балансираща енергия от доставчиците на балансираща енергия в резултат на активирано предложение за балансиране се определя съгласно чл. 4 и 5 от методиката - приложение № 1. (4) Независимият преносен оператор заплаща/получава заплащане на/от доставчици на балансираща енергия за цялото количество балансираща енергия, активирана според разпорежданията, издадени от диспечера на независимия преносен оператор. (5) Извлеченията за сетълмент на доставчиците на балансираща енергия се издават в сроковете по чл. 177.	допълнителни услуги за количеството балансираща енергия, реално предоставено за всеки интервал на диспечирание, след получаване на потвърдените измерени нетни стойности на диспечиранияте производствени и потребяващи обекти. (2) Реално предоставената/закупената балансираща енергия от доставчиците на балансиращи услуги в резултат на активирано предложение за балансиране се определя съгласно чл. 4 и 5 от методиката - приложение № 1. (4) Независимият преносен оператор заплаща/получава заплащане на/от доставчици на балансиращи услуги за цялото количество балансираща енергия, активирана според разпорежданията, издадени от диспечера на независимия преносен оператор. (5) Извлеченията за сетълмент на доставчиците на балансиращи услуги се издават в сроковете по чл. 177.	Комисията от 23 ноември 2017 г. за установяване на насоки за електроенергийно балансиране.	Предложението за изменение на ал. 2 се приема по принцип. Ал. 2 придобива следната редакция: Чл. 179. (2) Реално предоставената/закупената балансираща енергия от доставчиците на балансиращи услуги в резултат на активирано предложение за балансиране се определя съгласно чл. 4 и 5 от методиката по чл. 105, ал. 13.
Чл. 180 ЕСО ЕАД	Чл. 180. (1) При оспорване на извлечение за сетълмент в сроковете по чл. 177, ал. 6 от координатор на балансираща група, доставчик на балансираща енергия или участник в	Чл. 180. (1) При оспорване на извлечение за сетълмент в сроковете по чл. 177, ал. 6 от координатор на балансираща група, доставчик на балансиращи услуги или участник в	Предложението е в съответствие с понятията, регламентирани в Регламент 2017/2195 на Комисията от 23 ноември 2017 г. за установяване на насоки за	Предложението се приема.

	борсовия пазар на електрическа енергия независимият преносен оператор проверява информацията в рамките на два работни дни и:	борсовия пазар на електрическа енергия независимият преносен оператор проверява информацията в рамките на два работни дни и:	електроенергийно балансиране.	
Чл. 183а ЕСО ЕАД	Чл. 183а. няма съществуващ текст	Чл. 183а. (1) Рекапитулация следва да бъде извършвана при промяна на данните за сетълмент в случаите, когато същите не са постъпили в пълен обем от съседни оператори на преносни системи, европейската тръжна кантора (Joint Allocation Office) и европейските платформи за балансиране към срока по чл. 177, ал. 1. (2) Рекапитулацията по ал. 1 се извършва за период, не по-дълъг от два месеца, предхождащ датата на постъпване на данните, участващи в процеса на ценообразуване съгласно методиката за определяне на цените на балансиращата енергия. (3) При извършване на рекапитулацията по ал. 1, независимият преносен оператор определя нови цени на балансиращата енергия и издава ново месечно извлечение за сетълмент към търговските участници. (4) Плащанията по ал. 3 се извършват в сроковете по чл. 178 от тези правила на база данъчно дебитно или кредитно известие.	Предложението цели запълване на нормативна празнота за извършване на рекапитулация в случай, че данните не са постъпили в пълен обем в определените срокове от съседните оператори на преносни мрежи, европейската тръжна кантора (JAO) и европейските платформи за балансиране по проектите IGCC, MARI и PICASSO.	Предложението се приема по принцип. Създава се чл. 182а със следното съдържание: Чл. 182а. (1) Рекапитулация следва да бъде извършвана при промяна на данните за сетълмент в случаите, когато същите не са постъпили в пълен обем от съседни оператори на преносни системи, европейската тръжна кантора и европейските платформи за балансиране в срока по чл. 177, ал. 1. (2) Рекапитулацията по ал. 1 се извършва за период, не по-дълъг от два месеца, предхождащ датата на постъпване на данните, участващи в процеса на ценообразуване съгласно методиката по чл. 105, ал. 13. (3) При извършване на рекапитулацията по ал. 1,

				независимият преносен оператор определя нови цени на балансиращата енергия и издава ново месечно извлечение за сетълмент към търговските участници. (4) Плащанията по ал. 3 се извършват в сроковете по чл. 178 на база данъчно дебитно или кредитно известие.
Чл. 194 ЕСО ЕАД	Чл. 194. Операторът създава и поддържа електронни регистри и архив на: 3. доставчици на балансираща енергия;	Чл. 194. Операторът създава и поддържа електронни регистри и архив на: 3. доставчици на балансиращи услуги;	Предложението е в съответствие с понятията, регламентирани в Регламент 2017/2195 на Комисията от 23 ноември 2017 г. за установяване на насоки за електроенергийно балансиране.	Предложението се приема.
Чл. 194а ЕВН България ЕАД	Чл. 194а. няма съществуващ текст.	Чл. 194а. Независимият преносен оператор оповестява следната информация веднага след получаването ѝ: 1. Информация за текущия баланс на системата – възможно най-скоро, но не по-късно от 30 минути след реалното време (часа на физическото доставяне); 2. Информация за всички предложения за балансиране, без посочване на имена и фирми, не по-късно от 30 минути след края на съответния период за сетълмент. Информацията включва: а) вида на продукта; б) срока на действие;	Предложението е с оглед изискванията за публикуване на информация по чл. 12 от Регламент (ЕС) 2017/2195 за установяване на насоки за електроенергийното балансиране.	Предложението се приема по принцип, като се предлага следната редакция: Чл. 194а. (1) Независимият преносен оператор оповестява следната информация веднага след получаването ѝ: 1. Информация за текущия баланс на системата; 2. Информация за всички предложения за балансиране, без посочване на имена и фирми.

		в) предложените количества; г) предложените цени. 3. Агрегирана информация от предложенията за балансиране – не по-късно от 30 минути след края на съответния период на сетълмент. Информацията включва: а) общото количество електрическа енергия от предложенията за балансиране; б) общото количество електрическа енергия от предложенията за балансиране, по отделни видове регулиране/резерв; в) общото количество активирана електрическа енергия от предложенията за балансиране; г) общото количество активирана електрическа енергия от предложенията за балансиране, по отделни видове регулиране/резерв.		Информацията включва: а) вида на продукта; б) срока на действие; в) предложените количества; г) предложените цени. 3. Агрегирана информация от предложенията за балансиране. Информацията включва: а) общото количество електрическа енергия от предложенията за балансиране; б) общото количество електрическа енергия от предложенията за балансиране, по отделни видове регулиране/резерв; в) общото количество активирана електрическа енергия от предложенията за балансиране; г) общото количество активирана електрическа енергия от предложенията за балансиране, по отделни видове регулиране/резерв. 4. Цените платени от независимият преносен оператор по вид на доставените балансиращи резерви и по период на доставка.
--	--	---	--	--

				5. Цените, платени от независимия преносен оператор за активираната балансираща енергия за единичен период на сетълмент и по вид на резерва. Информацията се предоставя поотделно за положителна и отрицателна посока на регулиране. 6. Цените и общия обем на небаланса за единичен период за балансиране. (2) Информацията по ал. 1 се публикува не по-късно от 1 час след края на съответния период за сетълмент. Чл. 194б. Независимият преносен оператор предоставя на Комисията, в срок до 25-то число на месеца, информация относно финансовия баланс на контролната зона, за предходния месец, като посочва: 1. Направените от независимия преносен оператор разходи за осигуряване на резерви и за активиране на балансираща енергия. 2. Получените от
--	--	--	--	---

				независимия преносен оператор приходи от координаторите на балансиращи групи и търговски участници, пряко отговорни за реализираните небаланси към независимия преносен оператор. 3. Нетния доход на независимия преносен оператор от оперирането на балансиращия пазар.
Чл. 195 ЕСО ЕАД	Чл. 195. Операторът предоставя общодостъпна информация за дейността на пазара, включваща: 1. актуален регистър на координаторите на балансиращи групи и доставчици на балансираща енергия;	Чл. 195. Операторът предоставя общодостъпна информация за дейността на пазара, включваща: 1. актуален регистър на координаторите на балансиращи групи и доставчици на балансиращи услуги;	Предложението е в съответствие с понятията, регламентирани в Регламент 2017/2195 на Комисията от 23 ноември 2017 г. за установяване на насоки за електроенергийно балансиране.	Предложението се приема.
§ 1 от Допълнителната разпоредба (ДР) на ПТЕЕ ЕСО ЕАД	§ 1. По смисъла на тези правила: 1а. няма съществуващ текст; 4а. няма съществуващ текст; 14. „Период на сетълмент“ е интервал от време, равен на 1 час, или интервал от време, определен в инструкция на независимия преносен оператор;	§ 1. По смисъла на тези правила: 1а. „Балансиращи услуги“ са балансираща енергия и/или балансираща мощност; 4а. „Доставчик на балансиращи услуги“ е търговски участник, който осигурява разполагаемост за резерв и е в състояние при активиране в резултат на ръчно или автоматично задействане на резервите за вторично регулиране или на резерва за заместване, да предостави балансираща енергия на оператора на преносната система; 14. „Период на сетълмент“ е интервал	Предложението за създаване на т. 1а и 4а е във връзка с понятията, регламентирани в Регламент 2017/2195 на Комисията от 23 ноември 2017 г. за установяване на насоки за електроенергийно балансиране. Предложението по т. 14 е във връзка с изискването на чл. 8 от Регламент 2019/943 на Европейския парламент и съвета от 5 юни 2019 г. относно вътрешния пазар на	Предложението се приема, като във връзка с изменението на т. 14, следва т. 16 от ДР да придобие следната редакция: 16. "Стандартизиран товаров профил" е поредица от коефициенти, която отразява разпределянето по периоди на сетълмент на потреблението на активната електрическа енергия за тип

		от време, равен на 15 минути, или интервал от време, определен в инструкцията на независимия преносен оператор.	електроенергия за въвеждане на 15-минутен период на сетълмент.	обект за даден период от време. Сборът от коефициентите за периода е равен на единица. Стандартизираният товаров профил отчита типа на обекта, външната температура, характеристиката на деня от периода (работен, почивен, празничен) и сезона (летен, зимен, преходен).
§ 1 от ДР на ПТЕЕ ЕВН България ЕАД	§ 1. По смисъла на тези правила: т. ... няма съществуващ текст; 9. „Непък член на балансираща група“ е обект на търговски участник, за който не се известяват самостоятелно графици към независимия преносен оператор. За този обект участникът е прехвърлил отговорността си за балансиране на координатор на балансираща група с договор за балансиране с координатор на балансираща група. За обект на краен клиент означава, че за този обект клиентът е сключил договор само с един доставчик и е прехвърлил отговорността за балансиране на този доставчик в качеството му на координатор на балансираща група.	§ 1. По смисъла на тези правила: т. ... „Количествата за всеки период на сетълмент по чл. 78, ал. 6“ могат да бъдат изразени като мощност и като енергия в зависимост от контекста на обмена на данни. 9. „Непък член на балансираща група“ е обект на търговски участник, за който не се известяват самостоятелно графици към независимия преносен оператор и Фонд „Сигурност на електроенергийната система“. За този обект участникът е прехвърлил отговорността си за балансиране на координатор на балансираща група с договор за балансиране с координатор на балансираща група. За обект на краен клиент означава, че за този обект клиентът е сключил договор само с един доставчик и е прехвърлил	Предложението за създаване на нова т. ... от ДР е във връзка с изискването на чл. 78, ал. 6, изр. трето количествата за всеки период на сетълмент да се определят на база графичите на крайните снабдители, изпратени на обществения доставчик на същия ден. По отношение предложението за изменение на т. 9 „ЕВН България“ ЕАД посочва, че в момента съществува практика, утвърдена в Инструкция на ЕСО ЕАД, издадена по силата на чл. 77 на ПТЕЕ, за ежедневно изпращане на TPS графици за всеки производител (с инсталирана мощност от 500 kW до 4 MW) до ФСЕС. Според	Предложението не се приема. Пазарът на електрическа енергия, в т.ч. и неговият регулиран сегмент, функционира единствено на базата на графици, в които се посочват само количества електрическа енергия.

		отговорността за балансиране на този доставчик в качеството му на координатор на балансираща група.	дружеството, освен че представлява огромна административна тежест за координаторите, защото се изготвят и изпращат хиляди графици на ден, това изискване възпрепятства търговията и ощетява производителите, тъй като отделните графици за малките производители от ВИ водят до висока прогнозна грешка (номинирането на график се прави в MW и е с най-малка стойност от 0.1, съгласно изискванията на БНЕБ ЕАД). Обръща внимание, че тази практика не е в съответствие с чл. 56в от ПТЕЕ, според който производителите са непреки членове (т.е. не се известяват самостоятелни графици). Приема, че е в задълженията на ФСЕС да провери дали цялата енергия от ВИ е продадена на борсата, но за да бъде по-ефективна, проверката от ФСЕС може да се прави на агрегирано ниво (т.е. за цялата под-група на ВИ).	
Методика по чл. 105, ал. 4 от ПТЕЕ ЕСО ЕАД		ЕСО ЕАД е предложило изменение на Методиката по чл. 105, ал. 4 от ПТЕЕ, като предложението е под таблицата.	Предложението е в съответствие с понятията, регламентирани в Регламент 2017/2195 на Комисията от 23 ноември 2017 г. за установяване на насоки за	Предложението се приема по принцип, като редакцията е посочена под таблицата. Предложената от ЕСО ЕАД методика,

			електроенергийно балансиране и Регламент 2017/1485 от 2 август 2017 г. за установяване на насоки относно експлоатацията на системата за пренос на електроенергия и има за цел привеждане на Методиката в съответствие с предложената нова глава девета „Балансиращ пазар“.	запазва настоящия модел на определяне на две различни цени за балансираща енергия - за недостиг и излишък при статус на регулиране 2, които ще се прилагат в 90% от интервалите на сетълмент, като в тази връзка е предложена редакция, която регламентира, че за всеки период на сетълмент ще се прилага една цена за небаланс.
Чл. 7 от Методиката по чл. 105, ал. 4 от ПТЕЕ ЕСО ЕАД	Чл. 7. Цената на балансираща енергия за недостиг (ЦЕН_s) за период на сетълмент s се определя като отношение на всички разходи на независимия преносен оператор за закупуване на балансираща енергия спрямо отрицателните нетни небаланси на всички координатори на балансиращи групи за този период по формулата: $ЦЕН_s = \frac{(\sum_{k \in s} KEACR_{sk} + \sum_{k \in s} KEABR_{sk}^+ + \sum_{b \in s} \sum_{k \in b} KEPR_{bk}^+ + KEABD_s) ЦЕМ_s^+ + КЕНН_s^+ ЦЕ_{сн}^+ + КЕВН_s ЦЕВН}{\sum_{b \in s} КЕНН_{b0}^- } \cdot k_p$	Чл. 7. (1) Цената на балансираща енергия за недостиг (ЦЕН_s) за период на сетълмент s се определя като отношение на всички разходи на независимия преносен оператор за закупуване на балансираща енергия спрямо отрицателните нетни небаланси на всички координатори на балансиращи групи за този период по формулата: $ЦЕН_s = \frac{(\sum_{k \in s} KEABR_{sk} + \sum_{k \in s} KEPR_{sk}^+ + \sum_{b \in s} \sum_{k \in b} KEPR_{bk}^+ + KEABD_s) ЦЕМ_s^+ + КЕНН_s^+ ЦЕ_{сн}^+ + КЕВН_s ЦЕВН}{\sum_{b \in s} КЕНН_{b0}^- }$ където: $\sum KEABR_{sb}^+$ е сумарното количество енергия, с което обектите на балансираща група b са увеличили производството и/или намалили потреблението си за период на сетълмент s вследствие на активирана	Предложението е в съответствие с понятията, регламентирани в Регламент 2017/2195 на Комисията от 23 ноември 2017 г. за установяване на насоки за електроенергийно балансиране и Регламент 2017/1485 от 2 август 2017 г. за установяване на насоки относно експлоатацията на системата за пренос на електроенергия и има за цел привеждане на Методиката в съответствие с предложената нова глава девета „Балансиращ пазар“.	Предложението се приема по принцип, като е отразено по-горе.

	където: $KEACP_k$ е действителното количество енергия от активиран студен резерв от участник k за период на сетълмент s, MWh; n е броят на всички участници, които са предоставили на балансиращия пазар енергия от активиран студен резерв в период на сетълмент s; $KEABP_r$ е количеството енергия от активиран първичен и/или вторичен резерв нагоре, което търговски участник действително е предоставил за период на сетълмент s, MWh; r е броят на всички участници, които действително са предоставили на балансиращия пазар енергия от активиран първичен и/или вторичен резерв нагоре в период на сетълмент s;	енергия от автоматично вторично регулиране на честотата и обменни мощности нагоре, MWh; $\sum KERVP_{sb}^+$ е сумарното разпоредено количество енергия, с което обектите на балансираща група b са увеличили производството и/или намалили потреблението си за период на сетълмент s вследствие на активирана енергия от ръчно вторично регулиране на честотата и обменни мощности нагоре, MWh; $\sum KER33_{skl}^+$ е сумарното разпоредено количество енергия, с което обектите на балансираща група b са увеличили производството и/или намалили потреблението си за период на сетълмент s вследствие на активирана енергия от резерв за заместване нагоре, MWh; n е броят на всички участници, които са предоставили на балансиращия пазар енергия от активирана енергия от автоматично вторично регулиране на честотата и обменни мощности нагоре в период на сетълмент s; r е броят на всички участници, които действително са предоставили на балансиращия пазар енергия от активирана енергия от ръчно вторично регулиране на честотата и обменни мощности нагоре в период на сетълмент s; r е броят на всички търговски		
--	--	---	--	--

	KEP_{ik}^* е разпоредното количество енергия, което търговски участник k трябва да предостави вследствие на разпореджанието на дежурния диспечер за активиране на предложението за балансиране нагоре за период на сепълмент s; t е броят на всички търговски участници, които са предоставили енергия от активирани предложения за балансиране нагоре за период на сепълмент s; m е броят на всички обекти/агрегати на търговски участник k, които са предоставили енергия от активирани предложения за балансиране нагоре за период на сепълмент s; KEH_{sb}^- е количеството енергия от енергиен недостиг на координатор на балансираща група b за период на сепълмент s, MWh; z е броят на всички координатори на балансиращи групи, които имат енергиен недостиг за период на сепълмент s; KEH_{sb}^+ е разликата между цялото количество продадена балансираща енергия надолу и положителните нетни небаланси на всички координатори на балансиращи групи; CE_{sc}^* е служебна цена, по която независимият преносен оператор продава KEH_{sb}^+, лв./MWh; KEB_{ns} е количеството енергия, закупена от съседни контролни зони за период на сепълмент s, MWh; CEB_{ns} е цена, по която независимият преносен оператор закупува енергия от съседни контролни зони за период на сепълмент s, лв./MWh; $KEABP_s$ е количеството енергия, доставена от аварийна помощ от съседни контролни зони за период на сепълмент s, MWh; CEM_s е най-високата цена за енергия, която независимият преносен оператор закупува за период на сепълмент s, лв./MWh; k е коефициент, отразяващ разходите на независимия преносен оператор за администриране на пазара на балансираща енергия.	участници, които са предоставили енергия от активирани резерви за заместване нагоре за период на сепълмент s; m е броят на всички обекти/агрегати на търговски участник k, които са предоставили енергия от активирани предложения за балансиране нагоре за период на сепълмент s; KEH_{sb}^- е количеството енергия от енергиен недостиг на координатор на балансираща група b за период на сепълмент s, MWh; z е броят на всички координатори на балансиращи групи, които имат енергиен недостиг за период на сепълмент s; KEH_{sb}^{+*} е разликата между отрицателните нетни небаланси на всички координатори на балансиращи групи и цялото количество закупена балансираща енергия нагоре; CE_{sc}^+ е служебна цена, по която независимият преносен оператор продава KEH_{sb}^{+*}, лв./MWh; KEB_{ns} е количеството енергия, закупена от съседни контролни зони за период на сепълмент s, MWh; CEB_{ns} е цена, по която независимият преносен оператор закупува енергия от съседни контролни зони за период на сепълмент s, лв./MWh; $KEABP_s$ е количеството енергия, доставена от аварийна помощ от		
--	--	---	--	--

		съседни контролни зони за период на сетълмент s, MWh; $ЦЕМ_s$ е най-високата цена за енергия, която независимият преносен оператор закупува за период на сетълмент s, $лв./MWh$; k_p е коефициент, отразяващ разходите на независимия преносен оператор за администриране на пазара на балансираща енергия.		
Чл. 7 от Методика а по чл. 105, ал. 4 от ПТТЕЕ ЕВН България ЕАД	Чл. 7. Цената на балансираща енергия за недостиг (ЦЕНs) за период на сетълмент s се определя като отношение на всички разходи на независимия преносен оператор за закупуване на балансираща енергия спрямо отрицателните нетни небаланси на всички координатори на балансиращи групи за този период по формулата: $ЦЕН_s = \frac{(\sum_{k=1}^n KEACR_{ik} + \sum_{k=1}^n KEARF_{ik} + \sum_{k=1}^n KEPT_{ik} + KEAPL_s) ЦЕН_s^+ + KENN_s^+ ЦЕН_s^+ + KEVN_s ЦЕН_H}{\sum_{k=1}^n KENN_{ik} } k_p$	Чл. 7. (1) Независимият преносен оператор за всеки период на сетълмент s определя единна цена за небаланс, по която купува и продава балансираща енергия от/на координаторите на балансиращи групи. (2) Цената за небаланс за период на сетълмент s зависи от посоката на системния небаланс.	Дружеството предлага да се изработи изцяло нова Методика по чл. 105, ал. 4 от ПТТЕЕ, въз основа на която да се определя единна цена за небаланс на националния балансиращ пазар, която, в съответствие с изискванията на чл. 44, пар. 2, б. „b“ и б. „с“ от Регламент 2017/2195, да отразява цената на енергията в реално време (т.е. във формулата за изчисление на небаланса да няма административно определени цени и коефициенти), както и да създава стимули за участниците да помагат да се възстанови системния баланс. Посочва, че в държавите, които прилагат единна цена, цената за небаланс е равна на цената на балансиращата енергия, по която операторът на електропреносната мрежа купува	Предложението се приема по принцип, като е отразено в предложението за методика по-долу.

	където: $KEACR_k$ е действителното количество енергия от активиран студен резерв от участник k в период на сепълмент s, MWh; n е броят на всички участници, които са предоставили на балансиращия пазар енергия от активиран студен резерв в период на сепълмент s; $KEABR_k$ е количеството енергия от активиран първичен и/или вторичен резерв нагоре, коет търговски участник действително е предоставил за период на сепълмент s, MWh; r е броят на всички участници, които действително са предоставили на балансиращия пазар енергия от активиран първичен и/или вторичен резерв нагоре в период на сепълмент s;		(когато системата е в излишък) или продава (когато системата е в недостиг) от/на доставчиците на балансиращи услуги. Счита, че с предложеното изменение ще се въведе единна цена, която да тежи само върху причиняващите небаланс в системата. Според дружеството важна част от прехода към единна цена е изравняването на служебните цени, по които се търгува „нетингът“ в системата (ЦЕ+сл и ЦЕ-сл) с цената за съответния час на пазара „Ден напред“ (ЦЕ+сл = ЦЕ-сл = Цпдн) във формулите за образуване на цените на излишъка и недостига по чл. 7 и чл. 8 от Методиката по чл. 105, ал. 4. По този начин ще се увеличат стимулите у участниците да бъдат максимално точни в прогнозите си, което от своя страна би довело до намаляване на активираната балансираща енергия от страна на ЕСО ЕАД (като количество и стойност). Обръща внимание, че след въвеждане на 15-минутен сепълмент може като краткосрочен ефект да се стигне до увеличаване на количествата небаланс, което при запазване на	
--	--	--	---	--

	$KERT_{ik}$ е разпоредното количество енергия, което търговски участник k трябва да предостави вследствие на разпореджване на дежурния диспечер за активиране на предложение за балансиране нагоре за период на сетълмент s; g е броят на всички търговски участници, които са предоставили енергия от активирани предложения за балансиране нагоре за период на сетълмент s; m е броят на всички обекти/агрегати на търговски участник k, които са предоставили енергия от активирани предложения за балансиране нагоре за период на сетълмент s; $KENN_{ib}$ е количеството енергия от енергичен недостиг на координатор на балансираща група b за период на сетълмент s, MWh; z е броят на всички координатори на балансиращи групи, които имат енергичен недостиг за период на сетълмент s; $KENN_{ib}^*$ е разликата между цялото количество продадена балансираща енергия надолу и положителните нетни небаланси на всички координатори за балансиращи групи; CE_{is}^* е служебна цена, по която независимият преносен оператор продава $KENN_{ib}^*$, лв./MWh; KEB_{is} е количеството енергия, закупена от съседни контролни зони за период на сетълмент s, MWh; CEB_{is} е цена, по която независимият преносен оператор закупува енергия от съседни контролни зони за период на сетълмент s, лв./MWh; $KEABP_{is}$ е количеството енергия, доставена от аварийна помощ от съседни контролни зони за период на сетълмент s, MWh; CEM_{is} е най-високата цена за енергия, която независимият преносен оператор закупува за период на сетълмент s, лв./MWh; k_i е коефициент, отразяващ разходите на независимия преносен оператор за администриране на пазара на балансираща енергия.		настоящия балансиращ механизъм, съчетано със забраната на обединенията на балансиращи групи, допълнително ще увеличи разходите за балансиране на крайните клиенти. В допълнение посочва, че в условия на финансови санкции както за участниците, подпомагащите баланса, и така и за тези, причиняващи дисбаланс, практиката небалансите да бъдат нетирани между координаторите на стандартни балансиращи групи е единствената възможност обемът на разходите за тази енергия да бъде максимално ограничен за крайните клиенти, което е още един аргумент за промяна на начина на определяне на цените на небалансите чрез въвеждане на единна цена.	
Чл. 8 от Методиката по чл. 105, ал. 4 от	Чл. 8. (1) Цената на балансираща енергия за излишък (ЦЕИIs) за период на сетълмент s се определя като отношение на всички приходи на независимия преносен оператор	Чл. 8. (1) Когато в периода на сетълмент s системата е в недостиг, цената за небаланс е равна на най-високата цена, по която независимият преносен оператор закупува енергия от	Дружеството предлага да се изработи изцяло нова Методика по чл. 105, ал. 4 от ПТЕЕ, въз основа на която да се определя единна цена за небаланс на	Предложението се приема по принцип, като е отразено в предложението за методика по-долу.

ПТЕЕ ЕВН България ЕАД	от продадена балансираща енергия спрямо положителните нетни небаланси на всички координатори на балансиращи групи за този период по формулата:	доставчиците на допълнителни услуги: $ЦЕН_s = ЦЕИ_s = ЦЕМ_s^+$ ЦЕН_s – цена на балансиращата енергия за недостиг за период на сетълмент s, лв./MWh; ЦЕИ_s – цена на балансиращата енергия за излишък за период на сетълмент s, лв./MWh; ЦЕМ_s⁺ – най-високата цена за енергия, по която независимият преносен оператор закупува балансираща енергия в период на сетълмент s, лв./MWh. (2) За периода на сетълмент s системата е в недостиг, ако количеството балансираща енергия от активирани предложения нагоре е повече от количеството балансираща енергия от активирани предложения надолу: $\sum_{k=1}^p KEABP_{sk}^+ + \sum_{k=1}^r \sum_{l=1}^m KEPI_{skl}^+ + KEV_{ns} > \sum_{k=1}^a KEABP_{sk}^- + \sum_{k=1}^b \sum_{l=1}^c KEPI_{skl}^- + KEI_{zs}$ където: p е броят на всички участници, които действително са предоставили на балансиращия пазар енергия от активиран първичен и/или вторичен	националния балансиращ пазар, която, в съответствие с изискванията на чл. 44, пар. 2, б. „б“ и б. „с“ от Регламент 2017/2195, да отразява цената на енергията в реално време (т.е. във формулата за изчисление на небаланса да няма административно определени цени и коефициенти), както и да създава стимули за участниците да помагат да се възстанови системния баланс. Посочва, че в държавите, които прилагат единна цена, цената за небаланс е равна на цената на балансиращата енергия, по която операторът на електропреносната мрежа купува (когато системата е в излишък) или продава (когато системата е в недостиг) от/на доставчиците на балансиращи услуги. Счита, че с предложеното изменение ще се въведе единна цена, която да тежи само върху причиняващите небаланс в системата. Според дружеството важна част от прехода към единна цена е изравняването на служебните цени, по които се търгува „нетингът“ в системата (ЦЕ⁺сл и ЦЕ⁻сл) с цената за съответния час на пазара „Ден напред“ (ЦЕ⁺сл = ЦЕ⁻сл = Ц_{пдн}) във формулите за	
--	---	---	---	--

	$ЦЕН_s = \frac{(\sum_{k=1}^g KEABP_{sk}^+ + \sum_{k=1}^g \sum_{s=1}^m KEP3_{sk}^-) \cdot ЦЕМ_s + КЕНН_s \cdot ЦЕН_s + КЕМ_s \cdot ЦЕН_s}{\sum_{k=1}^g КЕНН_{sk}},$ кадето: $KEABP_{sk}^+$ е количеството енергия от активиран първичен и/или вторичен резерв надолу, което търговски участник k действително е предоставил за период на сетълмент s, MWh; r е броят на всички търговски участници, които действително са предоставили първичен и/или вторичен резерв надолу в период на сетълмент s; $KEP3_{sk}^-$ е разпореденото количество енергия, което търговски участник k трябва да предостави вследствие на разпореждане на дежурния диспечер за активиране на предложение за балансиране надолу за период на сетълмент s; г е броят на всички търговски участници, които са предоставили енергия от активирани предложения за балансиране надолу и които закупуват от балансиращия пазар за период на сетълмент s; m е броят на всичките обекти/агрегати на търговски участник k, които са предоставили енергия от активирани предложения за балансиране надолу за период на сетълмент s; $ЦЕМ_s$ е най-естината цена за енергия, която независимият преносен оператор продава за период на сетълмент s, лв./MWh; $КЕНН_s$ е количеството енергия от енергиен излишък на координатор на балансираща група за период на сетълмент s, MWh; q е броят на всички координатори на балансиращи групи, които имат енергиен излишък за период на сетълмент s; $КЕНН_{sk}^+$ е разликата между цялото количество закупена балансираща енергия нагоре и отрицателните нетни небаланси на всички координатори на балансиращи групи; $ЦЕН_s$ е служебна цена, по която независимият преносен оператор закупува $КЕНН_s$, лв./MWh; $КЕМ_s$ е количеството енергия, продадена на съседни контролни зони за период на сетълмент s, MWh; $ЦЕН_s$ е цена, по която независимият преносен оператор продава енергия на съседни контролни зони за период на сетълмент s.	резерв нагоре в период на сетълмент s; $KEP3skl^+$ е разпореденото количество енергия, което търговски участник k трябва да предостави вследствие на разпореждане на дежурния диспечер за активиране на предложение за балансиране нагоре за период на сетълмент s; г е броят на всички търговски участници, които са предоставили енергия от активирани предложения за балансиране нагоре за период на сетълмент s; m е броят на всичките обекти/агрегати на търговски участник k, които са предоставили енергия от активирани предложения за балансиране нагоре за период на сетълмент s, $КЕМ_s$ е количеството енергия, закупена от съседни контролни зони за период на сетълмент s, MWh; $KEABPsk^-$ е количеството енергия от активиран първичен и/или вторичен резерв надолу, което търговски участник k действително е предоставил за период на сетълмент, MWh; a е броят на всички търговски участници, които действително са предоставили първичен и/или вторичен резерв надолу в период на сетълмент s; $KEP3skl^-$ е разпореденото количество енергия, което търговски участник k трябва да предостави вследствие на	образуване на цените на излишъка и недостига по чл. 7 и чл. 8 от Методиката по чл. 105, ал. 4. По този начин ще се увеличат стимулите у участниците да бъдат максимално точни в прогнозите си, което от своя страна би довело до намаляване на активираната балансираща енергия от страна на ЕСО ЕАД (като количество и стойност). Обръща внимание, че след въвеждане на 15-минутен сетълмент може като краткосрочен ефект да се стигне до увеличаване на количествата небаланс, което при запазване на настоящия балансиращ механизъм, съчетано със забраната на обединенията на балансиращи групи, допълнително ще увеличи разходите за балансиране на крайните клиенти. В допълнение посочва, че в условия на финансови санкции както за участниците, подпомагащите баланса, и така и за тези, причиняващи дисбаланс, практиката небалансите да бъдат нетирани между координаторите на стандартни балансиращи групи е единствената възможност	
--	--	--	---	--

		разпореждане на дежурния диспечер за активиране на предложение за балансиране надолу за период на сетълмент s; b е броят на всички търговски участници, които са предоставили енергия от активирани предложения за балансиране надолу и която закупуват от балансиращия пазар за период на сетълмент s; c е броят на всичките обекти/агрегати на търговски участник k, които са предоставили енергия от активирани предложения за балансиране надолу за период на сетълмент s; KEIs е количеството енергия, продадена на съседни контролни зони за период на сетълмент s, MWh.	обемът на разходите за тази енергия да бъде максимално ограничен за крайните клиенти, което е още един аргумент за промяна на начина на определяне на цените на небалансите чрез въвеждане на единна цена.	
Чл. 9 от Методиката по чл. 105, ал. 4 от ПТЭЕ ЕВН България ЕАД	Няма съществуващ текст.	Чл. 9. (1) Когато в периода на сетълмент s системата е в излишък, цената за небаланс е равна на най-ниската цена, по която независимият преносен оператор продава енергия за регулиране надолу на доставчиците на допълнителни услуги: $CEIs = CEHs = CE_{M_s}^-$ CEHs – цена на балансиращата енергия за недостиг за период на сетълмент s, лв./MWh; CEIs – цена на балансиращата енергия за излишък за период на сетълмент s,	Дружеството предлага да се изработи изцяло нова Методика по чл. 105, ал. 4 от ПТЭЕ, въз основа на която да се определя единна цена за небаланс на националния балансиращ пазар, която, в съответствие с изискванията на чл. 44, пар. 2, б. „b“ и б. „c“ от Регламент 2017/2195, да отразява цената на енергията в реално време (т.е. във формулата за изчисление на небаланса да няма административно определени цени и коефициенти), както и да	Предложението се приема по принцип, като е отразено в предложението за методика по-долу.

		лв./MWh; $ЦЕМ_s^-$ – най-ниската цена за енергия, по която независимият преносен оператор продава балансираща енергия в период на сетълмент s, лв./MWh. (2) За периода на сетълмент s системата е в излишък, ако количеството балансираща енергия от активирани предложения надолу е повече от количеството балансираща енергия от активирани предложения нагоре: $\sum_{k=1}^p \sum_{l=1}^m KEABPsk^+ + KEPIskl^+ + KEBns$ < $\sum_{k=1}^a KEABPsk^- + \sum_{l=1}^b \sum_{i=1}^c KEP3skl^- + KEI3s$	създава стимули за участниците да помагат да се възстанови системния баланс. Посочва, че в държавите, които прилагат единна цена, цената за небаланс е равна на цената на балансиращата енергия, по която операторът на електропреносната мрежа купува (когато системата е в излишък) или продава (когато системата е в недостиг) от/на доставчиците на балансиращи услуги. Счита, че с предложеното изменение ще се въведе единна цена, която да тежи само върху причиняващите небаланс в системата. Според дружеството важна част от прехода към единна цена е изравняването на служебните цени, по които се търгува „нетингът“ в системата (ЦЕ+сл и ЦЕ-сл) с цената за съответния час на пазара „Ден напред“ (ЦЕ+сл = ЦЕ-сл = Цпдн) във формулите за образуване на цените на излишъка и недостига по чл. 7 и чл. 8 от Методиката по чл. 105, ал. 4. По този начин ще се увеличат стимулите у участниците да бъдат максимално точни в прогнозите си, което от своя страна би довело до намаляване на активираната балансираща енергия от страна на	
--	--	--	--	--

			ЕСО ЕАД (като количество и стойност). Обръща внимание, че след въвеждане на 15-минутен сетълмент може като краткосрочен ефект да се стигне до увеличаване на количествата небаланс, което при запазване на настоящия балансиращ механизъм, съчетано със забраната на обединенията на балансиращи групи, допълнително ще увеличи разходите за балансиране на крайните клиенти. В допълнение посочва, че в условия на финансови санкции както за участниците, подпомагащите баланса, и така и за тези, причиняващи дисбаланс, практиката небалансите да бъдат нетирани между координаторите на стандартни балансиращи групи е единствената възможност обемът на разходите за тази енергия да бъде максимално ограничен за крайните клиенти, което е още един аргумент за промяна на начина на определяне на цените на небалансите чрез въвеждане на единна цена.	
Чл. 10 от	Няма съществуващ текст.	Чл. 10. (1) Когато в периода на сетълмент с системата е в баланс,	Дружеството предлага да се изработи изцяло нова Методика	Предложението не се приема. Когато в периода

Методиката по чл. 105, ал. 4 от ПТЕЕ ЕВН България ЕАД		цената за небаланс е равна на цена за съответния период, постигната на пазара ден-напред на БНЕБ ЕАД: $ЦЕИ_s = ЦЕН_s = ЦПН_s$ ЦЕН_s – цена на балансиращата енергия за недостиг за период на сетълмент s, лв./MWh; ЦЕИ_s – цена на балансиращата енергия за излишък за период на сетълмент s, лв./MWh; ЦПДН_s – е цената на пазара ден-напред на БНЕБ ЕАД, лв./MWh за часовия интервал, в който попада периодът на сетълмент s. (2) За периода на сетълмент s системата е в баланс, ако количеството балансираща енергия от активирани предложения нагоре е равно на количеството балансираща енергия от активирани предложения надолу: $\sum_{k=1}^p KEABPsk^{+} + \sum_{k=1}^r \sum_{l=1}^m KEPIskl^{+} + KEVns = \sum_{k=1}^a KEABPsk^{-} + \sum_{k=1}^b \sum_{l=1}^c KEPI3skl^{-} + KEIzs$	по чл. 105, ал. 4 от ПТЕЕ, въз основа на която да се определя единна цена за небаланс на националния балансиращ пазар, която, в съответствие с изискванията на чл. 44, пар. 2, б. „b“ и б. „с“ от Регламент 2017/2195, да отразява цената на енергията в реално време (т.е. във формулата за изчисление на небаланса да няма административно определени цени и коефициенти), както и да създава стимули за участниците да помагат да се възстанови системния баланс. Посочва, че в държавите, които прилагат единна цена, цената за небаланс е равна на цената на балансиращата енергия, по която операторът на електропреносната мрежа купува (когато системата е в излишък) или продава (когато системата е в недостиг) от/на доставчиците на балансиращи услуги. Счита, че с предложеното изменение ще се въведе единна цена, която да тежи само върху причиняващите небаланс в системата. Според дружеството важна част от прехода към единна цена е изравняването на служебните цени, по които се търгува „нетингът“ в системата (ЦЕ+сл и	на сетълмент s системата е в баланс, цената за небаланс е равна на средната стойност от предложенията за регулиране надолу и регулиране нагоре.
---	--	---	--	--

			ЦЕ-сл) с цената за съответния час на пазара „Ден напред“ ($ЦЕ+сл = ЦЕ-сл = Ц_{пдн}$) във формулите за образуване на цените на излишъка и недостига по чл. 7 и чл. 8 от Методиката по чл. 105, ал. 4. По този начин ще се увеличат стимулите у участниците да бъдат максимално точни в прогнозите си, което от своя страна би довело до намаляване на активираната балансираща енергия от страна на ЕСО ЕАД (като количество и стойност). Обръща внимание, че след въвеждане на 15-минутен сетълмент може като краткосрочен ефект да се стигне до увеличаване на количествата небаланс, което при запазване на настоящия балансиращ механизъм, съчетано със забраната на обединенията на балансиращи групи, допълнително ще увеличи разходите за балансиране на крайните клиенти. В допълнение посочва, че в условия на финансови санкции както за участниците, подпомагащите баланса, и така и за тези, причиняващи дисбаланс, практиката небалансите да бъдат	
--	--	--	--	--

			нетирани между координаторите на стандартни балансиращи групи е единствената възможност обемът на разходите за тази енергия да бъде максимално ограничен за крайните клиенти, което е още един аргумент за промяна на начина на определяне на цените на небалансите чрез въвеждане на единна цена.	
По ПТЕЕ ЕВН България ЕАД		Няма предложен конкретен текст.	Дружеството вижда необходимост от уеднаквяване на сроковете в чл. 102, чл. 102а, 104а и чл. 104д от ПТЕЕ – за смяна на доставчик на електрическа енергия, за смяна на клиент и за смяна на профил, като подаването на заявления и извършването на промените за всички дейности да става от 10-то до 15-то число на месеца. Счита, че горното ще доведе до спестяване на административен капацитет и ограничаване на възможностите за грешки. За крайните клиенти също ще има по-голяма яснота и прозрачност, а доставчиците на електрическа енергия ще бъдат уведомени своевременно за обектите, напускащи техните балансиращи групи. Счита, също така, за необходима и промяна на чл. 104г, ал. 4 от	Предложенията не се приемат. Дружеството не е предложило конкретни разпоредби, които да бъдат обсъдени от КЕВР.

			ПТЕЕ, като при липса на сключен рамков договор между новия доставчик и оператора на електроразпределителна мрежа, както и в случай че за един и същи обект на клиент е заявена повече от една промяна на доставчика в месеца, предхождащ месеца, в който влиза в сила промяната, следва да не се прекратява процедурата по смяна на доставчика, а да се продължава първата заявена такава.	
--	--	--	--	--

Предложение на ЕСО ЕАД за нова Методика по чл. 105, ал. 13 от ПТЕЕ

Методика за определяне на цени на балансираща енергия

I. Общи положения

1. С методиката се урежда начинът на определяне на цената на балансиращата електрическа енергия, като част от Правилата за търговия с електрическа енергия в съответствие с чл. 21, ал. 11 от Закона за енергетиката.
2. Методиката е разработена с оглед формулиране на стандартни и прозрачни правила при формирането на цената на балансиращата енергия, която следва да се заплаща на независимия преносен оператор от координаторите на балансиращи групи (КБГ) и търговските участници, които отговарят за небалансите на своите обекти като координатор на балансираща група.
3. Системата за остойностяване на небалансите има следните установени означения, вземайки предвид, че има промяна в енергията от гледна точка на електроенергийната мрежа:
 - Предложенията за регулиране нагоре декларираят възможност за отдаване на електроенергия към мрежата и затова имат положителен знак, докато предложенията за регулиране надолу декларираят възможност за отвеждане на електрическа енергия от мрежата и затова имат

отрицателен знак.

- Излишък на координатор на балансираща група означава, че участниците в групата отдават повече или ползват по-малко електрическа енергия от електроенергийната мрежа, отколкото е посочено в последния одобрен търговски график и има положителен знак в този документ.
- Недостиг на координатор на балансираща група означава, че участниците в групата, отдават по-малко или ползват повече електрическа енергия от електроенергийната мрежа, отколкото е посочено в последния одобрен търговски график и има отрицателен знак в този документ.
- Цени за регулиране нагоре водят до финансов поток към доставчика на балансиращи услуги (независимият преносен оператор извършва плащания към ДБУ).
- Цени за регулиране надолу водят до финансов поток към независимия преносен оператор от доставчика на балансираща енергия (ДБУ извършва плащане към независимия преносен оператор).

II. Ценови механизъм

1. Цената на балансиращата енергия се определя чрез използването на метода “Pay as Clear”. Това означава, че цената на балансиращата енергия при активиране на предложения за регулиране нагоре е равна на най-високата цена на предложение за балансиране нагоре, активирано в този период на сетълмент в националната пазарна зона. Цената на балансираща енергия при активиране на предложения за регулиране надолу е равна на най-ниската цена на предложение за балансиране надолу, активирано в този период на сетълмент в националната контролна зона.
2. За всеки период на сетълмент s , независимият преносен оператор определя разходите за активиране на регулираща енергия нагоре по следната формула:

$$((KEABP_s^+ + KERBP_s^+ + KER33_s^+ + KERBP_s^+) * CEM_s^+ + KEВн * CEВн_s^+) * k_p$$

където:

$KEABP_s^+$ е сумарното количество енергия за период на сетълмент s вследствие на активирана енергия от автоматично вторично регулиране на честотата и обменни мощности нагоре в националната контролна зона, MWh ;

$KERBP_s^+$ е сумарното количество енергия за интервал на сетълмент s вследствие на активирана енергия от ръчно вторично регулиране на честотата и обменни мощности нагоре в националната контролна зона, MWh ;

$KER33_s^+$ е сумарното количество енергия за интервал на сетълмент s вследствие на активирана енергия от резерв за заместване нагоре в националната контролна зона, MWh ;

$KERBP_s^+$ е сумарното количество енергия за интервал на сетълмент s , закупена от регионален балансиращ пазар, MWh ;

CEM_s^+ е най-високата цена за енергия, която независимият преносен оператор закупува за период на сетълмент s в националната контролна зона, $лв/MWh$;

$KEВн$ е количеството енергия, закупена от съседни контролни зони за период на сетълмент s , MWh ;

$CEВн_s^+$ е среднопретеглената цена за балансираща енергия, която е закупена от съседни контролни зони по двустранни споразумения, $лв/MWh$.

k_p е коефициент, отразяващ разходите на независимия преносен оператор за администриране на пазара на балансираща енергия, определен от

КЕВР.

3. За всеки период на сетълмент s , независимият преносен оператор определя приходите от активиране на регулираща енергия надолу по следната формула:

$$((\text{КЕАВР}_s^- + \text{КЕРВР}_s^- + \text{КЕРЗЗ}_s^- + \text{КЕРБП}_s^-) * \text{ЦЕМ}_s^- + \text{КЕИЗ}_s * \text{ЦЕВН}_s^-) * \frac{1}{kp}$$

където:

КЕАВР_s^- е сумарното количество енергия за период на сетълмент s вследствие на активирана енергия от автоматично вторично регулиране на честотата и обменни мощности надолу в националната контролна зона, MWh ;

КЕРВР_s^- е сумарното количество енергия за интервал на сетълмент s вследствие на активирана енергия от ръчно вторично регулиране на честотата и обменни мощности надолу в националната контролна зона, MWh ;

КЕРЗЗ_s^- е сумарното количество енергия за интервал на сетълмент s вследствие на активирана енергия от резерв за заместване надолу в националната контролна зона, MWh ;

КЕРБП_s^- е сумарното количество енергия за интервал на сетълмент s , продадена на регионален балансиращ пазар, MWh ;

ЦЕМ_s^- е най-ниската цена за енергия, която независимият преносен оператор продава за период на сетълмент s в националната контролна зона, $лв./MWh$.

КЕИЗ_s е количеството енергия, продадена на съседни контролни зони за период на сетълмент s , MWh ;

ЦЕВН_s^- е среднопретеглената цена за балансираща енергия, която е продадена на съседни контролни зони по двустранни споразумения, $лв./MWh$.

4. В допълнение към маргиналните цени на балансиращата енергия за регулиране нагоре и за регулиране надолу, за всеки сетълмент период се определя и средна цена за регулиране $\text{ЦЕ}_{\text{ср}}$, която е средната между най-ниската цена на предложенията за регулиране нагоре и най-високата цена на предложенията за регулиране надолу от приоритетните списъци в периода на сетълмент s и се определя по формулата:

$$\text{ЦЕ}_{\text{ср}} = \frac{\text{ЦЕМ}_{s \min}^+ + \text{ЦЕМ}_{s \max}^-}{2}, \text{ лв.}/MWh$$

5. Средната цена се използва в два особени случая по отношение на ценообразуването на небалансите:
- В случай, че независимият преносен оператор не е активирал балансираща енергия в период на сетълмент s , т.е. статус на регулиране е 0 и затова няма цена на балансиращата енергия. Такъв може да е случай, когато координаторите на балансиращи групи се отклоняват от търговските графици, но това не води до енергиен небаланс (например, чрез “нетирание на небалансите” с други КБГ).
 - По време на статус на регулиране 2, когато цената на балансиращата енергия за регулиране нагоре е по-ниска от средната цена, или цената на балансиращата енергия за регулиране надолу е по-висока от средната цена.

III. Статус на регулиране

1. Статусът на регулиране е параметър, който се използва за определяне на цената на небаланса във всеки период за сепълмент s . Възможни са 4 статуси на регулиране: 0, +1, -1 и 2, които описват всички възможни ситуации на активиране на резерви за допълнителни услуги от независимия преносен оператор по периоди на сепълмент s .
- 1.1. Статус на регулиране 0 се прилага в случаи, в които независимият преносен оператор не активира източници за регулиране нагоре или надолу в даден период на сепълмент s .
- 1.2. Статус на регулиране +1 се прилага в случаи, в които независимият преносен оператор активира източници за регулиране само нагоре в даден период на сепълмент s .
- 1.3. Статус на регулиране -1 се прилага в случаи, в които независимият преносен оператор активира източници за регулиране само надолу в даден период на сепълмент s .
- 1.4. Когато независимият преносен оператор активира източници за регулиране нагоре и регулиране надолу в един и същи период за сепълмент s , се прилага статус на регулиране 2.

IV. Цени на балансираща енергия

1. Цената на балансираща енергия за период на сепълмент s се определят от цената на активираната енергия от допълнителни услуги в съответния период на сепълмент s .
2. За всеки период на сепълмент се определят цена за недостиг и цена за излишък. Статусът на регулиране на системата определя дали цената за недостиг и излишък, която се прилага към КБГ е една и съща за даден период на сепълмент или е различна. Когато се прилага статус на регулиране 0, 1 или -1 в даден период на сепълмент, цената за излишък на КБГ, е равна на цената на недостиг на КБГ. Когато се прилага статус на регулиране 2 в рамките на даден период за сепълмент, цените за излишък и недостиг са различни.
3. В Таблица 1 се посочва цената за небаланс, която трябва да се заплати по периоди на сепълмент, т.е. за всеки статус на регулиране и позиция на небаланс (недостиг или излишък). Последната колона представя съответната посока на плащане.

Таблица 1

Период на сепълмент	Позиция на небаланса на КБГ	Цена на небаланс	Посока на плащане
Статус на	НЕДОСТИГ на КБГ	ЦЕср	КБГ □ НПО

регулиране 0	ИЗЛИШЪК на КБГ	ЦЕ _{ср}	НПО □ КБГ
--------------	----------------	------------------	-----------

Период на сетълмент	Позиция на небаланса на КБГ	Цена на небаланс	Посока на плащане
Статус на регулиране +1	НЕДОСТИГ на КБГ	$ЦЕ_{с}^{+}$	КБГ □ НПО
	ИЗЛИШЪК на КБГ	$ЦЕ_{с}^{+}$	НПО □ КБГ

Период на сетълмент	Позиция на небаланса на КБГ	Цена на небаланс	Посока на плащане
Статус на регулиране -1	НЕДОСТИГ на КБГ	$ЦЕ_{с}^{-}$	КБГ □ НПО
	ИЗЛИШЪК на КБГ	$ЦЕ_{с}^{-}$	НПО □ КБГ

Период на сетълмент	Позиция на небаланса на КБГ	Цена на небаланс		Посока на плащане
Статус на регулиране 2	НЕДОСТИГ на КБГ	$ЦЕ_{с}^{+} \geq ЦЕ_{ср}$	$ЦЕ_{с}^{+}$	КБГ □ НПО
		$ЦЕ_{с}^{+} < ЦЕ_{ср}$	ЦЕ _{ср}	КБГ □ НПО
	ИЗЛИШЪК на КБГ	$ЦЕ_{с}^{-} \leq ЦЕ_{ср}$	$ЦЕ_{с}^{-}$	НПО □ КБГ
		$ЦЕ_{с}^{-} > ЦЕ_{ср}$	ЦЕ _{ср}	НПО □ КБГ

Предложена от КЕВР редакция на Методика по чл. 105, ал. 13 от ПТТЕ

Методика за определяне на цени на балансираща енергия

I. Общи положения

Чл. 1. С методиката се урежда начинът на определяне на цената на балансиращата електрическа енергия, като част от Правилата за търговия с електрическа енергия в съответствие с чл. 21, ал. 11 от Закона за енергетиката.

Чл. 2. Методиката е разработена с оглед формулиране на стандартни и прозрачни правила при формирането на цената на балансиращата енергия, която следва да се заплаща на независимия преносен оператор от координаторите на балансиращи групи (КБГ) и търговските участници, които отговарят за небалансите на своите обекти като координатор на балансираща група.

Чл. 3. Системата за остойностяване на небалансите има следните установени означения, вземайки предвид, че има промяна в енергията от гледна точка на електроенергийната мрежа:

- Предложенията за регулиране нагоре декларираят възможност за отдаване на електрическа енергия към мрежата и следователно са с положителен знак, докато предложенията за регулиране надолу декларираят възможност за отвеждане на електрическа енергия от мрежата и затова са с отрицателен знак.
- Излишък на координатор на балансираща група означава, че участниците в групата отдават повече или ползват по-малко електрическа енергия от електроенергийната мрежа, отколкото е посочено в последния одобрен търговски график и има положителен знак в тази методика.
- Недостиг на координатор на балансираща група означава, че участниците в групата, отдават по-малко или ползват повече електрическа енергия от електроенергийната мрежа, отколкото е посочено в последния одобрен търговски график и има отрицателен знак в тази методика.
- Цени за регулиране нагоре водят до финансов поток към доставчика на балансиращи услуги (независимият преносен оператор извършва плащания към ДБУ).
- Цени за регулиране надолу водят до финансов поток към независимия преносен оператор от доставчика на балансираща енергия (ДБУ извършва плащане към независимия преносен оператор).

II. Ценови механизъм

Чл. 4. Цената на балансиращата енергия се определя чрез използването на метода “Pay as Clear”, което означава, че цената на балансиращата енергия при активиране на предложения за регулиране нагоре е равна на най-високата цена на предложение за балансиране нагоре, активирано в този период на сетълмент в националната пазарна зона. Цената на балансираща енергия при активиране на предложения за регулиране надолу е равна на най-ниската цена на предложение за балансиране надолу, активирано в този период на сетълмент в националната контролна зона.

Чл. 5. За всеки период на сетълмент s , независимият преносен оператор определя разходите за активиране на регулираща енергия по следната формула:

$$((KEABP_s^+ + KERBP_s^+ + KER33_s^+ + KERBP_s^+) * ЦЕМ_s^+ + КЕВн * ЦЕВн_s^+) * kp - ((KEABP_s^- + KERBP_s^- + KER33_s^- + KERBP_s^-) * ЦЕМ_s^- + КЕИЗс * ЦЕВн_s^-) * \frac{1}{kp}$$

където:

$KEABP_s^+$ е сумарното количество енергия за период на сетълмент s вследствие на активирана енергия от автоматично вторично регулиране на честотата и обменни мощности нагоре в националната контролна зона, MWh ;

$KERBP_s^+$ е сумарното количество енергия за интервал на сетълмент s вследствие на активирана енергия от ръчно вторично регулиране на честотата и обменни мощности нагоре в националната контролна зона, MWh ;

$KER33_s^+$ е сумарното количество енергия за интервал на сетълмент s вследствие на активирана енергия от резерв за заместване нагоре в националната контролна зона, MWh ;

$KERBP_s^+$ е сумарното количество енергия за интервал на сетълмент s , закупена от регионален балансиращ пазар, MWh ;

$ЦЕМ_s^+$ е най-високата цена за енергия, която независимият преносен оператор закупува за период на сетълмент s в националната контролна зона, $лв/MWh$;

$КЕВн_s$ е количеството енергия, закупена от съседни контролни зони за период на сетълмент s , MWh ;

$ЦЕВн_s^+$ е среднопретеглената цена за балансираща енергия, която е закупена от съседни контролни зони по двустранни споразумения, $лв/MWh$.

k_p е коефициент, отразяващ разходите на независимия преносен оператор за администриране на пазара на балансираща енергия, определен от КЕВР.

$KEABP_s^-$ е сумарното количество енергия за период на сетълмент s вследствие на активирана енергия от автоматично вторично регулиране на честотата и обменни мощности надолу в националната контролна зона, MWh ;

$KERBP_s^-$ е сумарното количество енергия за интервал на сетълмент s вследствие на активирана енергия от ръчно вторично регулиране на честотата и обменни мощности надолу в националната контролна зона, MWh ;

$KER33_s^-$ е сумарното количество енергия за интервал на сетълмент s вследствие на активирана енергия от резерв за заместване надолу в националната контролна зона, MWh ;

$KERBP_s^-$ е сумарното количество енергия за интервал на сетълмент s , продадена на регионален балансиращ пазар, MWh ;

$ЦЕМ_s^-$ е най-ниската цена за енергия, която независимият преносен оператор продава за период на сетълмент s в националната контролна зона, $лв/MWh$.

$КЕИЗс$ е количеството енергия, продадена на съседни контролни зони за период на сетълмент s , MWh ;

$ЦЕВн_s^-$ е среднопретеглената цена за балансираща енергия, която е продадена на съседни контролни зони по двустранни споразумения, $лв/MWh$.

Чл. 6. Коефициентът k_p се определя с решение на комисията.

Чл. 7. Освен цените чл. 5, за всеки сетълмент период се определя и средна цена за регулиране $ЦЕ_{ср}$, която е средната между най-ниската цена на предложенията за регулиране нагоре и най-високата цена на предложенията за регулиране надолу от приоритетните списъци в периода на сетълмент s и се определя по формулата:

$$\text{CE}_{\text{cp}} = \frac{\text{CE}_{s \min}^+ + \text{CE}_{s \max}^-}{2}, \text{ лв./MWh}$$

Чл. 8. (1) Цената по чл. 7 се използва в случай, че независимият преносен оператор не е активирал балансираща енергия в период на сепълмент s .

IV. Цени на балансираща енергия

Чл. 9. Цената на балансираща енергия за период на сепълмент s се определят от цената на активираната енергия от допълнителни услуги в съответния период на сепълмент s .

Чл. 10. За всеки период на сепълмент се определят цена за недостиг и цена за излишък. Цената за недостиг е равна на цената за излишък.

Чл. 11. Цената за недостиг се заплаща от КБГ на независимия преносен оператор, а цената за излишък от независимия преносен оператор на КБГ.

В Таблица 1 се посочва цената за небаланс, която трябва да се заплати по периоди на сепълмент, т.е. за всеки статус на регулиране и позиция на небаланс (недостиг или излишък). Последната колона представя съответната посока на плащане.

Таблица 1

Период на сепълмент	Позиция на небаланса на КБГ	Цена на небаланс	Посока на плащане
Статус на регулиране 0	НЕДОСТИГ на КБГ	CE _{cp}	КБГ → НПО
	ИЗЛИШЪК на КБГ	CE _{cp}	НПО → КБГ

Период на сепълмент	Позиция на небаланса на КБГ	Цена на небаланс	Посока на плащане
Статус на регулиране +1	НЕДОСТИГ на КБГ	CE _s ⁺	КБГ → НПО
	ИЗЛИШЪК на КБГ	CE _s ⁺	НПО → КБГ

Период на сетълмент	Позиция на небаланса на КБГ	Цена на небаланс	Посока на плащане
Статус на регулиране -1	НЕДОСТИГ на КБГ	ЦЕМ ₅ ⁻	КБГ → НПО
	ИЗЛИШЪК на КБГ	ЦЕМ ₅ ⁻	НПО → КБГ